

Marin Blažević:

Program i razvoj Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca u razdoblju od siječnja 2021. do prosinca 2024. godine

RIJEČKI HNK nakon EPK – NE JEDNO NEGO SEDAM KAZALIŠTA

U onoj mjeri u kojoj kazalište prima u sebe žive i postojeće društvene elemente, u toj ih istoj mjeri ono i razvija, produbljuje i širi. Kazalište svake večeri iz bezoblična skupa slučajno okupljenih pojedinaca stvara živu, organiziranu zajednicu, koja je oživjela kao kolektiv, probudila svoje zaspale društvene porive u skupnoj idealnoj dramskoj akciji što povezuje i ujedinjuje glumce i publiku, autora i slušatelje, ideju i njezine žive nositelje. Ne imati kazalište znači biti prazna, nesvjesna gomila; imati loše kazalište ukazuje na duboku krizu i bolest društva u njegovim temeljima.

Branko Gavella: «Kazalište i javnost», 1930. (Teorija glume, Zagreb 2005.)

SADRŽAJ

0. STAV, ORGOVORNOST I ZNANJE

1. RIJEČKI HNK nakon EPK – NE JEDNO NEGO SEDAM KAZALIŠTA

2. HRVATSKA DRAMA

3. BALET

4. OPERA

5. DRAMMA ITALIANO / TALIJANSKA DRAMA

6. KADROVSKI PLAN OSTVARENJA PREDLOŽENOG PROGRAMA

7. FINACIJSKI PLAN OSTVARENJA PREDLOŽENOG PROGRAMA

8. INVESTICIJE: OBNOVA I ODRŽAVANJE INFRASTRUKTURE I TEHNIČKE OPREME

9. ŽIVOTOPISI SURADNIKA

10. ŽIVOTOPIS: DR. SC. MARIN BLAŽEVIĆ

0. STAV, ORGOVORNOST I ZNANJE

Iz moje profesionalne biografije razvidno je da sam u svim svojim različitim dosadašnjim ulogama – kao kritičar, dramaturg, znanstvenik, sveučilišni profesor, operni redatelj, kreativni producent, autor, urednik, voditelj i ravnatelj; u lokalnim ili internacionalnim okvirima – kazalište i uopće izvedbene umjetnosti shvaćao kao iskustvo i praksu u kojima je estetsko nerazdvojivo od etičkog, društveno od kritičkog, umjetničko od političnog (ne i političkog!); u kojima je ideja nerazdvojiva od geste, odgovornost od akcije, a doživljaj od – znanja.

Slobodno i umjetničko kazalište ne može ostati, pa ni ono sa statusom «nacionalnog», neutralno spram društvenih procesa i pojava. Ono svoje razloge prepoznaje upravo u svojem društvenom okolišu, njime prožeto i njemu kritički supostavljeno. Povijesno gledano, kazalište gotovo nikada, osim možda kada je zagovaralo apsolutnost estetske funkcije, nije bilo – apolitično, odnosno izolirano od kompleksa društvenih i političkih odnosa u koje je zapleteno već zbog svojeg, da parafraziram Branka Gavellu, «kolektivnog karaktera». U vremenu zaborava (kazališne) povijesti, smatram obvezom riječkog HNK da upozorava na neophodnu odgovornost kazališta, napose onog «narodnog», prema zajednici u kojoj djeluje, a ta odgovornost ne podrazumijeva puko odražavanje zbilje nego prije svega kritičku refleksiju.

Uloga društveno odgovornog kazališta nadilazi njegovu umjetničku produkciju, internacionalnu umreženost, organizacijsku efikasnost i financijsku konsolidiranost. Izazov budućnosti, pa i opstanka kazališta u svijetu novih medija i tehnologija, kao i u prvoj polovici dvadesetog stoljeća u odnosu na film, ostala je – unatoč dekoru spektakla i reprezentacijama fiktivnih identiteta – tvrdokorna neposrednost i aktualnost glasa i geste umjetnica i umjetnika izvedbe, od glumica/glumaca, preko pjevačica/pjevača i plesačica/plesača, do glazbenica/glazbenika u orkestru. Premda egzaltaciju «prezentnosti» i «životnosti» kazališta recentna teorija uglavnom odbacuje kao relikte poetskih romantizama, umjetničke izvedbene prakse, a među njima napose kazalište, teško da će odoljeti Gavellinoj poruci objavljenoj u čuvenom manifestu «Putevi ka novom teatru» (vidi u: *Teorija glume*, Zagreb 2005.):

Baš zato dakle jer je teatar umetnička forma, koja je tako čvrsto, tako organski vezana za naše najvitalnije funkcije, mora on sam iz sebe, iz toga svoga primarnog karaktera da nađe mogućnost aktivnog delovanja na mase. On ne sme da ostane pusta igra, poprište

za virtuozne režiserske konstrukcije ili neko luksuzno serviranje nehranjivih, slabokrvnih, literatskih produkata.

Upravo je ta «aktivnosti», pa posljedično i latentni «aktivizam» kazališta, razlogom njegove naročite izloženosti društvenim okolnostima i interesima, političkim pritiscima i igrama. Ona je stoga i pretpostavka uloge i snage kazališta. Radi se, naposljetku, kao i uvijek, o uvjerenju, o odluci i o – znanju.

Odluku da Kazališnome i Gradskom vijeću predložim svoj program za drugi intendantski mandat donio sam prije svega zbog svojeg znanja koje sam, još uvijek vjerujem, dužan dijeliti s Rijekom, riječkom kazališnom publikom i onima koji misle i vode kulturu Grada u kojem sam rođen. Rijeka danas, još uvijek, predstavlja i predvodi onakvu Hrvatsku kakva bi suvremena liberalna, kulturna i socijalna država morala neprestano pokušavati biti. Zbog toga je upravo Rijeci, uvjeren sam, «Europa» i dodijelila titulu jedne od svojih prijestolnica kulture.

1. HNK nakon EPK: NE JEDNO NEGO SEDAM KAZALIŠTA

Nema dvojbe da će četverogodišnje razdoblje djelovanja HNK Ivana pl. Zajca nakon 2020. godine biti obilježeno rezultatima projekta Rijeke – Europske prijestolnice kulture. Kakav će biti utjecaj poduhvata takva opsega, kompleksnosti i transformacijskog potencijala na društvenu i kulturnu ulogu nacionalnog/narodnog kazališta u Rijeci; na umjetničke ideje i izvedbene domete njegova programa; na kompetencije njegovih ansambala i produkcijske kapacitete pratećih službi, od tehnike do marketinga i promidžbe; na očekivanja, generacijsku strukturu, brojnost i razvojne perspektive kazališne publike? To su pitanja s kojima mora započeti novi intendantski mandat.

Nekoliko mjeseci uoči početka programa EPK, u sklopu kojega će HNK odigrati jednu od ključnih uloga, vrijeme je da najveća i središnja ustanova u kulturi Grada Rijeke i Primorsko-goranske županije, ali i čitave sjeverno-jadranske regije, te uopće jedna od najvećih ustanova u kulturi u Hrvatskoj, otvori pitanje svoje funkcije, organizacije i ambicija, dakle razloga i modela djelovanja nakon prijelomne 2020. godine, te započne planirati novi četverogodišnji programski i poslovni ciklus. U tom je smislu i jedan od osnovnih izazova novog intendantskog mandata – od siječnja 2021. do prosinca 2024. godine – obaveza promišljanja, stvaranja i razvijanja ostavštine projekta Europske prijestolnice kulture u Rijeci, pa stoga i neke nove Rijeke.

Cjelokupnim repertarom i kreativno-produkcijskim pogonom, suradničkim menadžmentom, međunarodnim projektima i umjetničkim ambicijama i dosezima, obnovom infrastrukture i tehničke opreme; pozivanjem na kritičku (auto)refleksiju i raspravu kazališnih, društvenih i političkih problema; generacijskom obnovom (na pozornici i u gledalištu), edukativnim uključivanjem gledateljica i gledatelja u kazališnu komunikaciju, programima razvoja publike i socijalne osjetljivosti – riječki se HNK tijekom protekle tri godine pripremao za priliku, izazove i iskorake u sljedećoj, 2020. godini. Stoga je u sadržaj prijedloga smjernica i ciljeva, programa i projekata riječkog HNK u prvim *post-EPK* godinama, potrebno uključiti i predstavljanje odnosno svojevrzni rezime rezultata i ostvarenih ciljeva prvog mandata, kao polazišne situaciju novog ciklusa.

POLAZIŠNA SITUACIJA I NOVI RAZVOJNI CIKLUS «SEDAM KAZALIŠTA U KAZALIŠTU»

Premda je Hrvatsko narodno kazalište Ivana pl. Zajca u Rijeci osnovano, pravno-financijski postoji i posluje kao jedinstvena ustanova; premda ga se u lokalnim i širim domaćim

okvirima (gradskim, županijskim i državnim) prepoznaje kao (još) jedno Kazalište nacionalnog statusa; premda je iz te perspektive lako zaključiti i komentirati da je takva, samo jedna ustanova, zapravo «preskupa», pa čak i da guši razvoj kulture jednog relativno malenog i financijski onemoćalog grada, prečesto se zanemaruje činjenica da to navodno «jedno» Kazalište zapravo objedinjuje četiri «kazališta» i još više umjetničkih entiteta, cjelina odnosno ansambala. Riječ je zapravo o dva dramska kazališta (Hrvatskoj drami i Talijanskoj drami), baletno-plesnom i opernom kazalištu, Riječkom kazalištu mladih «Kamov», a usto i simfonijskom orkestru i – još uvijek u nastajanju – «Petom ansamblu». Tako gledano, riječki HNK nije jedno Kazalište nego sedam kazališta, ili, ako nam je stalo do klasifikacijske preciznosti, ono uopće nije Kazalište nego Centar izvedbenih umjetnosti. U sastavu tog «Centra / Kazališta» djeluju tri dramska kazališta (od kojih jedno izvodi predstave na talijanskom jeziku, a jedno je «kazalište mladih»), baletno-plesna trupa, operna kuća, simfonijski orkestar i poseban «peti ansambl». Svi oni dijele tehničku, produkcijsku, prodajno-promidžbeno-marketinšku i administrativnu podršku jednog «Centra / Kazališta».

Ovakve distinkcije nipošto nisu samo tehničke naravi. Onima koji žele naš riječki i uopće svaki HNK vidjeti kao «samo jedno Kazalište», glomaznu i tromu ustanovu, lako je posegnuti za tezom o «reliktu prošlih vremena» i zastarjelom modelu insitucionalizirane kulturne djelatnosti. No, organizacijsku strukturu, zapravo cjelokupni koncept i djelovanje suvremenog «narodnog kazališta», a naročito ovog našeg riječkoga, možemo sagledavati i iz suprotne perspektive te u njemu prepoznati iznimnu, višestruku kulturnu vrijednost koju donosi svako od «sedam kazališta» promišljeno objedinjenih u ekonomičan, pro-izvedbeno dinamičan i nužno suradnički uspostavljen centar / Centar izvedbenih umjetnosti. Pretpostavka takvog shvaćanja riječkog «narodnog kazališta» s jedne je strane efikasno i fleksibilno upravljanje, a s druge kreativno i uvjerljivo «brendiranje».

Autonomiziranje pojedinih «umjetničkih grana» odnosno «ustrojbenih jedinica» u promidžbenom smislu, kao i u domeni njihova umjetničkog vodstva, a potom i ujedno zaseban razvoj i nužna suradnja «sedam kazališta u Kazalištu», strategije su emancipacije riječkog HNK od tereta nasljeđa i prevladanog obrasca «nacionalnih kazališta», pa time i strategije demokratizacije njegova «ustrojbenog» i upravljačkog modela. Uvjeran sam da je ovakav pristup ujedno i prvi preduvjet opstanka hrvatskog narodnog kazališta u Rijeci nakon 2020.

Polivalentnost riječkog HNK ne ogleda se samo u njegovoj strukturalnoj, pa time i konceptualnoj emancipaciji, te njihovoj kreativnoj promociji. Riječki HNK danas je prepoznat u lokalnim i međunarodnim okvirima kao agilan i ambiciozan, visoko-

profesionalan i pouzdan, tehnički opremljen i inventivan, kritički osviješten i odgovoran te inovativnim estetikama sklon, jednako kao i popularnim formama i stilovima otvoren, a usto svim generacijama gledateljica i gledatelja namijenjen, produkcijski i prezentacijski centar izvedbenih umjetnosti. «Zajc» je ujedno dramsko kazalište i koncertna dvorana, kazališni laboratorij i «tvornica» spektakla, neoklasična baletna i suvremeno-plesna kompanija, operna kuća i kazalište za djecu i mlade. Raspon i raznolikost estetika, žanrova, stilova, izvedbeno-umjetničkih formi i drugih kreativnih praksi zastupljenih u programu predstava i izvedbi, koncerata, akcija i događanja, čine riječko Kazalište doista jedinstvenom ustanovom i pogonom kulture.

Slogani dosadašnjih triju sezona mojeg prvog mandata, «Međunarodno narodno kazalište», «Opet pobjeđujemo sebe!» i «Vježbanje različitosti», nisu bili samo promidžbeno-marketniške dosjetke, nego doista poruke koje odražavaju težnje, upornost i ideje, te usmjeravaju rad i djelovanje aktualnog umjetničkog vodstva riječkog narodnog Kazališta. Višestrukost funkcija pretvorili smo iz obaveze u prednost i izazov. Naši ansambli nisu specijalizirani samo za određene kazališne forme, izričaje i namijene (primjerice za djecu, odrasle, komedije, mjuzikle, dramsko ili postdramsko kazalište), glazbene i plesne stilove, tradicije i periode, nego svoju eklektičnost dokazuju i promoviraju kao svoju posebnu vrijednost.

U protekle tri sezone dramski ansambli, hrvatski i talijanski, često suradnički, izvodili su djela Krleža, Nazora, I.B. Mažuranić, Daše Drndić, Georga Büchnera, Molièrea, Goldonija, Wernera Schwaba, Ingmara Bergmana, Foa, Pirandella, Brešana, Bulgakova, Julesa Vernea i drugih. Opera i Orkestar izvodili su djela, a Balet plesao uz skladbe, Bernsteina, Beethovena, Dvořáka, Bartóka, Mozarta, Puccinija, Verdija, Mahlera, Šostakoviča, Rahmanjinova, Čajkovskog, Zajca, Bellinija, Coplanda, Wagnera, Griega, de Falle, Sibeliusa, Brahmsa, Brucknera, Mendelssohna, Richarda Straussa, Gounoda, Purcella, Händela, Masseneta, Bizeta, Stravinskog, Papandopula, Debussyja i drugih. Od Sumi Jo do Vlaste Delimar, od Diane Haller do Janeza Janše, od baleta do performansa, od *Sunset Boulevarda* do *Elektre*, od komorne Delte 5 do pulske Arene – to su rasponi i u njima je različitost riječkog modela i programa HNK.

U narednom razvojnom ciklusu, od 2021. od 2024., svaka umjetnička grana, ustrojbeno jedinica, odnosno – koristimo li manje metaforičko ili pak birokratsko nazivlje – svaki ansambl, trupa, pa i «kuća», razvijat će svoje zasebne, premda međusobno usklađene, strategije razvoja i programe, pa će oni tako, posebno, biti i predloženi. Prethodno, međutim, valja nam se zadržati na još nekim zajedničkim temama i smjernicama.

BROJČANI POKAZATELJI USPJEŠNOSTI

Pokazatelje uspješnosti rada i programa riječkog HNK u protekle tri sezone teško je osporiti. Broj posjetiteljica i posjetitelja predstava u produkciji riječkog Kazališta i na izvedbama u Rijeci iz sezone u sezonu prelazi 60000 (15/16: 64444; 16/17: 61168; 18/19: preko 65000 u ovom trenutku). Jedina iznimka bila je sezona 17/18. (53127 gledateljica i gledatelja u Rijeci), no u toj smo sezoni ostvarili značajno veći broj gostovanja, pa se te, kao i drugih sezona u ovom nizu, ukupni broj posjetiteljica i posjetitelja svih naših programa u Rijeci i izvan Rijeke penjao preko 90000.

U sljedećem razvojnem ciklusu, od 2021. nadalje, cilj nam je nastaviti trend povećanja broja gledateljica i gledatelja programa u produkciji «Zajca», pa shodno računamo i na povećanje vlastitih prihoda od prodaje ulaznica. Usporedna tablica pokazuje impresivan indeks rasta:

	2016	2017	Indeks rasta 17vs16	2018	Indeks rasta 18vs17
Prihodi od prodaje programa	2.352.110	2.481.118	105	3.764.510	152

Procjenjujem da bismo do 2024. morali dostići 5.000.000 kuna prihoda samo od prodaje vlastitih programa, odnosno ulaznica za naše predstave i koncerte u Rijeci i Puli, u sklopu festivala Summer Classics.

INFORMIRANJE, KREIRANJE I RAZVIJANJE PUBLIKE

Nakon pokretanja vizualno i sadržajno osuvremenjene nove internetske stranice prije četiri godine, dinamizirali smo komunikacijske aktivnosti putem društvenih mreža, Facebooka, Twittera i Instagrama, koji su postali ne samo informacijski kanali nego i forumi putem kojih se prezentiraju i provode različite promotivne akcije, raspravlja o programu te motivira potencijalne gledateljice i gledatelje da posjete Kazalište. Prije dvije godine uveli smo verziju internetske stranice na engleskom jeziku, a do kraja 2020. planiramo osnovne sadržaje učiniti dostupnima i na talijanskom jeziku. U tijeku je i proces vizualnog i sadržajnog re-brandinga ustanove, pa smo nedavno uveli novi logotip, nove standarde plakata i ostalih tiskanih materijala, te uveli nove formata komuniciranja na društvenim mrežama. Riječki HNK je kazalište otvoreno neprekidnoj autorefleksiji, preispitivanju i kritici vlastitog djelovanja, pa i kretivnoj re-invinciji.

Pored kvantitativnih rezultata, kao i kritičkih osvrtâ na kazališnu produkciju, dakle dvaju standardnih pokazatelja interesa i povratne informacije (*feedback-a*) koji presudno utječu na produkcijsko i programsko planiranje, posljednjih desetak godina jednaka pažnja posvećuje se strategijama i metodama stvaranja i razvoja publike kao kompetentne, kreativne i aktivne dionice u sklopu kazališnog procesa. Tijekom protekle dvije godine pokrenuli smo, a u naredne četiri nastavljamo i incirati ćemo niz novih programa putem kojih građanke i građane koji već jesu, kao i one koji još nisu naša redovita publika, pozivamo na različite oblike upoznavanja kazališta, pa i sudionništva u njegovu radu. Delegirajući publici aktivnu ulogu u stvaranju kazališta i sama ustanova postaje transparentna, društveno relevantnija i aktualnija, ostvaruje se kroz dijalog i odgovara na potrebe građana, a među njima osobito na specifične potrebe osjetljivih i deprivilegiranih skupina.

Među prvim izravnim i participativnim programima bili su *Diplomirani gledatelj* i *Kazališni sabor*, a potom su uslijedili: *Kritički glas*, razgovori kritičara i publike nakon predstava; *Glazbeni salon*, razgovori publike i glazbenika ususret premijerama; Performansi i *flash-mob* intervencije javnim, izvankazališnim prostorima: (*Dolaze nam Predsjednice, očistimo kazalište, Ponesite svoju različitost u kazalište, Od Towera do Zajca, Ljubav je svuda oko nas*); *Backstage tour - Pogled iza pozornice*, tijekom kojega publika svjedoči pripremama neposredno prije predstava; *Plesne matineeje i radionice*, otvorene baletne probe, i program *Rijeka pleše*; *Dramski obilasci kazališta* za školsku djecu i turiste na hrvatskom i engleskom jeziku.

Program Kreativna Europa ističe razvoj publike kao jedan od kulturnih prioriteta Europske unije i definira ga kao dinamičan i interaktivan proces koji čini umjetnost dostupnijom, bližom građankama i građanima. HNK Ivana pl. Zajca predvodi taj trend kao jedino kazalište u Hrvatskoj, te jedna od rijetkih ustanova u kulturi u Hrvatskoj, koja provodi program razvoja publike sustavno i strateški. Najopsežniji i najkompleksniji projekti i procesi, koji su već započeti, a intenzivirat će se tijekom sljedeće godine i nastaviti nakon 2020., uključuju:

- Petogodišnji strateški plan razvoja publike, u sklopu europskog projekta razvoja publike ADESTE+ s riječkim HNK-om kao jednim od partnera, uključuje različite metode analize postojeće i stvaranja nove publike te organizaciju Ljetne škole razvoja publike 2020. godine (400 sudionica i sudionika).

- Stratešku suradnju sa Sveučilištem u Rijeci – uvrštavanje kazališnih programa u kurikulum studenata, pripremu dvaju projekata za europske fondove (prijavitelji Filozofski fakultet i APURI Sveučilišta u Rijeci); mentoriranje studenata na praksi u kazalištu kao stručnoj i nastavnoj bazi Sveučilišta (temeljem sporazuma potpisanog između aktualnog Intendanta i Rektorice).

- **Organiziranje konferencije strukovne asocijacije Performance Studies International** u 2020. godini (500 sudionica i sudionika, umjetnica, kritičara, teoretičara i znanstvenica iz cijeloga svijeta), na temu *The Crises of Care: Act, Respond, Engage*.

- projekt **Vremenska kapsula** – uključivanje publike kao živog arhiva za buduće generacije putem interaktivnog uređaja u atriju Kazališta koji će prikupljati svjedočanstava, uspomene, podatke, dokumentarne materijala o suživotu Kazališta i Grada. Sufinancira Ministarstvo kulture.

INTERNACIONALIZACIJA NACIONALNOG KAZALIŠTA: MEĐUNARODNE KOPRODUKCIJE I PARTNERSTVA; EU FINANCIRANJE; MEĐUNARODNA PUBLIKA

Zahvaljujući suradnji s inozemnim kazalištima, umjetničkim skupinama i organizacijama, te gostovanjima naših predstava na međunarodnim festivalima, riječko *nacionalno* uspjeli smo transformirati iz lokalnog u doista *inter-nacionalno* kazalište. Ovdje izdvajam samo nekoliko već realiziranih projekata i procesa u tijeku, a prilikom prijedloga programa pojedinih umjetničkih grana navest ću niz drugih primjere i planova.

Riječki HNK inicirao je, kreirao i proveo projekte koji su privukli sredstva iz međunarodnih, a napose europskih fondova. Umjetničke ideje, njihova društvena i kulturna relevantnost i inventivnost te međunarodna umreženost preduvjeti su uspješnih aplikacija za «grantove» europskih i drugih fondova u sferi kulturne djelatnosti. U 2017. godini realiziran je projekt *(Re)Discovering Europe (Ponovno otkrivanje Europe)*, sufinanciran sredstvima programa *Creative Europe*. Nositelj projekta bila je Talijanska drama, a partneri sljedeća manjinska kazališta: Teatrul German de Stat Timisoara (Njemačko kazalište grada Temišvara); Teatro stabile Sloveno / Slovensko stalno gledalište iz Trsta; National Institution Albanian Theatre Skopje (Nacionalna institucija Albansko kazalište, Skopje); Kosztolányi Dezső Színház (Kazalište Kosztolányi Dezső (na mađarskom jeziku), Subotica).

Opera riječkog HNK angažirana je za snimanje čak pet CD-a za ugledne diskografske kuće: CPO (Classic Produktion Osnabrück) i Naxos: od lipnja 2016. do listopada 2018. Orkestar, Zbor i solisti naše Opere, u suradnji s nizom eminentnih glazbenih umjetnica i umjetnika (Marjukka Tepponen, Carlo Colombara, Lucio Gallo, Diana Haller) snimili su kompletne opere *Il Ritorno del Marinaio* (Franz von Suppe), *Faust* (Charles Gounod), *Nikola Šubić Zrinski* (Ivan Zajc), zatim Koncert za violinu i orkestar i 3. koncert za klavir i orkestar Borisa Papandopula, te odlomke iz Verdijevih opera *Mabeth*, *Otello* i *Falstaff* u izvedbi proslavljenog baritona Lucia Galla.

Tijekom prvog intendantsko mandata posebna je pažnja posvećena širenju mreže inozemnih kontakata i potencijalnih partnera u realizaciji glazbenog (koncertnog) i glazbeno-scenskog (opernog i baletnog) programa. Međunarodne operne koprodukcije i suradnje sa srodnim opernim kućama i orkestrima u Europi i svijetu, gostovanja i razmjene produkcija, strateški su ciljevi i pretpostavke daljnjeg razvoja riječkog HNK. Samo u 2019. i 2020. godini koproducramo s opernim Teatrom Alighieri u Ravenni (2019., *Romeo et Juliette*), Savonlinna Opera Festival u Finskoj (2020., *Krol Roger*) i surađujemo s Cankarjevim domom i Slovenskom filharmonijom (2020., *Elektra*), te nastupamo na prestižnom festivalu u Savonlinni kao gostujuća operna kuća sezone s dvije predstave (2020., *Werther* i *Giulio Cesare in Egitto*). O kakvim je uspjesima zapravo riječ dovoljno govori informacija da je ljeta prije nas gostujuća operna kuća u Savonlinni – Teatro alla Scala iz Milana.

Jedan od ključnih strateških ciljeva u poslovima promidžbe, marketinga i prodaje programa već jest i nastaviti će biti internacionalizacija publike riječkog HNK. Nadležne službe već su razvile suradničku mrežu s nizom gledateljskih udruga, kao i turističkih, a napose kulturno-turističkih agencija u Rijeci, Primorsko-goranskoj županiji, široj regiji i Europi. Samo u jesen 2019. očekujemo preko 3000 gledateljica i gledatelja iz Njemačke i Austrije na našim opernim predstavama *La boheme*, *Madama Butterfly* i *Tosca* te baletu *Orašar*. Riječka operna, koncertna i baletna sezona, zbog nepostojanja jezične barijere, postaju jedan od najpropulzivnijih riječkih ne samo kulturnih nego i turističkih «proizvoda».

ŠIRENJE DJELOKRUGA: REGIONALNO KAZALIŠTE, «LJETO KLASIKE / SUMMER CLASSICS»

Riječki HNK intenzivno djeluje u radijusu dviju sjeverno-jadranskih županija, Istarske i Primorsko-goranske. Talijanska drama redovito gostuje u Istri i Slovenskom primorju, a program «Za(voli) kazalište», koji sufinancira Primorsko-goranska županija, dovodi preko 5000 gledateljica i gledatelja godišnje na različite programe «Zajca». U narednom razdoblju namjeravamo u svakoj sezoni predvidjeti određeni broj dramskih i plesnih predstava te koncerata manjeg ili fleksibilnog formata te veće mobilnosti kako bi njihovo gostovanje na pozornicama manjih gradova dviju županija bilo ne samo izvedivo nego i postalo redovito. Uz gostovanja predstava, moguće je organizirati i radionice koje bi glumci i dramaturzi vodili u različitim mjestima izvan Rijeke s ciljem popularizacije kazališta, u rasponu od pučkih do suvremenih stilova i žanrova.

Redovitu suradnju uspostavili smo s Istarskim narodnim kazalištem u Puli, s kojim koproducramo i razmjenjujemo predstave. U tijeku su pregovori za organizaciju koncertne sezone u Puli, a projekt-festival «Summer Classics» odnosno «Ljetna klasika» u Areni jedan je od

ključnih strateških ciljeva razvoja riječke Opere i Riječkog simfonijskog orkestra. Više o tom projektu u sklopu programa Opere.

NOVI I OBNOVLJENI PROSTORI ZA PROBE I IZVEDBE

Tijekom proteklih nekoliko godina na različite se načine pokušavalo riješiti problem manjka prostora za probe i izvedbe predstava čak četiri ustrojbene jedinice i ansambla HNK Ivana pl. Zajca (Hrvatska drama, Talijanska drama, Opera i Balet), od kojih Opera organizira i realizira ne samo premijerni i reprizni operni repertoar nego i koncertnu sezonu (dakle, bez «Kamova» i «Petog ansambla», čak «pet kazališta u Kazalištu»). Nakon tri godine upravljanja programom na pozornici Hrvatskog kulturnog doma na Sušaku, Odjel za kulturu Grada Rijeke odlučio je osnovati novu ustanovu te je HNK izgubio autonomiju u realizaciji dijela vlastitog programa na jedinoj drugoj adekvatnoj kazališnoj pozornici u gradu. Istovremeno, međutim, dobili smo na upravljanje pola kata s četiri prostorije, od toga dvije veće, u tzv. Delti 5. Uređenjem Delte 5 tijekom 2018. godine riješen je problem prostora za režijske probe dramskih i opernih predstava, a središnji prostor Delte 5 preuredili smo u komornu scenu s gledalištem od 50-70 mjesta. Ondje od proljeća 2018. izvodimo redovni program. Premda je riječ o maloj sceni (zapravo – minijaturnoj), ona nam, zajedno s komornim koncertnim programima u Foyeru glavne kazališne zgrade i na prosceniju (s publikom u parteru) omogućuje veću frekvenciju, veliku fleksibilnost i raznolikost programa, pa time i maksimalnu angažiranost većine zaposlenika s jedne, a porast posjećenosti Kazališta s druge strane. Novi i stalni izvedbeni prostori izvan «Zajca» i Delte 5 mogli bi postati rješenje za opstanak Riječkih ljetnih noći.

Premda se preseljenjem proizvodne tehnike u prostore nekadašnje tvornice «Torpedo» otvorila mogućnost uređenja i opremanja prostora za probe u dimenzijama pozornice u glavnoj zgradi, što bi uvelike olakšalo produkciju programa za veliku scenu, a usto i oslobodilo značajan broj termina za vlastite reprizne i gostujuće predstave, projekt je za sada samo u fazi - projektiranja.

Kritičan je i dalje problem neadekvatnog prostora za probe baletnog ansambla i orkestra. Trenutna baletna dvorana dvostruko je manja od prostora pozornice na kojoj Balet nastupa, što često predstavlja nepremostivi problem prilikom koreografiranja ansambl-scena i velikih predstava. Orkestar je prisiljen probati u akustički neprihvatljivim uvjetima, zbog čega se povećava potreba za terminima na pozornici, a samim time smanjuje broj termina za izvedbe predstava, pa time i ostvarivanje većih prihoda od prodaje programa. Stoga ćemo u razdoblju nakon 2020. godine prioritetno tražiti nove, adekvatne dvorane namijenjene probama dvaju ansambala koji imaju najveći potencijal za interacionalizaciju djelovanja i financiranja putem turneja i koprodukcija s inozemnim partnerima. Inicijalni razgovori o preuzimanju nekih

prostornih kapaciteta, prije svega u Delti 5 i zgradi «Exportdrva», koji se trenutno preuređuju za programe Rijeke 2020, Europske prijestolnice kulture, već su u tijeku.

RIJEČKE LJETNE NOĆI I ZAJČEVI DANI, IPAK...

Održivost Riječkih ljetnih noći kao festivala ambijentalnih i *site-specific* izvedbeno-umjetničkih projekata i događanja, te njihovo ucrtavanje na mapu srodnih festivala u Europi, napose na Mediteranu, ne može ovisiti samo o organizacijskoj inventivnosti, umjetničkim idejama i improvizacijskim vještinama kazališnog menadžmenta, nego i o odlukama da se festival takva opsega, trajanja i programske raznolikosti primjereno financijski podrži.

Program Rijeke – Europske prijestolnice kulture tijekom ljetnih mjeseci 2020. mogao bi barem privremeno regenerirati Riječke ljetne noći, koje su tijekom proteklih godina, unatoč nedavnim pokušajima rekonceptualizacije i revitalizacije, dovedene do ruba održivosti. Primarni razlog nemogućnosti opstanka riječkog ljetnog festivala izvedbenih umjetnosti u formatu i s idejom koja ga je pokrenula prije petnaest godina, postupno je gašenje financiranja programa sa svih strana – u prvom redu Grada, Županije i lokalne Turističke zajednice, a potom i Ministarstva kulture. Bez adekvatnog subveniconiranja programa Riječkih ljetnih noći, HNK Ivana pl. Zajca, na čije se infrastrukturne kapacitete i ljudske resurse te sponzorsku bazu oslanja krhka financijska konstrukcija festivala, ne može izdržati obavezu i izazov realizacije niti minimalnog programa koji principijelno ne odustaje od kriterija umjetničke vrijednosti i društveno-kritičke relavntnosti, nasuprot trivijaliziranim izvedbeno-predstavljačkim formama i sadržajima podleglim interesima pučke razbibrige, estrade i komercijalne kulturne industrije, kojima se prepustila većina ljetnih festivala (ili radije – priredbi) u riječkoj okolini. Zbog potonjeg, uzroke postupnom gašenju Riječkih ljetnih noći valja tražiti i u gubljenju utrke s konkurencijom koja se vodi isključivo komercijalnim interesima te umjesto na razvoju publike, umjetničkog kazališta i glazbe, radi na njihovoj degradaciji. Pokušaji suradnje s Festivalom Opatija propali su upravo zbog tih razlika, a bezuspješni su bili i pokušaji koordinacije s Ljetnom na Gradini. Ideja objedinjavanja ljetnih programa svih gradskih i županijskih ustanova u kulturi te pokretanja zajedničkog «Riječkog kulturnog ljeta» također nije naišla na jasan i trajan interes samih drugih ustanova, kao i njihovih osnivača.

Moguće rješenje za Riječke ljetne noći nalazi se u određivanju dva ili više prostora u gradu gdje bi se podignule montažne pozornice i gledališta te mogli odvijati koncertni, dramski i glazbeno-scenski programi kao svojevrsno produljenje kazališne sezone u drugoj polovici lipnja i prvoj polovici srpnja. Jedna od ostavština EPK projekta mogle bi biti upravo dvije ili više «ljetnih pozornica» koje bi HNK preuzeo na upravljanje od 2021. godine. Atrij Srednje talijanske škole, unutarnje dvorište Osnovne škole «Nikola Tesla» i svakako vanjske površine novog kulturnog

kompleksa «Benčić», barem su tri moguće stalne lokacije novih, regenreiranih Riječkih ljetnih noći u godinama nakon 2020. godine.

Zbog kritične financijske situacije Kazalište je bilo prisiljeno odustati od održavanja manifestacije Zajčevi dani. U međuvremenu, u suglasnosti s Odjelom za kulturu Grada Rijeke te uz potvrdu Gradonačelnika (kako stoji u *Osnovnom programskom i financijskom okviru za razdoblje od 2021. do 2024. godine*) revidiran je model prezentacije suvremenog, i to posebno hrvatskog glazbenog i glazbeno-scenskog stvaralaštva te je umjesto periodičnog festivala zadano «organiziranje koncertno-scenskog i glazbeno-scenskog ciklusa koji njeguje i promovira hrvatsko stvaralaštvo klasične glazbe, a posebno suvremeno glazbeno stvaralaštvo». Kao i dosad, Opera i Orkestar riječkog HNK tijekom narednih godine nastaviti će promovirati glazbeni modernizam i podržavati suvremeno klasično-glazbeno stvaralaštvo praizvedbama i naručivanjem novih djela skladanih upravo za naše ansamble i koncertnu pozornicu.

RIJEČKO KAZALIŠTE MLADIH "JANKO POLIĆ KAMOV"

U programu svih ansambala HNK Ivana pl. Zajca predviđen je niz predstava namijenjenih djeci i mladima, no strateški je cilj riječkog HNK putem dramskog i baletnog studija mlade i djecu i aktivno uključiti u kazališni život Rijeke. Putem dramskog studija za mlade može se ne samo pedagoški raditi s mladima, nego i poticati njihovo emancipirano kazališno stvaralaštvo. U jesen 2017. pokrenuto je Riječko kazalište mladih «Kamov» kao pilot-program, a u jesen 2019. RKM «Kamov» bit će uveden u Status Kazališta kao službeni naziv dramsko-pedagoškog i baletno-pedagoškog te produkcijskog studija za djecu i mlade koje administrativno vode Hrvatska drama i Balet. Krajem svake sezone «Kamovci» predstavljaju svoju godišnju produkciju koja postaje sastavni dio repertoara Kazališta. Također, polaznici Riječkog kazališta mladih «Kamov» sudjeluju, prema potrebi, i u drugi projektima dramskog i glazbeno-scenskog programa.

SOCIJALNO OSJETLJIVO I INKLUZIVNO KAZALIŠTE; PROJEKT «PETI ANSAMBL»

Riječki HNK posebnu pažnju posvećuje uključivanju osoba s invaliditetom i posebnim potrebama u krug posjetitelja našeg kazališta, kao i suradnji s brojnim udrugama koje okupljaju i skrbe o skupinama naših deprivilegiranih sugrađanki i sugrađana. Tijekom proteklih nekoliko godina surađivali smo s Centrom za rehabilitaciju, Udrugom Nada, Udrugom udovica branitelja domovinskog rata, Udrugom osoba sa cerebralnom paralizom, Udrugom slijepih i slabovidnih osoba, Udrugom tjelesnih invalida, Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, podružnica Rijeka, a posebno i s Udrugom za Down sindrom – Rijeka 21. Polazeći od jednog od temeljnih ustavnih prava, naime prava na rad, htjeli smo omogućiti osobama s Down sindromom da nam se upravo

svojim radom pridruže kao jednakopravni članovi zajednice. Postali smo tako prvo kazalište u Hrvatskoj koje je, u sklopu posebno osmišljene radne terapije, uključilo troje naših mladih sugrađanki i sugrađana s Down sindromom u radni proces, konkretno u rad biljeterse (ili «hosting») službe.

Projekt «Peti ansambl» pokrenut je u suradnji Grada Rijeke, Centra za odgoj i obrazovanje Rijeka, Udruge za Down sindrom Rijeka 21, te riječkog HNK s ciljem uključivanja drugačije sposobnih mladih osoba (*differently-abled persons*; umjesto – *disabled*) u dobi od 15 do 25 godina u kulturno-umjetničke aktivnosti, ali i informiranja i senzibiliziranja šire javnosti o mogućnostima i prednostima, dakle važnosti njihove socijalne uključenosti uopće. Program je u svojoj inicijalnoj fazi financiran od strane Strukturnih fondova – Europskog socijalnog fonda, u sklopu Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014-2020. i poziva “Umjetnost i kultura za mlade” koji je raspisalo Ministarstvo kulture RH. Premda bi, započet u veljači 2018., program u tim okvirima trebao biti zaključen u 2020. godini, njegov je dugoročni cilj doista formiranje «Petog ansambla» kao zasebnog «kazališta u Kazalištu», ne nužno u ustrojbenom, ali svakako u programskom smislu. «Peti ansambl» u narednom će radoblju postati novi prostor kazališne slobode, igre, izražavanja i ravnopravnosti, kojeg ćemo razvijati u suradnji sa stručnim osobljem Centra za odgoj i obrazovanje Rijeka te članovima udruge Rijeka 21. Više o «Petom ansamblu» u sklopu programa djelovanja Hrvatske drame.

SLIJEDI...

Slijedi prijedlog četverogorišnjeg programa – smjernica razvoja i repertoara – Hrvatske drame, Talijanske drame, Baleta i Opere nakon 2020. godine. Uz nekoliko napomena:

Prvo, prikaz i osvrt na polazišnu situaciju i postignute rezultate u programskoj realizaciji ne može sadržavati i program HNK u EPK godini jer Zakon o kazalištima propisuje da proces izbora nove intendantice/intendanta mora započeti najkasnije godinu dana prije isteka aktualnog mandata, što bi u svakom slučaju značilo najkasnije do kraja prosinca 2019. Program HNK u sklopu EPK već je, naravno, uvelike poznat i uskoro će biti i obznanjen javnosti.

Drugo, smjernice razvoja svake umjetničke grane / ustrojbene jedinice / ansambla ili, kako smo ih ovdje također nazivali, svakog «kazališta u Kazalištu», uključuju i prijedloge specifičnih kadrovskih rješenja. Kadrovskim pitanjima uopće vratit ću se i u zasebnom poglavlju.

Treće, i sam program odnosno repertoar pojedinih «kazališta u Kazalištu» valja čitati kao prijedlog smjernica i plana djelovanja i razvoja cjelokupnog HNK u Rijeci, koji se odražava i u preko stotinu najavljenih premijera i koncerata za sljedeće četverogodišnje razdoblje. Programi

Riječkog kazališta mladih «Kamov» i «Petog ansambla» (kao petog i šestog «kazališta u Kazalištu») predstavljeni su u sklopu programa Hrvatske drame, a koncertni program odnosno program Riječkog simfonijskog orkestra (kao «sedmog kazališta») u sklopu programa Opere.

Četvrto, gdje god je bilo moguće navedene su, pored naslova, i redateljice, koreografkinje, dirigentice, dramaturginje, odnosno redatelji, koreografi, dirigenti, dramaturzi. Ponegdje su, ako se činilo potrebnim, dana i kraća ili detaljnija obrazloženja odnosno najave pojedinih naslova, posebno za projekte u prve dvije godine mandata. Podrazumijeva se da će realizacija nekih od navedenih projekata, pogotovo onih najavljenih za druge dvije godine mandata, pogotovo u premijernom opernom programu, ovisiti o brojnim okolnostim, a naročito o mogućim koprodukcijskim partnerstvima. Reprizni naslovi iz prethodnih godina odnosno sezona navođeni su samo kod opernog i baletnog programa, kako bi se predstavila strategija i dinamika razvoja tih umjetničkih grana odnosno ansambala, a koja mora uključivati – zbog manjeg broja izvedbi u sezoni/godini premijere – obnovljeno izvođenje tijekom najmanje dvije godine odnosno sezone. Reprize naslova u dramskim programima, talijanskom i hrvatskom, ovisit će o broju izvedbi u sezoni odnosno godini premijere (a koji je, iz produkcijsko-organizacijskih razloga, uvijek veći od broja izvedbi operne ili baletne premijere), te, naravno, o interesu publike.

2. HRVATSKA DRAMA

- program sastavljen u suradnji s Renatom Carolom Gaticom, aktualnom ravnateljicom i kandidatkinjom za ravnateljicu Hrvatske drame i u drugom mandatu

SMJERNICE

Hrvatska drama bila je i ostat će više od repertoara. Njezin program zahvaća šire i dublje od slijeda naslova. Ona je, u riječkom Kazalištu, ishodište svijesti da je kazalište kritičko ogledalo zajednice u kojoj nastaje i kojoj je usmjereno; ona je predvodnica strategije razvoja, poticaj edukacije i poziv na inkluziju različitih društvenih skupina, vidljivih i nevidljivih publika u kazališni proces, koji – u riječkom Kazalištu – shvaćamo kao proces okupljanja svih građanki i građana, bez obzira na društveni status, nacionalnu pripadnost, obrazovanje, dob, vjeru, rodne i seksualne identitete. Na tom tragu, Hrvatska drama i dalje će otvarati vrata svim dobnim skupinama gledateljica i gledatelja te se neraskidivo integrirati u tkivo grada u kojem djeluje. Hrvatska drama ne bježi od suočavanja s aktualnim lokalnim i globalnim teme, otvaranja pitanja slobode, straha, identiteta i odgovornosti. Četverogodišnji program Hrvatske drame svakom repertoarnom izboru daje jasan dramaturški i umjetnički razlog, ali i društveni okvir; inzistirat će se na žanrovskoj raznolikosti i posebnosti autorskih poetika; razvijati metode i forme dijaloga s različitim publikama i društvenim skupinama. Jednaku pažnju posvetit ćemo suvremenim i klasičnim djelima hrvatske i svjetske, napose dramske književnosti. Smjernice djelovanja Hrvatske drame čine i okosnicu njezina programa.

Hrvatska drama je Ženska drama

Feministički aktivizam i feminističko čitanje kazališta neće biti samo sezonski hir, nego osovina politike programa Hrvatske drame! Prostor za žene u dramskom programu, kao što već postaje u cjelokupnom djelovanju riječkog HNK, mora biti jednak prostoru za muškarce – na konceptualnoj, izvođačkoj i autorskoj razini. Mnoge naše dramske predstave posvećene su ženskim temama, gledištima i izvedbama; one donose ženski pogled na kazalište i kritički raspravljaju o poziciji žene u drami i glumačkoj profesiji.

Inkluzivno kazalište

Projekti inkluzije i drugačijeg, uključivijeg, dijalozima sa zajednicom otvorenijeg kazališta, sastavni su dio programa EPK Rijeka 2020. te već utiru puteve narednom razvojnom ciklusu riječkog HNK. Hrvatska drama nastaviti će promišljati i provoditi inkluzivne prakse, pa i tim

putem preispitivati koncept, status i ustanovu «nacionalnog» kazališta koje, barem u Rijeci, ne odustaje od svojeg šireg obuhvata i obaveze pluralnosti sadržana u pojmu «narodno». Drugačije sposobne osobe, osobe starije životne dobi, socijalno isključene skupine, izvođački su kolektivi, pojedinci i tijela koja rijetko dobivaju priliku izvođenja u (nacionalnom) kazalištu. Naš «Peti ansambl», primjerice, jedan je od reprezentativnih projekata kojim ne samo kritički preispitujemo, nego i dokidamo ekskluzivnost institucionalne kazališne prakse, napose one kojoj se pripisuje «nacionalni» karakter i status.

Kazalište za djecu i mlade

Predstave za djecu izuzetno su važan segment kazališnog programa, a razvoj dječjeg kazališta odnosno kazališta za djecu jedan je od odlučujućih uloga u razvoj publike. Kazališna inicijacija pretpostavka je prava djeteta na estetsko iskustvo. Stoga ćemo inzistirati na izvrsnosti izvedbe i visokoj umjetničkoj vrijednosti kazališnih predstava za djecu, te uz svaku premijeru nuditi dodatne edukativne sadržaje (radionice, upoznavanje s procesom nastajanja kazališne predstave itsl.) koji će još više približiti kazališnu umjetnost najmlađoj publici. Hrvatska drama svake će godine u repertoaru ponuditi i jedan naslov za mlade. Kazalište za mlade inače je slabije zastupljeno na hrvatskim pozornicima, a često ga se poistovjećuje s kazalištem za djecu premda se obraća drugoj dobnoj skupini i koristi drugačije postupke i strategije. Pokušat ćemo naglasiti tu razliku pa svake godine producirati jednu predstavu koja progovara o generacijskim problemima, prikazuje i problematizira sadržaje s kojima se mladi mogu identificirati, postavlja bitna pitanja o svijetu mladih i njihovoj svakodnevnici. Tako ćemo izgraditi svojevrсни most prema repertoaru namijenjenom tzv. odrasloj publici.

Razvoj ansambla; suradnja sa Sveučilištem u Rijeci

Ansambl Hrvatske drame ima 15 članova i veći dio u njemu aktivnih glumaca zasigurno predstavlja jednu od najagilnijih i najkreativnijih glumačkih družina u hrvatskom glumištu, spremnu surađivati u kazališnom programu širokog spektra, od autorskih projekata do klasičnih dramskih predstava. Program Hrvatske drame kreiramo na način da svaki novi projekt predstavlja novi glumački izazov za naš ansambl, izmješta njegove članove iz sigurnih zona te im pruža priliku glumačkog, ali i autorskog izraza i slobode. Kontinuirana suradnja sa studentima glume na Sveučilištu pokazala se ispravnom kao ujedno profesionalna praksa za novu glumačku generaciju u Rijeci, ali i prilika da Hrvatska drama producira velike ansambl predstave, a usto i testira kandidatkinje i kandidate za vlastitu generacijsku obnovu. U novom razvojnom ciklusu nastojat ćemo stvoriti formalno-pravne i financijske pretpostavke za dva do četiri stipendistička ugovora po sezoni koji će odabrane mlade glumice i glumce trajnije vezati uz ansambl Hrvatske drame. Usto, imajući u vidu opseg i zahtjevnost našeg dramskog programa, planiramo zapošljavanje još jedne ili dvije glumice srednje dobi.

Koprodukcije i internacionalizacija Hrvatske drame

SHOWCASE: The Best of Drama je ogledni festival u organizaciji Hrvatske drame putem kojeg predstavljamo selekciju najzanimljivijih dramskih predstava u sezoni. Okupljamo selektore, ravnatelje i kritičare iz Hrvatske i regije s ciljem postizanja veće vidljivosti programa Hrvatske drame izvan Rijeke, dogovaranja potencijalnih koprodukcija i gostovanja te razmjene predstava.

U nastavku navodimo premijerne naslove po godinama, uz napomenu da ćemo pojedine naslove reprizirati u sljedećim sezonama ovisno o interesu publike. U pravilu, Hrvatska drama izvodi predstave za odrasle desetak puta tijekom dvije sezone, a predstave za mlade i djecu dvadesetak puta tijekom tri sezone.

PROGRAM

2021.

PREMIJERE

Michael Cunningham: SATI

Redateljica: Olja Lozica

Roman *Sati* donio je piscu Michael Cunningham 1999. godine Pulitzerovu nagradu. Široko razgranata narativna linija daje nam uvid u životu tri različite žene smještene u tri različita vremenska perioda. Lauru Brown zatičemo u Los Angelesu 1949., Clarissu Vaughan u današnjem New Yorku, a Virginu Woolf u Ruchmondu 1923. godine. Prema romanu *Sati* snimljen je i istoimeni film u kojem su briljirale glumice Meryl Streep, Nicole Kidman i Julianne Moore. Riječku kazališnu verziju ovog romana prepustili smo Olji Lozici, redateljici izuzetnog senzibiliteta za tekstove pune introspekcije, životne tjeskobe i intimnih previranja.

Branislav Nušić: GOSPOĐA MINISTARKA

Redateljica: Tatjana Mandić Rigorat

Nacionalna prvakinja Olivera Baljak obilježit će svoj odlazak u mirovinu ulogom Živke Popović u *Gospođi Ministarki*, kultnom djelu srpskog komediografa Branislava Nušića. Priča o ženi političara koja mora na brzinu usvojiti obrasce ponašanja i način života „visokog društva“, nakon što joj suprug postane ministar u vladi, postala je gotovo sinonim za nagli uspon na društvenoj

ljestvici. Uvjereni smo, međutim, da će se i nakon umirovljenja, Olivera Baljak vraćati na pozornicu svojeg kazališta, riječkog HNK.

ZA MLADE

Ray Bradbury: FAHRENHEIT 451

Redateljica: Anica Tomić

Autorica adaptacije: Jelena Kovačić

Iako se radnja *Fahrenheita 451* zbiva u hipotetskoj nedefiniranoj budućnost i opisuje distopiju u kojoj vlasti proglašavaju čitanje knjiga teškim zločinom, neugodna stvarnost sistema obrazovanja u Hrvatskoj izuzetno je bliska ovom distopičnom zamišljaju. Kurikularna reforma zaustavlja se zbog ideološkog neslaganja s konzervativnim načelima obrazovanja, nepodobni naslovni izbacuju se s popisa za lektiru, dok u nekim srednjim školama profesori geografije iznose pseudoznanstvene činjenice poput one da je Zemlja ravna ploha. Adaptaciju i inscenaciju tog romana povjerit ćemo Jeleni Kovačić i Anici Tomić, tandemu koji izvrsno komunicira s mladom publikom i pred mlade postavlja izazove koje prepoznaju kao svoje.

ZA DJECU

Claudio Hochman: CYRANO

Redatelj: Damian Cortes Alberti (Argentina)

Cyrano de Bergerac poznato je djelo francuskog pisca Edmonda Rostanda. Hochmanova dramska adaptacija prikazuje događaje iz njegovog života s naglaskom na nesretnu ljubav prema svojoj rođakinji Roxane. Cyrano je bio uvjeren da mu Roxane uskraćuje ljubav zbog njegovog prevelikog nosa i upravo na tom motivu počiva kulni status ovog djela. U režiji argentinskog redatelja i koreografa s austrijskom adresom, predstava *Cyrano* bit će prilika da se naša najmlađa publika upozna s različitim izvedbenim formama poput klasičnog baleta i klaunarije.

OČEKIVANE REPRIZE IZ 2020.

Vježbanje života, Žene na rubu živčanog sloma, Profesor Baltazar.

2022.

PREMIJERE

Anton Pavlovič Čehov: GALEB

Redatelj: Sebastijan Horvat (Slovenija)

Dramaturg: Milan Marković Matthis

Majstori preispitivanja smisla stvaranja i uloge umjetnika u našem suvremenom društvu, Sebastian Horvat i Milan Marković prihvatit će izazov inscenacije kanonskog djela Antona Pavloviča Čehova, drame *Galeb*. U kompetitivnom vremenu, u kojem biti uspješniji od drugih nikada nije bilo društveno poželjnije, u kojem geniji novog doba stasaju na društvenim mrežama, a imperativ inovacije nikada nije donosio bržu zaradu, neovisno stvara li ta inovacija uistinu novu društvenu vrijednost – o tom vremenu Čehov, Horvat i Marković zasigurno imaju mnogo za reći.

Jean Poiret: KRLETKA

Redateljica: Renata Carola Gatica

Laurent se odlučuje vjenčati i konačno upoznati obitelj svoje zaručnice s vlastiom obitelji. Laurentov otac je homoseksualac koji s ljubavnikom vodi transvestitski cabaret u Saint Tropezu nazvan *Krletka*. S druge strane, obitelj Laurentove zaručnice izuzetno je konzervativna i tradicionalno orijentirana obitelj, što dovodi do suludih zapleta u ovoj farsu Jeana Poireta. Iako farsu vežemo uz trivijalne dosjetke, *Krletka* ima snažnu anticipatornu ulogu u kontekstu LGBTQ zajednice pa će režija Renate Carole Gaticke biti nezaborvna proslava *queer* identiteta.

ZA MLADE

Tulić/ Horvat Čeč/ Žmirić/ Krivac: I LOVE RI

Redatelji: Marina Pejnović, , Tamara Damjanović, Arija Rizvić, Filip Povrženić

Po uzoru na mnoge omnibuse pisane o različitim gradovima, vrijeme je da dobijemo i jedan omnibus o Rijeci, i to iz pera trenutno najperspektivnijih riječkih autora koji su već prepoznati u regiji i Europi. Riječ je o Tei Tulić koja je briljirala romanom *Kosa posvuda*; Željki Horvat Čeč, autorici sklonoj analizi zajednice u kojoj živi; Enveru Krivcu, majstoru apsurdnih kratkih priča i Zoranu Žmiriću, iskusnom autoru i kroničaru riječke alternativne scene. Režije će se primiti mlade redateljice i redatelji u usponu: Marina Pejnović, Tamara Damjanović, Arija Rizvić i Filip Povrženić.

ZA DJECU

Charles Dickens: BOŽIĆNA PRIČA

Redatelj: Rene Medvešek

Božićnu priču Charlesa Dickensa želimo pokloniti našoj najmlađoj publici kao svojevrsnog dramskog *Orašara* koji će dugo ostati na sceni našeg Kazališta. Priča o škrtom direktoru banke i tri duha; prošlosti, sadašnjosti i budućnosti, dirljiva je lekcija o tome kako život vođen sebičnim motivima vodi ka usamljenosti i napuštenosti. U režiji Renea Medvešaka, redatelja koji u svojem radu često na sceni preispituje koncepte dobra i zla, *Božićna priča* postat će pouka koju će djeca pamtit.

2023.

William Shakespeare: MACBETH

Redatelj: Igor Vuk Torbica

U kazališnoj kući koja na svom repertoaru ima baletnu i opernu inscenaciju Shakespeareovog *Macbetha* već neko vrijeme odzvanja pitanje: a što je s dramskom predstavom? Odgovor na to pitanje poziv je upućen jednom od najistaknutijih redatelja nove generacije u regiji, Igoru Vuku Torbici, da zajedno s glumcima Aleksandrom Cvjetkovićem u naslovnoj ulozi i Tanjom Smoje kao Lady Macbeth, za Hrvatsku dramu postavi *Macbetha*. U vrijeme premijere dramskog *Macbetha* planiramo obnoviti i onog baletnog i opernog te izvesti ovu Shakespeareovu tragediju u sve tri izvedbene forme, u nizu.

Slavenka Drakulić: FRIDA ILI O BOLI

Redateljica: Franka Perković

Nakon iznimno uspješne adaptacije i režije romana *Leica format* Daše Drndić, Goran Ferčec i Franka Perković uhvatit će se u koštac s romanom još jedne velike hrvatske spisateljice čija se djela redovito zaobilaze u hrvatskim kazalištima. Roman Slavenke Drakulić *Frida ili o boli* bavi se traumom stanja bolesti, stanja koje je obilježilo slikaricu Fridu Kahlo i samu autoricu. Autorica poznata kao jedna od predstavnica i predvodnica hrvatskog ženskog pisma uvodi nas u kontroverzne sfere ženskog identiteta.

ZA MLADE

J. B. P. Molière: DON JUAN

Redatelj: Emilio Garcia Wehbi (Argentina)

Molièreova komedija o hrabrom i odvažnom zavodniku i razmetljivcu, koji ne poštuje ni jedan ljudski ili božiji zakon, osim svoje požude, klasik je prepun erosa i hedonizma. Velikom komediografu sugovornik će biti argentinski redatelj Emilio Garcia Wehbi poznat po svojem lucidnom humoru i preciznom seciranju ljudskog karaktera.

ZA DJECU

Mary Shelley: FRANKENSTEIN

Redateljica: Tamara Kučinović

Autor adaptacije: Ivana Đula

Napisan 1818. godine, roman *Frankenstein ili moderni Prometej* engleske književnice Mary Shelley, smatra se prvim djelom znanstvene fantastike i spekulativne fikcije uopće, a danas se čini aktualnijim nego ikada prije. Priča o Frankensteinu na prvi je pogled samo punokrvna horor-priča u kojoj se plašimo glavnog (anti)junaka, no to je i priča o najusamljenijem biću na svijetu. Iako svjetski poznat, *Frankenstein* je rijetko izvođen kao kazališna predstava. Nakon objavljivanja, roman *Frankenstein* doživio je mnoge kritike – nazivan je rušilačkim, ateističkim i teško probavljivim. Međutim, već 1823. godine nastaje prva kazališna adaptacija izvedena u Londonu, nakon čega nastavlja biti izvođen na pozornicama diljem svijeta. Prva riječka adaptacija romana o Frankensteinu bit će namijenjena mladima.

2024.

Miroslav Krleža: TRILOGIJA O GLEMBAJEVIMA

Redatelj: Marin Blažević

Triologija o Glembajevima uključuje tri drame iz *Glembajevskog ciklusa* Miroslava Krleže: *Gospodu Glembajeve*, *U agoniji* i *Ledu*, sve redom vrhunce hrvatske dramske književnosti. Dramaturg i redatelj Marin Blažević angažirat će vodeće glumice i glumice ansambla Hrvatske drame i poneke posebne goste te uprizoriti sve tri drame, izvođene dan za danom, ali i – iznimno – u nizu tijekom jednog dana.

Robert Harling: ČELIČNE MAGNOLIJE

Redateljica: Dora Ruždjak Podolski

Veliki filmski hit, *Čelične magnolije*, najavljivan kao „najsmješniji film koji će vas rasplakati“, rađen prema istoimenoj drami Roberta Harlinga, donosi priču o šest žena različitih generacija, društvenih statusa i karaktera. Radnja je smještena u frizerski salon malog grada, na dan vjenčanja jedne od junakinja. Riječ je o snažnim ženama, rastrganim između vlastitih želja i prepreka koje ima nameću život i društvo. Dora Ruždjak Podolski osvojila je zagrebačku i regionalnu publiku režijom romana Kristijana Novaka *Črna mati zemla*, pokazavši da vješto uvlači publiku u svijet punokrvnih dramskih likova i njihovih ispisanih života.

ZA MLADE I SVE DRUGE

G. Garcia Marquez: STO GODINA SAMOĆE

Redateljica: Lola Arias (Meksiko)

Jedan od najvećih romana 20. stoljeća, *100 godina samoće* Gabriela Garcie Marqueza, bit će i jedan od najvećih umjetničkih i produkcijskih izazova za naše Kazalište. Žanrovski određen kao magični realizam, roman donosi interpretaciju povijesti Kolumbije od kolonijalizma, dolaska željeznice, rata i invazije američkih korporacija te dolaska kina i automobila, pa sve do masakra kojeg je počinila vojska gušeći štrajk radnika. Ovo epsko djelo dano je u ruke meksičke redateljice Lole Arias koja će na našu scenu dovesti istinski duh Gabriela Garcie Marqueza.

ZA DJECU

Dragan Ogurlić: PRIMORSKE BAJKE

Redateljica: Olja Lozica

Starica Bura, Lijek koji nije na popisu, Dva trgovca, Feral, Zašto je more slano?, Sedam pa sedam, Frankopan i vrag, Kako je nastalo Vransko jezero, Opatijska agava, Odvjetnik prevarant, Pravedna Medeja, Grobničan i Frboljtar, Na trsatskim stubama, Grobnički i mrzlovodički upravitelj, O drvetu koje se htjelo šetati... samo su neke od primorskih bajki i pripovijetki koje je u istoimenoj zbirci okupio i uredio Dragan Ogurlić. Zapisi su to običaja, navika i mentaliteta običnog, samozatajnog, vedrog čovjeka, izraslog iz svoje okoline i ugrađenog u nju. Ogurlić je za tu zbirku dobio Nagradu grada Rijeke 1996. godine. U suradnji s ansamblom i polaznicima Riječkog kazališta mladih «Kamov», postaviti ćemo neke od tih bajkovitih minijatura o Hrvatskom primorju, otocima, Istri i Gorskom kotaru te odvesti našu publiku na pravo putovanje bajkama i legendama primorskog kraja!

MJUZIKL

2022.

Victor Hugo – Alan Menken: ZVONAR CRKVE NOTRE DAME

Redateljica: Renata Carola Gatica

Dirigent: Igor Vlajnić

Zvonar Crkve Notre Dame je mjuzikl kojeg se radnja temelji na romanu Victora Hugoa, a songovi i glazba djelo su svjetski poznatog skladatelja Alana Menkena, koji je komponirao i za istoimeni

Disneyev animirani film iz 1996. godine. Moćna glazba i topla ljudska priča ovaj mjuzikl čine svezvremenskim. Sigurni smo da će publika biti očarana magijom nezaboravnog spektakla koji nastaje kao *hommage* jednoj od najpoznatijih katedrala na svijetu, nedavno stradaloj u ustrašnom požaru.

2024.

Bergestein - Lim: PRUJAVI PLES

Redateljica: Renata Carola Gatica

Dirigent: Igor Vlajnić

Oscarom nagrađena, kulturna plesna drama američke scenaristice Eleanor Bergstein, u režiji Emile Ardolino iz 1987. godine, doživjela je i svoju verziju u muzičkom kazalištu. Radnja filma smještena je u 1963. godinu kada obitelj Houseman dolazi na odmor u jedno ljetovalište. Frances Baby Houseman ondje upoznaje plesače i plesačice zadužene za animiranje gostiju. Kada plesačica Penny zbog neočekivane trudnoće odluči otići na pobačaj kako ne bi izgubila posao, Baby ju zamjenjuje i s njezinim partnerom Johnnyjem uči koreografiju koju moraju izvesti na jednom nastupu. Okosnica naoko bezazlenog, romantičnog plesnog filma, klasna je priča o sukobu radničke klase i konzervativizma bogatih, no i priča o pobačaju i pravu žene na izbor.

DODATNI PROGRAMI HRVATSKE DRAME

«ZAJC LAB»

U posljednje dvije godine prostor i program Zajc Laba afirmirao se kao nova scena za razvoj nove publike riječkog HNK u kojem članovi ansambla, ali i druge mlade, napose lokalne autorice i autori dobijaju priliku za izražavanje i istraživanje, rad, igru i eksperiment, bez reprezentativne obaveze koju nameću gledalište i pozornica «Zajca».

PROGRAM

Jurković-Ogurlić: PARALELNI SLALOM

Redatelj: Ivan Penović

Goldoni-Brižić: BARUFFE NA PEŠKARIJI

Redatelj: Denis Brižić

Yukio Mishima: MADAME DE SADE

Redatelj: Matija Ferlin

Goran Ferčec: LIBRETO

Redatelj: Bojan Đorđev

RIJEČKO KAZALIŠTE MLADIH «KAMOV»

Riječko kazalište mladih «Kamov» neće biti samo dramski studio nego i produkcijski pogon kazališnih projekata za djecu i mlade manjeg opsega, ali većeg potencijala za gostovanja u regiji. RKM će nastaviti povezivati i koordinirati programe za djecu i mlade svih drugih kazališnih ansambala. Polaznike će se tijekom školske godine podučavati o brojnim kazališnim temama, ali i davati osnove iz glume, pjevanja i scenskog pokreta. Svaku školsku godinu odnosno sezonu zaključuje se završnim, oglednim kazališnim projektom namijenjenim obiteljima polaznika, ali i kazališnoj publici dječje dobi, odnosno mladima. Planiramo suradnje s brojnim organizacijama i ustanovama koje djeluju u području odgoja i obrazovanja, ali i projekte kojima ćemo kazalište za djecu i s djecom, za mlade i s mladima povezivati s drugim medijima i umjetnostima, od radio-drame do rada na filmu.

PROGRAM

Agnès de Lestrade: VELIKA TVORNICA RIJEČI

Redateljica: Nikolina Hrga

Zvonimir Balog: ZMAJEVI I VUKODLACI

Redateljica: Jelena Lopatić

William Shakespeare: SAN IVANJSKE NOĆI

Redatelj: Igor Vlajnić

Damir Miloš: BIJELI KLAUN

Redateljica: Slađana Kilibarda

«PETI ANSAMBL»

Nakon izuzetno uspješne prezentacije projekta *Potomci, divovi, bogovi*, «Peti ansambl» pokazao je spremnost za nastavak rada unutar HNK Ivana pl. Zajca, u vidu edukacije i produkcije predstava. Tijekom 2020. planira se prva profesionalna produkcija u režiji Saše Asentića, autora i koreografa s dvadesetogodišnjim iskustvom u rad s drugačije sposobnim osobama (*differently-able persons*; umjesto – *disabled*). «Peti ansambl» nastavit će s radom u okviru kojeg ćemo realizirati suradnju s Petal Pilley iz kultne skupine Blue Teapot Company, redateljicom Oljom Lozicom, koreografinjom i izvođačicom Milom Čuljak. Osim u vlastitim produkcijama, «Peti ansambl» sudjelovat će u produkcijama ostalih umjetničkih grana kazališta. Na ovaj način HNK Ivan pl. Zajca nastavlja s inkluzivnim praksama, kao jedino nacionalno kazalište u Hrvatskoj i regiji koje na ovoj razini u svoj program uključuje djelovanje drugačije sposobnih osoba u polje izvedbenih umjetnosti.

PROGRAM

Autorski projekt "O sposobnosti"

Redateljica: Mila Čuljak

Alfred Jarry: KRALJ UBU

Redateljica: Renata Carola Gatica

Petar Pilley: Autorski projekt "O seksualnosti"

Redatelj: Petar Pilley

Aristofan: PTICE

Redateljica: Olja Lozica

3. BALET

- program sastavljen u suradnji s Mašom Kolar, aktualnom ravnateljicom i kandidatkinjom za buduću ravnateljicu Baleta

SMJERNICE

Smjernice razvoja Baleta u narednom četverogodišnjoj razdoblje polaze od postignute tehničke spremnosti ansambla i volje ansambla za radom vođenim najvišim umjetničkim očekivanjima i kriterijima. Svaka sezona sastojat će se od tri premijerna i tri reprizna naslova, te gostovanja (minimalno 7) u Hrvatskoj i inozemstvu (ukupno 40 izvedbi). Profiliranje repertoara mora uvažavati fleksibilnost baletno-plesnog ansambla spremnog na neoklasiku, moderni balet te suvremni ples. Drugim riječima, program novog mandantnog razdoblja podržavat će novostvoren umjetnički identitet i stav ansambla koji je spreman na eksperiment i inovaciju, jednako kao i tradiciju. Poput baletno-plesnih ansambla u srodnim europskim nacionalnim kazališnim kućama, i naš je Balet sposoban realizirati širok spektar koreografskih stilova u plesnim, ali i drugim umjetničkim programima kazališta u kojem djeluje. Takve raznovrsne kompetencije i model rada valja nam nastaviti razvijati, uz ambiciju daljnjeg povećanja interesa publike i širenja ugleda i utjecaja u europskim okvirima.

U pogledu nacionalne raznolikosti baletnog/plesnog ansambla, također smo se približili srodnim ustanovama i trupama u Europi pa je riječki ansambl danas gotovo u potpunosti internacionalan. I k nama na audicije, jednako kao i u drugim europskim baletnim odnosno plesnim kompanijama, dolaze kvalitetne inozemne plesačice i plesači, pa su tako i u riječkom baletu, uz nekoliko plesnih umjetnika i umjetnica iz Hrvatske, trenutno na ugovorima o radu angažirane i umjetnice i umjetnici iz Argentine, Italije, Mađarske, Njemačke, Portugala, Rumunjske, Rusije, Španjolske i Ukrajine. I u novom mandatu namjeravam redovito provoditi međunarodne audicije za plesačice i plesače ne bismo li održavali kontinuitet izvedbene izvrsnosti ansambla i čvrsto se pozicionirali na međunarodnoj plesnoj sceni.

Unatoč velikom interesu publike za baletne i plesne predstave, u Hrvatskoj slabi interes djece za baletnu i plesnu profesiju. Opće je poznato da je riječ o struci koja se oslanja na težak i slabo plaćen umjetnički rad kratkoga vijeka, usto i društveno podcijenjen. Sve su to činjenice koje rezultiraju bitno oslabljenom dotoku domaćih plesačica i plesača u riječki ansambl. Logika ove

analize ponukala nas je da ponovo otvorimo vrata baletnog studija koji će omogućiti mladim Riječankama i Riječanima nastavak školovanja i nakon završene Osnovne škole za klasični balet i suvremeni ples pri OŠ Vežica. Naglasak u radu naših baletnih pedagoga s jedne je strane stvaranje svijesti o samosvojnosti klasičnog baleta, a s druge strane otvaranje puteva koji koncepte suvremene plesne tehnike usko povezuju s drugim umjetničko-izvedbenim formama i praksama. Stručno provođeni kroz sadržaj studija usklađeni s uzrastom polaznika, njihovim dobnim psihofizičkim mogućnostima i tematskim aspiracijama, polaznici ovog programa dobit će adekvatnu pripremu za upis na akademije u području plesne umjetnosti. Usto, ravnateljica, baletni majstori i članovi baleta koji surađuju s osnovnom baletnom školom u Rijeci, a usto i rade u baletnom studiju našeg Kazališta, dobit će ovako bolji uvid u razvoj mladih plesačica i plesača te moći kroz izravan rad s njima procijeniti i (moguću) razinu vrsnosti potrebne za potencijalni angažman u ansamblu Baleta HNK Ivana pl. Zajca.

Želimo li, međutim, i dalje na najvišoj mogućoj razini produkcijski i umjetnički iznositi zacrtan programski plan, te stimulirati obrazovanje klasičnih i suvremenih plesača i njihov kasniji profesionalni status, morat ćemo očekivati pravnu (u smislu izmjena Zakona o kazalištima), a potom i financijsku i savjetodavnu podršku Ministarstva kulture i Grada Rijeke u kreiranju i provođenju programa prekvalificiranja starijih članova baletnog ansambla za druge kazališne i srodne poslove. Na taj bismo se način uskladili s profesionalnim standardima kazališta u EU i drugdje. Strateška i repertoarna vizija razvoja baletnog ansambla u razdoblju od 2021. do 2024. godine polazi od pretpostavke zakonske i socijalno osjetljive reforme kojom bi se regulirali status i opcije baletnih i plesnih umjetnika i umjetnica u dobi kada više nisu u mogućnosti plesati na adekvatnoj razini. Gledano na papiru, broj radnih mjesta u ansamblu Baleta HNK Ivana pl. Zajca formalno bi mogao pokriti broj plesačica i plesača predviđen za realizaciju svih neoklasičnih baleta, pa i klasičnih baleta manjeg formata kao što su *La fille mal gardée*, *Coppelia* i *Divertissement "Paquita"*. U stvarnosti je situacija, međutim, bitno drugačija jer je dobná struktura ansambla toliko neadekvatna da svakodnevno ugrožava tekuću neoklasičnu, modernu i suvremenu plesnu, pa čak i opernu i dramsku produkciju. Posljedično, plesачki sposoban dio našeg baletno-plesnog ansambla je preopterećen i često nam je uskraćena mogućnost pripremanja druge podjele kako bi se efektivno profilirao solistički korpus. Premalen je broj aktivnih plesača koji istovremeno pokrivaju tekući baletni repertoar, pripremaju novu premijernu produkciju te sudjeluju u opernim i dramskim produkcijama. Iako je riječ o mladim i moćnim plesnim umjetnicama i umjetnicama, ovakva aktualna nepravедna kompenzacija ima za posljedicu učestalije ozljede. Usto, plesačice i plesači koji stalno i daleko više rade imaju istu plaću kao i oni koji povremeno ili više uopće ne rade. Ne riješe li se navedeni problemi i ne omogući li se pravedna stimulacija iznimno aktivnih i izvrsnih plesačica i plesača s jedne strane, a s druge i zapošljavanje jedne do dvije nove plesačice/plesača po sezoni (na mjesta oslobođena gore opisanim reformama), nećemo biti u stanju održati zacrtanu kvalitetu rada i programa.

Riječka i šira, pa i međunarodna publika, već je uočila značajan napredak i doista vrhunsku razinu izvedbe naših baletnih i plesnih umjetnica i umjetnika. Međutim, da bi se napredak nastavio i već postignuta kvaliteta održala neophodno je promijeniti i postojeće radne uvjete, počem od pronalaska nove baletne dvorane. Baletni ansambl trenutačno radi u neadekvatnoj, maloj dvorani, u gradskim prostorima HKD-a bez mogućnosti proširenja. Kvaliteta i stanje naših prostornih uvjeta za rad daleko je od standarda drugih hrvatskih nacionalnih baleta (Zagreba i Splita), a još dalje od standarda europskih baletnih i plesnih trupa. U razdoblju nakon 2020. godine nadamo se pronalaženju i uređenju novog prostora za rad i razvoj baletno-plesnog ansambla u Rijeci, a moguće rješenje vidimo u prostorima u zgradi «Exportdrva», gdje će se tijekom 2020. održavati brojni programi Europske prijestolnice kulture.

I u narednom razdoblju nastavljamo suradnju s međunarodno priznatim baletnim pedagogima poput nacionalne prvakinja Irene Pasarić, Giovannija Di Palme, Uwe Fischera, Michaela Paolaccija i Mihaela Devald Roksandić. U radu s ovim vrsnim plesnim umjetnicama i umjetnicima članovi našeg ansambla podižu tehničku razinu izvedbe, razvijaju specifičnu svjesnost tijela u pokretu i pripremaju se za svladavanje različitih plesnih poetika.

Potaknuta našim idejama vodiljama u proteklim sezonama, “raznolika kultura dostupne za sve” i “vježbanje različitosti”, publika je razvila velika očekivanja koja ćemo u sljedećem mandatu ne samo ispunjavati nego i nastojati nadmašivati. Žanrovska raznolikost od neoklasičnog baleta, preko baleta za djecu i modernih baletnih formi, pa sve do bogatog repertoara suvremenog plesa, pretpostavka je dinamičnog programom koji privlači sve brojniju novu publiku. Dosadašnje neoklasične balette (*Ivica i Marica*, *Apolo i Pulcinella* te *Orašar* kojeg planiramo realizirati u sezoni 2019/20.) nadopunjavat ćemo novim neoklasičnim koreografijama međunarodno istaknutih autora, a naslovi će biti prilagođeni broju aktivnih plesača naše kompanije: *Madama Butterfly* Giovannija di Palme, *Alisa u zemlji čudesu* Jiříja Bubeníčka, *Ivana Orleanska* Jeroena Verburggena i *Trnoružica* Jaroslava Ivanenka. Temeljni neoklasičan program (u koji su integrirani i dječji naslovi, te naslovi za mlade) bit će okosnica premijernog repertoara, koji će u svakoj sezoni donositi i još dvije premijerne produkcije suvremenih koreografa. Poput repertoara velikih baletnih institucija na kojima dominiraju autorske večeri tri koreografa (*triple-bills*), i mi ćemo prisvojiti ovu zahvalnu formu jer se ona lako prilagođava raznolikim kompetencijama i potencijalima plesača te gradi novo kreativno ozračje.

Namjera nam je i nastaviti glazbeno-scensku suradnju s Muzičkim bienalom u Zagrebu, kao i naručivati glabene baletne partiture hrvatskih suvremenih glazbenika poput Višeslava Laboša, Frane Đurovića i Tene Novak. Spomenute *triple-bill* ili *double-bill* forme i stoga su iznimno pogodne. Veći je problem s odabirom suvremenih domaćih koreografa koji bi bili kompetentni

za rad s klasično treniranim ansamblom. Nadamo se da ćemo kroz KOREOLAB projekte našeg ansambla profirati neka nova autorska imena, pa stoga i u narednom razdoblju namjeravamo nastaviti s ovim eksperimentalnim programom, uzbuđljivom nadogradnjom već postojećeg repertoara.

I u sljedećem razdoblju namjeravamo glazbu barem jednog premijernog naslova (*Orašar*, *Madama Butterfly*, *Žizela* i *Trnoružica*) izvoditi uživo s orkestrom Opere HNK «Ivana pl. Zajca».

PROGRAM

2021.

PREMIJERE

ODISEJ

Koreograf: Giuseppe Spota

PENELOPA

Koeografkinja: Maša Kolar

Odisej i *Penelopa* zamišljeni su kao dva dijela jedne baletne večeri. *Odisej* je druga kreacija talijanskog koreografa Giuseppea Spote za ansambl riječkog Baleta, a bavit će se dramatičnim temama migracije koje inspiraciju i paralelu pronalazi u mitu o Odiseju. Drugi dio donosi žensku stranu mita u koreografiji Maše Kolar. Penelopina vjera i nada u pozitivan ishod otvaraju emotivna stanja između euforije i apatije, sukoba i umora. Izazov će biti izgraditi snažan ženski plesački lik kroz slobodu izraza mnogih nepoznatih, još neimenovanih pokreta.

SUPERNOVA

Koreografi: Marco Goecke / Felix Landerer

Ova večer dva baleta započinje koreografijom *Supernova* njemačkog koreografa Marca Goeckea, inspiriranog glazbom Antonyja i Johnsona te astronomskim fenomenom supernove, eksplodirajuće zvijezde u svemiru koja sjaji samo neko vrijeme. Marco Goecke je 2009. godine stvorio ovo djelo za plesnu trupu *Scapino ballet* u Rotterdamu. *Supernova* je koreografija kontrasta, gdje su život i smrt, svjetlo i tama, povezani energijom svakog tijela. Felix Landerer, također njemački koreograf, u fokus svoje koreografije postavlja efemernosti plesnog pokreta. Njemu i u njegovom radu se svaki pokret može dogoditi samo jednom.

ZA DJECU I MLADE

ALISA U ZEMLJI ČUDESA (neoklasični balet)

Koreograf: Jiří Bubeníček

Balet *Alisa u Zemlji čudesa* i nastavak *Što je Alisa otkrila iza zrcala* temeljeni su na slavnoj i u svoje vrijeme revolucionarnoj knjizi dječje fantastike. Velik je izazov i nimalo lak zadatak baletom, kazalištem bez riječi, inscenirati priču u kojoj su riječi i igre riječima toliko važne. Bit će to izniman umjetnički doživljaj, nova baletna verzija jedne od najpopularnijih fantastičnih priča za djecu i mlade, te prvi susret riječke publike s autorskim timom predvođenim koreografom Jiříjem Bubeníčekom.

REPRIZE

Orašar, Plamteća voda, Čipka

2022.

Igor Stravinski: SVADBENKA I POSVEĆENJE PROLJEĆA

Koreografi: Mauro Bigonzetti i Maša Kolar

Svadbenska (Les Noces) i *Posvećenje proljeća* zamišljeni su kao dva dijela jedne baletne večeri. Plesački gledano, prvi je zamišljen kao narativan i moderan, a drugi kao apstraktan i suvremeni. Oba, naravno, proizlaze iz glazbe Igora Stravinskog. Balet *Les Noces* Maura Bigonzettija je formalan s preciznim, krutim pokretima koji izvedbi daju gotovo statičan efekt. Istražuje se gotovo akademska estetika odnosno vizija ljepote. S druge strane, Maša Kolar će na jednu od najutjecajnijih skladbi 20. stoljeća, *Posvećenje proljeća*, koreografirati odu plesu u njegovoj pročišćenoj i slobodnoj formi. Balet je to ne samo o izvornoj priči (o prinošenju žrtve), već o potpunoj sljubljenosti plesa s glazbom Stravinskog u tonalitetu, ritmu, akcentu i disonanci. Cilj nam je suvremenom plesnom formom približiti se ukorijenjenosti skladbe u ruskoj narodnoj muzici (koju je Stravinski često opovrgavao), i stvoriti novu scensku apoteozu plesa.

Adolphe Adam: ŽIZELA

Koreografkinja: Maša Kolar

Giselle na glazbu Adolphe Adama u koreografiji Jeana Corallija i Julesa Perrota poznajemo iz inscenacije Mariusa Petipaa. To antologijsko djelo svjetske baletne literature za mnoge je

poklonike plesnog kazališta vrhunac romantičnog baleta. Priča je posveta dvojice muškaraca (Théophile Gautier i Jules Perrot) ljepoti i umijeću Carlote Grisi, prve Giselle. Lik Giselle čini specifičnim i društveno angažirana tema (ipak je riječ o Francuskoj poslije Revolucije, a ne o Carskoj Rusiji); Giselle nije princeza koju je začarao zli čarobnjak nego naivna seoska djevojka koju je očarao i prevario lakoumni mladi grof, a koju tek ljepota njezine čiste duše i moć ljubavi diže na razinu vječnog. *Žizela* je djelo koje se uvijek i ponovno s nekim neobičnim uzbuđenjem mora provjeravati.

ZA MLADE

BALETI S KARAKTEROM / PRIČE IZ SHAKESPEAREA

Koreografi: Ihsan Rustem / Sita Ostheimer / Bryan Arias

Večer baleta naslovljena *Baleti s karakterom / Priče iz Shakespearea* pokazat će se sasvim sigurno kao trijumf riječkog Baleta iz dva razloga. Prvi su, za naš ansambl, nova koreografska imena s europskih pozornica. A drugi razlog je Shakespeare, čija će djela koreografkinja i dva koreografa pretočiti u plesne priče za mlade.

REPRIZE

Alisa u Zemlji čudesa, Odisej i Penelopa, Supernova

2023.

ONE

Koreografkinje: Ludmila Komkova / Katarzyna Kozielska / Nanine Linning

Afirmiranim autoricama i koreografkinjama Ludmili Komkovej, Katarzyni Kozielskoj i Nanine Linning neće biti teško braniti tezu ženskog koreografskog rukopisa u realnoj situaciji dominancije tjelesnog iskustva plesanja suvremenog muškog rukopisa na baletnoj sceni hrvatskih narodnih kazališta.

MADAMA BUTTERFLY (neoklasični balet)

Koreograf: Giovanni Di Palma

Glazba: Giacomo Puccini

Puccinijeva glazba iz opere *Madama Butterfly* impresivan je odraz sukoba ne samo kultura nego i različitih planova i želja glavnih likova: Cio-Cio San i američkog mornaričkog časnika B. F.

Pinkertona. Koreograf Giovanni Di Palma ovu opernu priču, koja jasnom dramaturgijom prati razvoj Butterfly od naivne, sanjive mlade gejša do odlučne žene lišene iluzija, smatra idealnom za baletno uprizorenje. Za riječki balet, koji će po drugi put surađivati s Giovannijem Di Palmom, nema prikladnijeg koreografa koji bi se usudio koreografirati na glazbu iz jedne od najljepših Puccinijevih opera

ZA DJECU I MLADE

P. I. Čajkovski: TRNORUŽICA (neoklasični balet)

Koreograf: Jaroslav Ivanenko

Trnoružica je po mnogima najuspjeliji balet Čajkovskog. Likovi iz bajki razbijaju ozbiljnost predstave i unose dozu zaigranosti i fantastike kojom ćemo privući mladu publiku. Trend koji posljednjih desetljeća u baletnom svijetu favorizira tehničku spremnost plesača nad pantomimskim izrazom zadržat ćemo i u našoj verziji. Ukrajinski koreograf, plesač, pedagog i umjetnički ravnatelj baleta u Kielu, Jaroslav Ivanenko, čiji rad polazi od temelja klasične ruske baletne škole, ima sve adute da *Trnoružicu* prevede u karakterno i izvođačko jak riječki ansambl.

REPRIZE

Žizela, Svadbenka i Posvećenje proljeća, Baleti s karakterom / Priče iz Shakespeare

2024.

ZA MLADE

BALET, ŠTA DA?

Redateljica: Renata Carola Gatica

Koreografkinja: Maša Kolar

Plesna večer *Balet, šta da?* komunicirati će između plesnog žargona i plesnog standarda. Redateljica Renata Carola Gatica i koreografkinja Maša Kolar potražiti će zabavne načine kako popularizirati i transformirati klasični balet u današnju formu, a kako pak plesni riječki idiom oplemeniti tradicijom.

IVANA ORLEANSKA (neoklasični balet)

Koreograf: Jeroen Verbruggen

Ovaj će naslov biti veliki izazov za koreografa, kao i za same plesače, u tehničkom, kompozicijskom i glumačkom smislu. Jeroen Verbruggen je eminentni belgijski koreograf koji je

još kao vrlo mladi plesač osvojio prestižne nagrade *Prix de Lausanne - 2000*. (Nagrada publike i srebrna medalja) i *Eurovision for young dancers* – 2001. (srebrna medalja). Nakon iznimno uspješne baletne karijere u Royal ballet of Flanders, Ballet d'Europe i Les Ballets de Monte Carlo, jednako se uspješno posvetio koreografiji. Kao jedan od najtraženijih koreografa današnjice koji, Jeroen Verbruggen sigurno će na neočekivane i duboko promišljene načine koristiti baletne pokrete kao jezik za istraživanje temeljnih i uvijek aktualnih pitanja etike i emotivnosti.

SMRT I DJEVOJKA

Koreografi: Yuki Mori

Glazba: Franz Schubert / Gudački kvartet u a-molu

Yuki Mori, suvremeni koreograf srednje generacije inspiriran je istoimenim gudačkim kvartetom Franza Schuberta *Smrt i djevojka* (*Der Tod und das Mädchen*). Glavni motiv Schubertovog glazbenog djela, korespondiranje ljubavi i smrti, inspirativna je podloga za kreaciju cjelovečernje plesne predstave o razvoju djevojčice u mladu ženu, o vrtlogu iskušenja iz kojih ona uči o nedostižnoj granici života i smrti. Ova baletna večer bit će podjednako plesni kao i glazbeni komorni užitak.

REPRIZE

Madama Butterfly, Trnoružica, ONE

4. OPERA

U skladu s programskim smjernicama prethodnog intendantskog mandata, Opera HNK Ivana pl. Zajca revitalizirana je i reformirana u svakom pogledu. Kao ravnatelj Opere od 2014. do 2016, a potom i kao intendnat u suradnji s novim ravnateljem Opere, Petrom Kovačićem, osmislio sam i predvodio proces obnove riječke Opere i otvaranja novih perspektiva njezina razvoja.

POETIČKA OBNOVA, NOVI REPERTOAR, NASTAVAK...

Riječka Opera reformirana je i u kazališno-estetičkom te produkcijsko-etičkom smislu. Tijekom prethodne četiri sezone predstavili smo poetike niza redateljica i redatelja koji dotad nisu režirali opere u Rijeci (Romanowski, Banich, Znaniecki, Söderblom, Glavan, Melano, Buchmann, Koivugangas; uskoro Krystian Lada, Anne Bogart, Dražen Sirišćević), a istim putem namjeravamo nastaviti. U izboru redateljica i redatelja vodit ćemo se, kao i dosad, ne samo estetičkim razlozima nego i etičkim principima. Riječku operu u relativno kratkom razdoblju uveli smo na scenu kazališne suvremenosti, pritom se odupirući grandomaniji dekora i ispraznoj spektakularizaciji koje opernu umjetnost reduciraju na društveno neodgovornu, upravo bahatu kulturno-političku ekonomiju. Inventivnim i provokativnim režijama pokazali smo da i u spektaklu mora biti smisla, da se i ondje može postaviti problem koji poziva na kritičko mišljenje, kao i da spektakl ne mora nužno biti u savezništvu s kapitalom. Mnogi sljedbenici suvremenog novog i postdramskog kazališta odustaju od opere zbog ukopanosti operne industrije u proizvodne i tržišne režime kapitalizma dekorirane feudalističkom romantikom. S druge strane, ljubitelji opere nerijetko preziru trend njezine revitalizacije u stilu i duhu navodno samovoljnog «redateljskog kazališta». Riječka opera prihvaća izazov polemike i s jednim i s drugim.

U proteklih pet sezona program opernih produkcija i koncerata predstavio je čak sedam opera (*Oedipus rex*, *La vida breve*, *Giulio Cesare in Egitto*, *Le convenienze ed inconvenienze teatrali*, *Dido and Aeneas*, *Romeo et Juliette* i *Elektra*) i niz glazbenih kompozicija (simfonija, solističkih koncerata i drugih formi; od Bachove *Muke po Ivanu*, Šostakovičeve 11., Brucknerove 7. i Mahlerove 5. simfonije, do Adamsovih *Shaker Loops*, Juranićeva «simfonijskog torza» *Inter arma narrans Musae*, Bartokova Koncerta za orkestar, Coplandove orkestralne suite *Appalachian spring*) koje nikada nisu izvođene u Rijeci. Na program riječke Opere vratili smo i djela koja riječka publika nije mogla čuti i vidjeti u svome gradu preko pola stoljeća: *Don Giovanni*, *Evgenij Onjegin*, *Andrea Chenier*, *Otello*, *Werther*. Zatečenu predvidljivost i

prilagodljivost repertoara rutiniranim očekivanjima publike zamijenili smo programom koji širi horizonte znanja i produbljuje iskustvo klasične glazbe i operne umjetnosti te u kazalište privlači nove grupacije i generacije gledatelja/slušatelja, pridružene onima sklonijim tradiciji, ali ipak znatiželjnima. Oporni projekti najavljeni za sljedeći razvojni ciklus riječke Opere ne skrivaju namjeru da se proces inoviranja repertoara nastavi.

NOVA PUBLIKA, NOVA OPERNA POZORNICA, NOVA PARTNERSTVA

Opera u malenom gradu poput našega ne može preživjeti bez novih lica u gledalištu. Voljeti operu znači misliti njezinu budućnost, a ne ponavljati njezinu prošlost. To ne znači ujedno odbaciti povijest i tradiciju, nego ne odustajati od pokušaja njihova novog vrednovanja. Takvu ideju i misiju riječke Opere prepoznala je i brojna međunarodna publika. U posljednje tri sezone bilježimo drastičan porast broja gledateljica i gledatelja opernog programa koji u organizaciji brojnih inozemnih turističkih agencija dolaze u Rijeku iz Italije, Slovenije, Austrije, Njemačke i skandinavskih zemalja. Samo za jesenski operni program 2019. godine najavljen je organizirani posjet preko 3000 kulturnih turista iz Njemačke i Austrije.

Nakon, na žalost, samo kratkotrajnog, pa stoga i neuspješnog pokušaja da se na opatijsku Ljetnu pozornicu vrati operni program, riječka Opera krenula je dalje i osvojila pulsku Arenu. Ondje se od ljeta 2018., pred tisućama gledateljica i gledatelja, odigrava festival «Summer Classics» odnosno «Ljetna klasika», na programu kojega bi i u nadolazećim ljetima bile jedna ili dvije operne predstave režirane upravo za specifičnu, spektakularnu arhitekturu Arene, te jedan ili dva koncerta. Program i cjelokupna produkcija Ljetne klasike najvećim se dijelom samofinanciraju iz prodaje ulaznica, te uz pomoć spoznora, Grada i Turističke zajednice Pule. Riječ je o projektu koji našu opernu produkciju, ali i opernu ideju, čini dostupnom značajno većem broju gledateljica i gledatelja (preko 6000 u srpnju 2019.) sa svih strana svijeta, a usto i privlači pažnju šireg kruga potencijalnih koprodukcijских partnera.

Potonje je primarni izazov i strateški cilj u narednim godinama: uvjereni smo da riječka Opera može postati važan međunarodni partner opernim kazalištima i kompanijama srodnih produkcijskih kapaciteta, ali i umjetničkih ambicija i dosega u široj regiji, pa i u Europi. Suradnja s Cankarjevim domom u Ljubljani (*Giulio Cesare in Egitto* u 2017. godini, *Elektra* u 2020.), opernim kazalištem u Ravenni (*Romeo et Juliette* 2019.), a svakako i jedan od najvećih povijesnih uspjeha riječke Opere, koprodukcija opere *Krol Roger* (2020.) i status gostujuće operne kuće na jednom od najprestižnijih opernih festivala u Europi, finskom Savonlinna Opera Festival (*Giulio Cesare in Egitto*, *Werther* i srpnju 2020. godine), tek su prvi, premda već krupni koraci prema međunarodnom najprije profiliranju, a potom i etabliranju Opere HNK Ivana pl. Zajca na europskoj opernoj sceni. O mnogim premijernim predstavama planiranim u godinama

nakon 2020. već se razgovara s potencijalnim partnerima u inozemstvu. Uostalom, koprodukcije, razmjene predstava i partnerstva nisu samo pretpostavka internacionalne vidljivosti i relevantnosti, nego i izvodivosti ambicioznog, pa i nestandardnog, čak rizičnim naslovima sklonog repertoara. Cilj je u mandatu 2021-24. barem dvije od tri operne premijere u godini realizirati kao koprodukcije sa stranim partnerima, ili Operama HNK u Splitu ili Zagrebu, odnosno Splitskim ljetom ili Dubrovačkim ljetnim igrama.

OSNOVNE PRETPOSTAVKE ORGANIZACIJSKE I KADROVSKE OBNOVE PREMA UMJETNIČKOJ IZVEDBENOJ IZVRSNOSTI

Reformu riječke Opere ne bi bilo moguće ni provesti ni nastaviti bez temeljite kadrovske i organizacijske obnove. Komplexnost opere kao glazbeno-scenske forme obvezuje na suradnju različitih kompetencija među kojima prevlast ne bi trebala preuzeti ni glazbena niti ona scenska odnosno dramsko-kazališna. Usto, minimalni profesionalni standardi u organizaciji jedne operne kuće pretpostavljaju i postojanje radnih mjesta izvršnog producenta i dramaturga, kao i adekvatan broj zaposlenika na drugim radnim mjestima, bilo u kreativno-produkcijskom ili umjetničkom pogonu opere.

Tijekom sezona 2014/15. i 15/16. kao vanjski suradnici u umjetničkim poslovima angažirani su muzički savjetnik (dirigent Ville Matvejeff, ujedno glavni gost-dirigent) i savjetnica za podjele (*casting advisor*, tada primadona ljubljanske opete i dugogodišnja pročelnica Odsjeka pjevanja na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, Vlatka Oršanić). Oboje su taj svoj angažman poklonili riječkoj Operi kao inicijalni poticaj njezina razvoja. Dirigent Ville Matvejeff intenzivno je surađivao s riječkom Operom i tijekom naredne tri godine; umjetničkom vodstvu opere pridružila se potom i Nicoletta Olivieri, jedna od najuglednijih predstavnica svoje struke u Europi, kao zborovoditeljica i suradnica za pripremu uloga talijanskog i francuskog repertoara te razvoj glasovne izvedbe naših solista (tzv. *vocal coach*); od sezone 2018/19. s Operom riječkog HNK redovito surađuje dirigent Yordan Kamdzhakov u ulozi šefa-dirigenta. Usto, nova sistematizacija i redistribucija koeficijenata omogućila je zapošljavanje izvršne producentice u operi, čime je ovaj produkcijski najsloženiji pogon HNK dobio presudno pojačanje za uspješnu realizaciju ne samo onih redovitih, nego i mnogih izvanrednih projekata (od produkcije većeg broja predstava i koncerata do snimanja nosača zvuka za inozemne diskografske kuće, organizacije međunarodnog pjevačkog natjecanja, međunarodnih koprodukcija i gostovanja). Do kraja 2020. godine nužno će biti osigurati koeficijent za još jednog korepetitora. Nevjerojatnom zvuči činjenica da je u jednoj opernoj kući zaposlena samo jedna korepetitorica, dok bi s obzirom na opseg programa na tom radnom mjestu morali imati barem troje izvršitelja.

SOLISTIČKI ANSAMBL

U solističkom ansamblu zatečen je prije pet godine sastav pjevača koji nije mogao adekvatno pokriti niti pola podjele uloga u standardnim opernim produkcijama. U ansamblu nije bilo niti jednog baritona, niti jedne mezzo-sopranistice, što dovoljno govori o ne tako davnim razmjerima i dubini devastacije riječke Opere. U međuvremenu, postigli smo da nam je gotovo čitavu podjelu uloga i u najzahtjevnijim operama moguće realizirati vlastitim solističkim snagama. Time su ne samo drastično smanjeni troškovi produkcije, nego i stvorene pretpostavke za još jednu opernu premijeru u sezoni, pored obavezne tri. Nacionalna prvakinja i prvak, Giorgio Surian (u lipnju 2019. nagrađen i Nagradom Grada Rijeke za životno djelo) i Kristina Kolar, te prvakinja Opere, sopranistica Anamarija Knego, predvode danas zasigurno najagilniji operni ansambl u Hrvatskoj; početkom sezone 2018/19. ansamblu su se pridružili izvanredni solisti, slovenski tenor Aljaž Farasin i bas-bariton Luka Ortar, a Riječanka Diana Haller, mlada operna umjetnica u impresivnom uzletu na internacionalnoj opernoj sceni, postala je počasnom članicom ansambla riječke Opere. Zbog opsega i frekvencije opernog programa planira se, iz koeficijenata oslobođenih odlaskom u mirovinu Giorgia Suriana, do kraja 2020. kreirati dva nova radna mjesta, za još jednog baritona i mezzo-sopranisticu/altisticu. Time će se u potpunosti kompletirati sastav solističkog ansambla spremnog za preuzimanje statusa vodeće operne kuće u široj regiji i realiziranje najavljenog programa u novom razvojnog ciklusu, od 2021. do 2024. godine.

ZBOR

Premda se proteklih godina nekima činilo da uprava Kazališta zapostavlja Zbor Opere, odluka o smanjivanju broja zboristica i zborista bila je strateška u kontekstu cjelokupne reforme riječke Opere, a uvjetovana financijskim razlozima. Valjalo je najprije obnoviti solistički ansambl te pronaći rješenja za ključne intervencije u kadrovsku strukturu Orkestra. Ta je faza reforme riječke Opere dovršena krajem 2018. godine te će u narednom razdoblju značajno veća pažnja biti posvećena razvoju zbora, i to u četiri pravca. Prvo, već tijekom 2018. godine zaustavljen je proces smanjivanja broja članica i članova zbora, a u sljedećem mandatu, redistribucijom raspoloživih koeficijenata (kombiniranih i s onima oslobođenim odlascima u mirovinu pojedinih zboristica i zborista) nastojat ćemo osigurati i četiri potpuno nova radna mjesta u zboru, i to barem tri u trenutno kritičnim dionicama: alti i basevi. Drugo, sastavljamo tzv. «pomoćni zbor» u kojem će, prema potrebama pojedinih projekata, sudjelovati zboristice i zboristi kao povremeni vanjski suradnici. Razmatramo i mogućnost pokretanja zborskog studija koji bi omogućio kontinuirano regrutiranje mladih pjevačica i pjevača za pojedine operne ili koncertne projekte. Treće, upravo je zbor onaj segment cjelokupnog ansambla Opere pogodan za

angažman netom diplomiranih glazbenih umjetnika, pjevačica i pjevača, u sklopu programa Stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa (Poticajna mjera Zavoda za zapošljavanje). Naposljetku, četvrto, valjat će uložiti vremena, truda i sredstava u daljnji razvoj pjevačkih kapaciteta i izvedbenih standarda dijela zbora, od tehničke spremne do interpretativnih odnosno stilskih kompetencija, na čemu intenzivno i postupno već radi zborovoditeljica Nicoletta Olivieri. Imajući u vidu predviđen operni i koncertni program, jasno je da su pred Zborom riječke Opere izazovi neusporedivi s dosadašnjima.

(RIJEČKI SIMFONIJSKI) ORKESTAR

Orkestar Opere HNK «Ivana pl. Zajca» najveći je ansambl riječkog Kazališta o čijoj vrijednosti i potencijalima najbolje govori činjenica da njegovi članovi riječkoj publici danas mogu suvereno prezentirati neka od najzahtjevnijih djela simfonijske, operne i oratorijske literature različitih razdoblja i stilova, od baroka do modernizma, pa i suvremene glazbe. Sa svojih 60 stalnih članova (brojka oscilira ovisno fluktuaciji glazbenika i dinamici smjene generacija), Orkestar Opere ulazi u sljedeće četverogodišnje razdoblje s ambicijom daljnjeg napredovanja prema izvedbenoj izvrsnosti. Tijekom protekle četiri godine odvijao se nezaustavljivi proces generacijske smjene i pomlađivanja ansambla praćen umjetničkim i programskim zamahom. U sljedećem razvojnem ciklusu spremni smo na još odlučnije poteze, koji se ponajprije odnose na čvrsto pozicioniranje orkestra kao jednog od vodećih u regiji, zapošljavanja novih članica i članova koji će moći odgovoriti na sve veće repertoarno-stilske i glazbeno-izvedbene izazove, te re-brendiranje Orkestra riječke Opere kao Riječkog simfonijskog orkestra.

Brendiranje orkestra usko je povezano s prijedlogom odvajanja Orkestra od Opere te uspostavljanja zasebnog ansambla unutar organizacijske strukture riječkog HNK. Orkestar bi time, osim imena (Riječki simfonijski orkestar, RSO), dobio i neophodnu fleksibilnost u djelovanju te prepoznatljivost i konkurentnost na tržištu, a grad Rijeka i posebnu – pa i marketinški mjerljivu – vidljivost prilikom gostovanja RSO na festivalima, u koncertnim dvoranama i opernim kućama u inozemstvu. Agenti i producenti s međunarodnim utjecajem već su se uvjerali u visoku umjetničku razinu muziciranja našeg opernog Orkestra, bilo u Rijeci ili na već održanim gostovanjima, a iznimnu ulogu zasigurno su odigrala i recentna CD izdanja za prestižne internacionalne diskografske brandove, CPO (Classic Produktion Osnabrück; *Il Ritorno del Marinaio* Franza von Suppea, Zajčev *Nikola Šubić Zrinjski* te Koncert za violinu i orkestar i 3. koncert za klavir i orkestar Borisa Papandopula) i Naxos (Gounodov *Faust*). Riječ je uspjesima bez usporedbe u povijesti hrvatskih opernih ansambala i orkestara.

Pored redovitog sudjelovanja u opernim i baletnim te drugim glazbeno-scenskim projektima, emancipirani Riječki simfonijski orkestar mogao bi se – već u produkcijskom smislu – s puno

većom koncentracijom posvetiti simfonijskom ciklus od sedam koncerata godišnje, uz tradicionalne novogodišnje i edukacijske koncerte. Iako je trenutno po sastavu određen za izvođenje klasičnog i ranoromantičkog repertoara, na programu će se naći i kompleksnije partiture. Da bi taj program bio izvediv bez nužnih ispomoći (kao što je do sada bio slučaj), potrebna je popuna u pojedinim dionicama, točnije, od sadašnjih 33 doći na brojku od 38 gudača. To će biti moguće nakon umirovljenja četvoro umjetnika (nacionalni operni prvak, koncertmajstor, prvi puhač i zamjenik dionice viola) iz čijih će se koeficijenta moći kreirati 5 novih radnih mjesta, dakle jedno više od postojećeg stanja (pola koeficijenta nacionalnog opernog prvaka ostavili bismo u solističkom ansamblu). Ostala mjesta popunjavat će se zahvaljujući započetim suradnjama s akademijama u Italiji i Njemačkoj na programu *Erazmus+* koji predviđa potpuno plaćeno jednogodišnje stažiranje u profesionalnom orkestru za netom diplomirane glazbenike. To je veliki poticaj i za najistaknutije članove orkestra koji će imati priliku mentorirati mlade instrumentaliste na početku karijere.

Osiguranje značajno boljih radnih uvjeta jedan je od ciljeva presudnih za daljnji napredak Orkestra. To se napose odnosi na obnovu instrumentarija. Uz nužnu nabavu instrumenta koje orkestar trenutno ne posjeduje, a neophodni su za realizaciju programa (es-klarinet, kontra-fagot, kontrabas s 5 žica, vibrafon), potrebno je i zamijeniti neke dotrajale instrumente (rog, kontrabas, harfa, glockenspiel...). Obnovu instrumentarija provodit ćemo dijelom iz investicijske potpore Ministarstva kulture i Grada Rijeke, a dijelom iz sredstava koja Orkestar zaradi na komercijalnim programima.

Uz brendiranje Riječkog simfonijskog orkestra, planiramo postupno uspostavljati i manje komorne sastave u kojima će muzicirati umjetnici iz orkestra (komorni gudački orkestar, gudački kvartet, gudački trio, *Brass & percussion* ansambl, *Rijeka percussion* ansambl, puhački trio, puhački kvintet). Komorni sastavi omogućit će i nastupe naših orkestralnih umjetnika u manjim dvoranama diljem regije, povećati prihode Orkestra odnosno Kazališta, a istovremeno i podizati kvalitetu izvedbe orkestralnih glazbenika jer komorna je glazba najneposredniji oblik zajedničkog muziciranja, pa time i idealna za razvoj cjelokupnog orkestra. Usto, nezaobilazni će biti i posjeti školama gdje ćemo učenice i učenike upoznavati sa svijetom glazbe putem kratkih koncerata i prilagođenih programa.

Suradnja sa sličnim ili većim orkestrima u širem susjedstvu (HRT simfonijski orkestar, Orchestra di Padova e del Veneto, Slovenska filharmonija i drugima) nudit će dodatne mogućnosti za gostovanja odnosno razmjene i izvođenje obimnijih simfonijskih djela koja je inače nemoguće izvesti s postojećim sastavom. Namjeravamo započeti i s praksom pozivanja uglednih umjetnika i umjetnika (instrumentalista ili kompozitora) koji bi kroz program dva simfonijska i jednog komornog koncerta predstavili glazbena djela po svojem izboru te održali manja predavanja

odnosno druženja s lokalnom publikom i glazbenicima. Takve suradnje, tijekom kojih se gostujući umjetnici imaju prilike bolje upoznati s ansamblom i njegovim istaknutim članicama i članovima, rađaju i prilike za eventualne turneje, snimanja ili druge aktivnosti korisne za razvoj i promidžbu orkestra.

MEĐUNARODNO NATJECANJE MLADIH OPERNIH PJEVAČA «ZINKA MILANOV» I OPERNI STUDIO GIORGIA SURIANA

U srpnju 2015. pokrenuli smo Međunarodno natjecanje mladih opernih pjevača nazvano «Zinka Milanov», u spomen na jednu od najvećih sopranistica dvadesetog stoljeća, dugogodišnju primadonu njujorške opere Metropolitan. Cilj projekta je promocija mladih opernih pjevača, prepoznavanju njihovih potencijala te poticanje napredovanja u pjevačkim karijerama, ali i upoznavanja te angažiranja izvrsnih mladih pjevača u opernim projektima i koncertima riječke Opere i Orkestra. Dosadašnja tri izdanje Natjecanja privukla su preko tri stotine mladih pjevačica i pjevača (u fazi prijava i prvog kruga selekcije) iz trideset zemalja svijeta. Natjecanje, naravno, ide dalje.

Početak 2021. godine planiramo pokrenuti i Operni studio riječke Opere u suradnji i pod vodstvom proslavljenog Giorgia Suriana, doajena hrvatskih i europskih opernih pozornica. Jedan od strateških ciljeva razvoja riječke Opere je angažiranje mladih opernih pjevačica i pjevača kojima bi upravo ovakav studio omogućio mentoriranu i postupnu tranziciju iz procesa edukacije u proces profesionalizacije i stjecanje iskustva nastupanja u respektabilnim opernim produkcijama. Program rada i financiranja Opernog studija osmislićemo s Giorgiom Surianom tijekom 2020. godine.

PROGRAM

Program riječke Opere u narednom četverogodišnjem razdoblju slijedit će tri smjernice iz prethodnog razdoblja, i jednu novu:

- nećemo, naravno, odustati od *kanonskog* repertoara, kao što je razvidno u pregledu naslova koji slijedi;
- drugi niz čine operna djela koja u Rijeci, a neka i u Hrvatskoj, nikada ili već desetljećima nisu izvođena, pa ih naša publika tek treba (ponovno) otkriti i, vjerujemo, prihvatiti;
- nastavljamo s izvođenjem ključnih naslova opernog modernizma;
- program Summer Classics (Ljeto klasike) u pulskoj Areni nastavljamo razvijati kao «drugu pozornicu» riječke Opere na kojoj izvodimo operne spektakle i koncerte za najširu publiku.

2021.

PREMIJERE:

Zoran Juranić: KAMOV (radni naslov)

Redateljica: naknadno

Dirigent: Zoran Juranić

Na početku novog četverogodišnjeg ciklusa, još uvijek u sklopu programa Rijeke – Europske prijestolnice kulture, predstavljamo glazbeno-scensko djelo koje za riječku Operu, prema tekstovima Janka Polića Kamova, komponira Zoran Juranić.

Gaetano Donizetti: L'ELISIR D'AMORE (LUBAVNI NAPITAK)

Redateljica: Dora Ruždjak Podolski

Dirigent: Igor Vlajnić

Nekim operama nije potrebno pronalaziti posebne razloge da bi ih se uvrstilo u repertoar. Ova neodoljiva romantična komedija vraća se na riječku opernu pozornicu kako bi ponovno osvojila publiku svih generacija, zaljubljenike u operu kao i one koji su bili uvjereni da to nikada neće postati.

Giuseppe Verdi: DON CARLOS

Redatelj: Marin Blažević

Dirigent: Ville Matvajeff

- moguća koprodukcija sa Savonlinna Opera Festival

Inscenacijom monumentalne Verdijeve opera pokušat ćemo uvjeriti sve skeptike da postoji politička opera u kojoj se političkim sukobima, zapletima i razrješenjima može pristupiti problemski, a ne agitacijski (za razliku od, primjerice, *Nabucca* ili *Nikole Šubića Zrinjskog*).

REPRIZE I OBNOVE

Tristan und Isolde (sezona 2019/20.), **Tosca** (sezona 2019/20.), **Don Giovanni** (sezona 2015/16.)

SUMMER CLASSICS: ARENA PULA 2021.

PREMIJERA

Pietro Mascagni: CAVALLERIA RUSTICANA & Ruggero Leoncavallo: PAGLIACCI

Redatelj: Dražen Sirišćević

Dirigent: Yordan Kamdzhlov

REPRIZE I OBNOVE

Nabucco (2020.), Carmen (2019.)

2022.

PREMIJERE

Giacomo Puccini: IL TRITICO (IL TABARRO, SUOR ANGELICA, GIANNI SCHICCHI)

Redatelj: Fabrizio Melano

Dirigent: Alessandro Cadario

Fabrizio Melano posljednji je puta režirao Puccinijev *Triptih* za Metropolitan Operu u New Yorku. Tri jednočinke izvodit ćemo u nizu i pritom se osloniti na sve snage našeg ansambla, polaznike Opernog studija Giorgia Suriana i poneke goste.

Alban Berg: WOZZECK

Redatelj: Krystian Lada

Dirigent: Ville Matvejeff

Riječka opera ne zazire od repertoarnih rizika: *Elektra*, *Krol Roger*, *Giulio Cesare in Egitto*, *Oedipus Rex*, *Tristan i Izolda*... Red je konačno došao i na Bergova *Wozzecka*, jedno od ključnih djela opernog modernizma, koje će na kušnju staviti jednako naš orkestar, soliste, kao i samu publiku.

Gioacchino Rossini: OTELLO

Redatelj: Marin Blažević

Dirigentică: Beatrice Venezi

Nakon Verdijeva *Otella* vraćamo se istom naslovu, ali drugom skladatelju, Verdijevu prethodniku. Pokušat ćemo provesti redateljski eksperiment pa operu iste tematike i uglavnom

istih glavnih likova kao u neusporedivo poznatijem, premda kasnijem opernom *Otellu*; operu usto bitno drugačije dramaturgije i dramatično drugačije glazbe, metateatarski inscenirati razbijanjem ideja i postupaka dviju prethodnih režija istog redatelja-dramaturga, predstava Verdijeva *Otella* i Gounodovih *Romea i Julije*. U ulozi Desdemone najavljujemo Dianu Haller.

REPRIZE I OBNOVE

Don Carlos i Ljubavni napitak (sezona 2020/21.), **King Roger** (sezona 2019/20.), Verdi: **Otello** (sezona 2016/17.)

SUMMER CLASSICS: ARENA PULA 2022.

Camille Saint-Saëns: SAMSON I DALILA

Produkcija: naknadno

Dirigent: Yordan Kamdzhlov

REPRIZA I OBNOVA

Aida (2018.), **Cavalleria Rusticana & Pagliacci** (2021.)

2023.

PREMIJERE

Antonín Dvořák: RUSALKA

Redateljica: Mirva Koivukangas

Dirigent: Yordan Kamdzhlov

Giuseppe Verdi: UN BALLO IN MASCHERA

Redateljica: Anne Bogart

Dirigent: Philipp Von Steinaecker

Richard Strauss: SALOMA

Redatelj: Marin Blažević

Dirigent: Ville Matvejeff

REPRIZE I OBNOVE

Macbeth i Falstaff (sezona 2017/18.), **Il trittico** (sezona 2021/22.), **Nikola Šubić Zrinjski** (sezona 2018/19.)

SUMMER CLASSICS: ARENA PULA 2023.

Giuseppe Verdi: LA TRAVIATA

Produkcija: legendarna režija Josefa Svobode («La traviata degli specchi»)

Dirigent: Yordan Kamdzhlov

REPRIZA I OBNOVA

Samson i Dalila (2022.), **Nabucco** (2020.)

2024.

PREMIJERE

Leoš Janáček: LYŠKA BYSTROUŠKA / MALA LUKAVA LISICA

Redateljica: Renata Carola Gatica

Dirigent: Yordan Kamdzhlov

Gioachino Rossini: LE COMTE ORY

Redatelj: Dora Ruždjak Podolski

Dirigent: Alessandro Cadario

Luigi Cherubini: MEDEA

Redatelj: Marin Blažević

Dirigent: Philipp von Steinaecker

REPRIZE I OBNOVE:

Rusalka, Un ballo in maschera, Saloma (2023.)

SUMMER CLASSICS: ARENA PULA 2024.

PREMIJERA

Giuseppe Verdi: IL TROVATORE

Produkcija: Dražen Sirišćević

Dirigent: Ville Matvejeff

REPRIZA I OBNOVA

La traviata (2023.), **Carmen** (2019.)

KONCERTNI PROGRAM 2021 – 2024.

Nastavljamo predstavljati u Rijeci rijetko ili nikada izvođena djela, a da pritom ne zanemarujemo ni klasične *evergreene*. Najavljujemo samo neka od djela koja će u četiri godine i sezone izvoditi Riječki simfonijski orkestar.

Sezona 2020/2021. bit će obilježena izvedbama djela kompozitora Bečke klasike i Francuskog impresionizma, uz jedno velebno Mahlerovo djelo:

Haydn: 80. simfonija

Mozart: Koncert za klarinet i orkestar

Ravel: Daphnis & Chloe

Ravel: Koncert za klavir i orkestar

Dukas: Čarobnjakov šešir

Messiaen: Les offrandes oubliées

Saint – Saens: Koncert za violončelo i orkestar

Mahler: 1. simfonija

U sezoni 2021/2022. naglasak će biti na djelima Ruske škole i anglosaksonskih kompozitora:

Holst: Planeti

Barber: Koncert za violinu i orkestar

Elgar: Enigma varijacije

Waughan Williams: The lark ascending

Čajkovski: 4. simfonija
Prokofjev: Klasična simfonija
Čajkovski: Talijanski capriccio
Musorgski: Slike s izložbe

U preostale dvije sezone bit će izvedena važna djela njemačke romantike i slavenskih skladatelja:

Dvorak: 7. simfonija
Hindemith: Mathis der mahler
Mahler: 4. simfonija
Mendelssohn: 4. simfonija „Talijanska“
Chopin: Koncert za klavir i orkestar
Čajkovski: Koncert za violinu
Brahms: Haydn varijacije
Martinu: 1. simfonija
Schumann: 4. simfonija
Šostakovič: 7. simfonija „Lenjingrad“

Uz gore navedene skladbe obnovit ćemo izvedbe nekih djela koja su ostavila poseban dojam na publiku tijekom protekle četiri sezone: Mahlerova 5. simfonija, Bachova *Muka po Ivanu*, Brucknerova 4. simfonija, Šostakovičeva 11. i 5. simfonija, Mozartov i Verdijev *Requiem*. Usto, izvodit ćemo i tradicionalne Novogodišnje koncerte te programe Edukacijskih koncerata pod ravnanjem Igora Vlajnića. Program ciklusa komornih koncerata ostaje otvoren prijedlozima gostujućih komornih ansambala, ali i solistica i solista riječke Opere, članova i članica Orkestra. Posebnu pažnju tijekom cijelog četverogodišnjeg razdoblja posvetit ćemo hrvatskim skladateljicama i skladateljima. Uz jednu praizvedbu svake sezone, izvodit ćemo i djela Papandopula, Baranovića, Šuleka, Brkanovića, Berse, Palanovića i drugih.

5. DRAMMA ITALIANO

- programma delle attività per il quadriennio 2021-2024. è stato scritto in collaborazione con Giulio Settimo, l'attuale direttore del Dramma Italiano

STRUTTURE, OBIETTIVI E STRATEGIE

Il programma che viene presentato ha come fine ultimo l'aumento della visibilità del Dramma Italiano stesso, integrando in questo concetto l'aumento prettamente numerico del pubblico di tutti i generi, età e nazionalità. A tal fine i programmi sono contemporaneamente artistici con però obiettivi sociali per migliorare la collettività che il teatro rappresenta. Il programma avanzato ha come *mission* principale il mantenimento della cultura Italiana in Croazia e Slovenia rappresentando autori contemporanei e classici, collaborando con registi e artisti sensibili alle necessità del pubblico di oggi. I programmi stagionali dovranno soddisfare le esigenze culturali di un vasto pubblico. Di conseguenza i percorsi culturali che si intende offrire dovranno rispettare una forma logica di *produzione* al fine di poter permettere ed incentivare la forma dell'*abbonamento teatrale*.

STRUTTURE

ABBONAMENTI TEATRALI:

In passato il Dramma Italiano offriva cinque tipi di abbonamenti: Bambini I-IV, Bambini V-VII, SMSI, Università e Adulti. La nuova offerta teatrale prevederà sempre cinque percorsi ma differenziando i Target:

Per Bambini dalla I alla VI classe:

In questo percorso ci saranno due produzioni del Dramma e due produzioni esterne ospitate tramite la forma dello scambio teatrale.

Per Ragazzi dalla VII e VIII Classe:

In questo percorso saranno previsti due produzioni per adulti, una produzione delle altre parti del teatro e infine uno spettacolo ospitato che abbia come target ragazzi delle medie e superiori.

SMSI

In questo abbonamento non vi saranno offerti solamente spettacoli del Dramma, ma spettacoli

misti tra i programmi dello Zajc. I nuovi media hanno trasformato il target di questa fascia di età nel "Target Attivo" cioè un pubblico che sceglie autonomamente il proprio percorso formativo. I ragazzi dai 13 ai 18 anni non devono essere costretti a percorsi predefiniti, ma al contrario bisogna stimolare la loro curiosità permettendo loro la scelta ed il confronto.

Adulti

Percorso classico del Dramma Italiano, prevede tre produzioni in Italiano e una produzione degli altri settori. Non è da escludere in futuro ospitalità di compagnie Italiane attraverso la forma teatrale dello scambio.

Dramma Italiano OFF

Nuovo percorso che mira al target di popolazione giovanile dai 18 ai 35 anni quindi quello Universitario. Ci saranno quattro titoli scelti ogni anno dalla compagnia su tematiche sensibili e attuali; l'obiettivo è il lavoro d'autore, dove gli stessi attori desiderino e realizzino nuovi modi per esprimersi. L'idea è inoltre, in questi spettacoli di piccole dimensioni, di sperimentare nuove forme e linguaggi artistici.

PRODUZIONI

La struttura della produzione è molto rigida poiché la compagnia ha degli obblighi di circuitazione e di copertura culturale che le altre branche non hanno.

Grandi produzioni

Autori di fama internazionale o locali ma d'importanza storica. Prima allo Zajc. Possibilmente coprodotte con gli altri rami del teatro, non prevedono la circuitazione nelle comunità ma piuttosto prevedono l'ospitalità del pubblico delle nostre comunità allo Zajc. Se coprodotti con partner internazionali allora allora vi sarà la prima anche nel teatro coproduttore. Prevedono l'impiego dell'intera compagnia.

Medie produzioni

Autori di origine locale, Italo-Croato o Istro-veneti. Prima non necessariamente nello Zajc. Spettacoli flessibili per la circuitazioni nei teatri della nostra comunità. Coprodotti con le istituzioni delle CNI o teatri minori Italiani. Prevedono l'impiego di buona parte della compagnia

Piccole produzioni

Autori misti. Prima in luoghi di minor dimensione o nel proscenio dello Zajc. Spettacoli predisposti alla circuitazione nelle comunità e nei piccoli teatrini. Raramente coprodotti. Massimo 3 attori.

Teatro ragazzi

Spettacoli per bambini dalla I alla VI classe. Autori misti. Prima non necessariamente nello Zajc. Se coprodotti con altri rami del teatro possono essere di grosse dimensioni. Se invece sono coprodotti con teatri Italiani o autoprodotti dovranno essere mobili per viaggiare e soddisfare le necessità culturali delle scuole della nostre CNI. Numero di attori variabile.

Programma OFF

Spettacoli per giovani 18-35 anni. Autori misti. Prima in luoghi alternativi. Non coprodotti.

Previsti per la circuitazione nelle comunità. Non necessariamente con la forma di spettacolo.

Eventi che vengono scelti dalla compagnia ogni anno. Numero di attori principalmente minimo, uno o due attori.

OBBIETTIVI

- Risolvere la situazione economica/amministrativa che impedisce a questa istituzione di funzionare in maniera corretta;
- Diventare il centro della cultura Italiana per tutte le CNI;
- Aumentare il pubblico tra i giovani e tra la maggioranza;
- Collaborare con le altre parti del teatro Giovanni De Zajc al fine di realizzare produzioni di qualità artistica superiore;
- Ringiovanire la compagnia e permettere agli attori di fare esperienze recitative che vanno al di là del teatro classico, con fine ultimo il migliorare la capacità della compagnia per interpretazioni artistiche adeguate alla società contemporanea;
- Dare al Dramma Italiano una nuova identità, non minoritaria, ma simbolo di collaborazione, accoglienza, mescolamento culturale; il simbolo di un Fiume Europea aperta alle differenti etnie, esempio di cooperazione internazionale;
- Salvare la storia del Dramma Italiano e divulgarne l'esistenza.

STRATEGIE

- La situazione economico/amministrativa del Dramma necessita un rinnovamento. Negli scorsi anni i finanziamenti provenienti dall'Italia si sono trasformati in uno ostacolo piuttosto che in un aiuto. La crisi che ha martoriato la compagnia negli ultimi due anni non ha precedenti: finanziamenti che vengono versati dopo la fine dell'anno finanziario, detrazioni dell'importo previsto ed errori sulle dichiarazioni delle sovvenzioni, hanno costretto il teatro a manovre di contenimento per scongiurare danni economici. Onde evitare che questo problema intacchi la qualità delle produzioni della compagnia ed il buon funzionamento organizzativo dello Zajc stesso, sarà necessaria una riforma nel metodo dell'erogazione dei finanziamenti Italiani.
- Il Dramma Italiano già in parte rappresenta l'Istituzione culturale principale delle CNI. Questo obiettivo è la *mission* di questa compagnia. In questi futuri quattro anni sarà importante rafforzare questa posizione ulteriormente. Aumentando il numero di spettacoli nelle comunità, Collaborare sinergicamente con le altre istituzioni delle CNI, creare eventi culturali non strettamente teatrale: laboratori, mostre, letture ed eventi. Diventare il ponte tra la cultura Italiana che vuole esprimersi nei nostri territori e le culture Croate e Slovene che vogliono

essere tradotte in lingua Italiana.

– Nella società in cui viviamo il teatro è in crisi, la diminuzione di pubblico è una problematica con la quale ogni istituzione teatrale si trova a fare i conti. In particolar modo sono colpiti i teatri di minoranza, proprio per la loro specificità, un target che per nascita è destinato a diminuire/integrarsi nella maggioranza. Il Damma rappresenta però non solo la città di Fiume, ma tutte le CNI, di conseguenza è suo compito trovare nuove forme artistiche al fine di rinnovare le generazioni che vengono a teatro, attraverso gli spettacoli nelle scuole e le collaborazioni con le altre istituzioni giovanili e creando percorsi appositi per queste nuove generazioni, al fine di educarle al teatro. Inoltre è essenziale aprirsi alla maggioranza, unico modo per assicurare un futuro a questa Istituzione. La cultura Italiana fa parte di questi territori al pari della cultura maggioritaria, bisogna farla conoscere. Sono moltissime le famiglie che già si rapportano con le realtà Italiane su territorio, ma che non frequentano la nostra offerta culturale temendo di non comprenderla a causa della barriera linguistica. Purtroppo ancora oggi è oscuro a molti il fatto che i nostri programmi sono accompagnati dai sottotitoli. La strategia prevede: per i più giovani nuove forme di abbonamento, non più I-IV e V-VIII ma I-VI e VII-VIII, proprio perché il primo modello è ormai vecchio e non permette di seguire lo sviluppo mentale dei ragazzi. Inoltre per le scuole medie-superiori, degli abbonamenti flessibili, senza costrizioni culturali, al fine di permettere ai ragazzi di scegliere autonomamente i titoli che lo porteranno ad andare a teatro. Il target universitario insieme alla popolazione giovane 18-35 anni, avrà a disposizione nuovi percorsi differenti dal classico teatro che lo Zajc deve presentare/representare. Spettacoli OFF da eseguire in spazi alternativi e per numeri minori di spettatori, con tematiche sociali attuali e critiche al fine di creare un evento teatrale che crei un'esperienza unica e un prodotto intellettuale artistico che possa competere con i moderni media. Per aumentare l'afflusso della maggioranza si cominceranno a pubblicizzare in maniera diversa gli spettacoli del Damma Italiano, inserendo titoli che possano attirare anche il pubblico maggioritario.

– La collaborazione interna allo Zajc c'è sempre stata. Ma sempre di più gli attori delle diverse parti si mescolano per creare spettacoli di qualità superiore. In questi 4 anni si cercherà di aumentare ulteriormente questa collaborazione così da creare spettacoli unici che possano essere apprezzati da un pubblico più vario e aumentare così il numero delle repliche, l'interesse dei media nazionali arrivando a interessare quella fetta di mercato ignora le attività teatrali. Concretamente si sono identificate produttive ed efficaci le collaborazioni negli spettacoli per ragazzi e sui musical.

– Per cambiare l'idea che la comunità ha del Damma Italiano sarà necessario lavorare sull'immagine mediatica che si trasmette. Oltre alla parte di marketing operativo, bisognerà collaborare con tutte le altre parti del teatro, traducendo non solo gli spettacoli del Damma Italiano in Croato, ma anche i prodotti delle altre porzioni in Italiano. L'idea della strategia si basa nell'unire le forze per abituare il pubblico ai sottotitoli. Sfruttando l'unicità del Damma

Italiano, ed il fatto che il teatro Ivan de Zajc di Fiume è unico in tutta la Croazia proprio perché centro d'incontro di culture differenti, creare un *brend* che associ l'arte al mescolamento etnico. Più culture differenti condividono, collaborano e si accettano più vi sarà crescita sociale.

- Strategicamente per ringiovanire la compagnia si può fare poco. Se non che alla fine del 2020 alcuni membri più anziani abbandoneranno la compagnia per la meritata pensione. Invece di prendere attori con tanti anni d'esperienza, per coprire i ruoli mancanti, l'idea è di cercare attori giovani. Mirare alla qualità e alla voglia di ricerca personale. Creare un organico unito e versatile. Ringiovanire il personale è una scelta artistica, infatti una volta che si potrà contare su un nocciolo duro si potranno invitare a lavorare registi contemporanei che necessitano nei loro lavori di ricerca delle nuove forme.
- L'idea è quella di creare un archivio storico del Dramma con documentazione audio-video al fine di preservare e divulgare la storia ed il presente dell'unica compagnia Italiana statale al di fuori dei confini della madre patria.

TITOLI

2021.

Grande produzione

Ligio Zanini: MARTIN MUMA - Dramma storico

Regia: Igor Pison

Martin Muma, rappresenta il romanzo più importante nella storia della nostra Comunità Nazionale Italiana. Un modo per onorare il passato e far riflettere per il futuro della nostra realtà minoritaria.

Media produzione

HORROR, NESSUNO IN STUDIO PUO' URLARE – Commedia d'autore

Regia: Mirko Soldano

A grande richiesta del pubblico più giovane vi è il genere Horror. Fare uno spettacolo che riesca a spaventare a teatro è certamente cosa difficile. In questo intelligente testo, per avere l'effetto dell'horror, gli autori si sono ispirati ai classici del cinema Italiano. L'azione scenica è in uno studio di doppiaggio televisivo, nella quale il suono diventa l'elemento del terrore. Un spettacolo che permette di unire alla recitazione classica, la trasformazione attoriale. Unendo elementi dell'Horror con elementi della commedia. Una raccolta di citazioni del maestro Dario Argento e del film horror Italiano.

Piccola produzione

CECCHELIN E IL TEATRO CANZONE – Commedia musicale dialettale

Regia: Boris Kobal

Le necessità del nostro pubblico comprendono anche il mantenimento del nostro dialetto. Cecchelin rappresenta in Italia il fondatore del Teatro canzone. Satira, politica, attualità e *morbin*. Tutto questo è presente nei suoi testi e molto di più. Alternando skect e musiche, questo spettacolo soddisferà il nostro fedele pubblico e farà interessare i più giovani alla storia del nostro dialetto.

Produzione per Bambini

LE MILLE E UNA NOTTE – Spettacolo per famiglie

Regia: Fabrizio Montecchi o Antonio Panzuto

Uno spettacolo nello spettacolo, il metaracconto, che poi verrà utilizzato da autori come Boccaccio e Pirandello, nasce nell'antichità della nostra società. Una serie di racconti che permetterà ai bambini di sognare e agli attori di giocare con molti personaggi e convenzioni teatrali. Nelle novelle vi sono nascosti insegnamenti e ammonimenti. Nelle parole della protagonista Shahrazad vi si nasconde la bellezza e la seduzione del mondo d'oriente. Un modo per avvicinare i bambini alle culture differenti.

2022.

Grande produzione

Giovanni Boccaccio: DECAMERONE – Commedia Erotica

Regia: In fase di decisione

L'opera del XIV secolo di Boccaccio è nota a tutti, è considerata uno degli scritti più importanti nella storia della letteratura che influì nello stile di molti altri autori posteriori.

Considero questo titolo un'occasione di rilevanza nell'offerta artistica dello Zajc. Permetterà alla compagnia di trovare seguito anche tra il pubblico della maggioranza. Ovviamente un testo di tale rilievo richiede anche un regista di medesimo calibro. Si è pensato a registi come Arturo Cirillo, Danio Manfredini o Antonio Latella. Inoltre in ambito a questo progetto, non è da escludere la coproduzione con un teatro Nazionale Italiano.

Media Produzione

Laura Samani: RADICI – Psicodramma

Regia: Laura Samani

Non sei tenuto a venerare la tua famiglia, non sei tenuto a venerare il tuo paese, non sei tenuto a venerare il posto dove vivi, ma devi sapere che li hai, devi sapere che sei parte di loro.

Philiph Roth

Siamo il prodotto di ciò che abbiamo attraversato, sofferto e conquistato, ma spesso la nostra vita è abitata da sentimenti e azioni che in realtà non sono una nostra scelta, bensì un condizionamento ereditato dai nostri antenati: siamo anche e soprattutto ciò che la nostra famiglia è stata prima di noi. La giovane regista/autrice Laura Samani ha un approccio con il teatro contemporaneo- alternativo che arricchirebbe l'esperienza teatrale della compagnia.

Piccola produzione

Giulio Settimo: UNA BRUTTA SENSAZIONE – Commedia

Regia: Giulio Settimo

In pochi istanti nel nostro cervello migliaia di idee si scontrano in un vortice paradossale che con la realtà della situazione stessa hanno realmente poco a che fare. Prima che ce ne accorgiamo ci siamo rinchiusi in un dialogo con il nostro inconscio che ci ha estraniato dall'andatura costante del tempo. Suscitato da una spregevole sensazione lo spettacolo racchiude una riflessione sull'esistenza e l'importanza della scelta in se stessa. La ricerca dei meccanismi inconsci ha sempre interessato sia la scienza che l'arte. Questo testo ripercorre questa ricerca, portando riflessioni sull'atto stesso del riflettere.

Produzione per Bambini

CENERENTOLA – Fiaba per famiglie

Regia: Tamara Kučinović

Una delle fiabe più classiche adorate sia dai grandi che dai piccini. L'idea è di creare uno spettacolo in collaborazione tra le diverse sezioni del teatro. Un Family Show, che riesca a far emozionare tutto il nostro pubblico. La scelta del titolo dipende anche dall'eccezionale distribuzione di parti che la nostra compagnia permette. Cenerentola è stata interpretata da molti come il simbolo del bullismo e dell'abbandono. La visione di questa nostra messa in scena si fonda invece sull'aspetto magico della storia, del desiderio dell'impossibile che si realizza e del sogno che diventa realtà.

2023.

Grande produzione

Luigi Pirandello: ENRICO IV – Dramma

Regia: in fase di scelta

Il capolavoro di Pirandello. Un dramma in tre atti che ricerca la verità tra la finzione e la realtà tra il personaggio e la vita reale. Nel 1922 veniva messo in scena per la prima volta al teatro Manzoni di Milano. Il testo è considerato il Dramma più bello di Pirandello, anche se meno conosciuto confronto ai "Sei personaggi in cerca d'autore". Anche in questo caso non viene specificato il regista, proprio per l'importanza che esso ricopre in questo ruolo. Non è un lavoro che chiunque può svolgere. Bisogna affrontare il classico con l'ingegno della modernità ma il rispetto del testo al fine di non rovesciarlo e mettere in scena un testo che non è quello scritto. Anche in questo caso si cercheranno partner oltre confine per promuoverne la circuitazione.

Media produzione

Carpintieri e Faraguna: PORTO SCONTO – Commedia dialettale

Regia: Giorgio Amodeo

Il dialettale rappresenta uno degli aspetti più importanti per la nostra comunità. Carpintieri e Faraguna identificano il classico della nostra commedia dialettale. Un testo di tale qualità nelle mani dell'esperto regista Amodeo assicurano una commedia che il nostro pubblico desidera. Il testo parla di un'Isola della Dalmazia che, quando scoppia la guerra nella terra ferma, per scelta e per disinformazione, ignorano i fatti presenti e continuano a vivere in maniera fraterna indifferentemente dalle differenze di Nazionalità.

Piccola produzione

Dario Fertilo: L'UMANA TRAGEDIA - Dramma

Regia: Jernej Kobal

Le vicende di Adamo e Eva viste nel XXI secolo. Il poema nazionale ungherese dell'ottocento scritto da Imre Mádach viene riscritto per i giorni nostri. Un messaggio anti totalitario in un viaggio metafisico nell'esistenza dell'umanità tra passato, presente e futuro. Questo spettacolo insieme allo spettacolo di *Adam i Eva* di Krleža previsto nell'anno successivo vuole far riflettere il pubblico sui significati che gli autori di epoche diverse hanno voluto dare ai "genitori dell'umanità" e al peccato capitale.

Produzione per bambini

Petra Cicvarić: CHI NON L'HA IN MENTE, GOOGLE! - Commedia per ragazzi

Regia: Peđa Gvozdić

I testi teatrali contemporanei per i giovani sono rari, ancor di più se sono di qualità. Ecco una

piece del 2017 firmato da un'autrice Croata. Le tematiche del bullismo e del rapporto ragazzo e nuovi media vengono affrontati con una freschezza che oramai è raro trovare. Uno spettacolo dalle piccole dimensioni che ha come obbiettivo la circuitazione in tutte le nostre comunità. Il testo è in Croato e rappresenta per il Dramma Italiano l'occasione per svolgere il suo ruolo di ponte, tra la cultura Croata e quella Italiana, traducendo i testi degli autori contemporanei. Infine la scelta della regia va da attribuire al fatto che il duo Gvozdić – Cicvarić rappresenta oramai una costante di successo nel panorama del teatro ragazzi della Croazia. Squadra vincente non si cambia.

2024.

Grande produzione

Luigi Lunari: NON SO, NON HO VISTO, SE C'ERO DORMIVO – Satira sociale

Regia: Giulio Settimo

Luigi Lunari è uno degli autori Italiani contemporanei più fecondi. Tra i suoi scritti, sicuramente questo è quello più critico. Con il senso ironico del Lunari racconteremo la vera storia del Bel paese. Questo suo testo concepito nei primi anni 80' ha ricevuto una riscrittura nel 2014 per mantenerlo contemporaneo. Un'analisi della storia Italiana, la fine della seconda guerra mondiale, la nuova politica che si delinea e poi un salto di 60 anni ai giorni d'oggi, dove le promesse di rivoluzione si sono spente e dimenticate nell'indifferenza/impotenza generale.

Media produzione

Stefano Benni: IL BAR SOTTO IL MARE – Commedia Fantastica

Regia: Toni Cafiero

Una raccolta di novelle fantastiche narrate dai clienti di quello strano bar che si trova sotto il livello del mare. Personaggi strani dai racconti incredibili. Oltre la bellezza della raccolta, la genialità di Benni si apprezza nell'utilizzo giocoso della lingua, inventa nuovi lemmi, gioca con le parole come un giocoliere con gli attrezzi. Uno spettacolo che intrigherà oltre il pubblico adulto, gli studenti delle scuole superiori e dell'Università.

Piccola Produzione

Miroslav Krleža: ADAMO ED EVA – Dramma

Regia: Simone Toni

Uno dei classici di Miroslav Krleža per la prima volta tradotto in Italiano. Sono molti i testi di questo autore messi in scena dalla compagnia Italiana. Questo sarà un inedito. Insieme a

STRUKTURE

KAZALIŠNE PRETPLATE

Talijanska drama je proteklih godina nudila pet ciklusa kazališne pretplate: Učenička pretplata od I. do IV. razreda, Učenička pretplata od V. do VIII. razreda, Srednjoškolska pretplata, Studentska pretplata, Pretplata za odrasle. Tu bismo ponudu revidirali na sljedeći način:

Učenici od I. do VI. razreda

U ovoj pretplati ponudili bismo dvije produkcije Talijanske drame te dvije gostujuće predstave putem kazališne razmjene.

Učenici VII. i VIII. razreda

Za starije učenike osnovnih škola, ponudili bismo dvije predstave Talijanske drame, jednu predstavu drugih grana HNK Ivana pl. Zajca, te jednu gostujuću predstavu primjerenu za taj uzrast.

SMSI

Djeca u dobi od 13 do 18 godina ne bi bila prisiljena na unaprijed definiranu strukturu pretplate. Naprotiv, htjeli bismo poticati njihovu znatiželju dopuštajući im da biraju i uspoređuju. S tom premisom, srednjoškolska pretplata nudila bi kombinaciju predstava različitih umjetničkih grana HNK «Ivana pl. Zajca».

Odrasli

Klasična pretplata Talijanske drame uključivala bi tri produkcije na talijanskom jeziku i jednu predstavu drugih grana kazališta. U planu je i ponuda gostujućih predstava za odrasle putem kazališne razmjene.

Talijanska Drama OFF

Nova pretplata ima za ciljanu skupinu mladih od 18 do 35 godina. Ideja je da ansambl Talijanske drame izabere četiri naslova o osjetljivim i aktualnim pitanjima za autorske projekte koji bi omogućili glumcima ansambla nov način umjetničkog izražavanja. Ovim manjim projektima otvorila bi se mogućnost eksperimentiranja s novim oblicima i estetikama.

PRODUKCIJA

Struktura produkcije Talijanske drame je prilično stroga jer ansambl ima obaveze redovnih gostovanja na područjima gdje je zastupljena talijanska manjina.

Velike produkcije

Međunarodno poznati autori i lokalni autori povijesnog značaja. Premijera predstave obavezno u HNK Ivana pl. Zajca. Moguće suradnje s drugim granama Kazališta. Nisu predviđena gostovanja, već bi publika iz Istre i s otoka prisustvovala predstavama u HNK. Moguće

koprodukcije s drugim kazalištima. U velikim produkcijama sudjelovao bi cijeli ansambl Talijanske drame.

Srednje produkcije

Lokalni autori, pripadnici talijanske manjine. Premijera moguća i u drugim kazalištima. Predstave bi bile prilagođene za gostovanja po Istri, otocima i Sloveniji. Mogućnost suradnje s kulturnim institucijama Talijanske unije i manjim kazalištima iz Italije. Sudjelovala bi većina ansambla.

Male produkcije

Razni autori. Premijere u manjim prostorima (Zajednica Talijana u Rijeci, Delta 5, proscenij Kazališta). Predstave prilagođene za gostovanja. Rijetke koprodukcije. Sudjelovanje najviše tri glumice/glumca.

Dječje kazalište

Predstave za djecu od I. do VI. razreda. Razni autori. Premijere u raznim prostorima, ne nužno u «Zajcu». Ako na predstavi surađuje više grana Kazališta, moguće veće dimenzije predstave. Predstave moraju biti prilagođene za gostovanja kako bismo zadovoljili kulturne potrebe školske djece talijanske manjine. Promjenjiv broj glumaca.

Program OFF

Predstave za mlade od 18 do 35 godina. Razni autori. Premijere u alternativnim prostorima. Isključivo samostalne produkcije Talijanske drame. Predviđena gostovanja. Ne nužno u obliku kazališne predstave. Repertoar po izboru ansambla Talijanske drame. Minimalan broj sudionika, jedna ili najviše dvije osobe.

CILJEVI

- Riješiti ekonomsko/administrativnu situaciju koja onemogućuje redovno funkcioniranje Talijanske drame;
- postati središte talijanske kulture za cjelokupnu zajednicu Talijana u Hrvatskoj i Sloveniji;
- razvijati publiku, a posebno privući mlade i ne-talijansku publiku;
- produkcije vrhunske umjetničke vrijednosti u suradnji s drugim granama Kazališta;
- pomladiti ansambl i dopustiti glumcima umjetnički rast kroz izvedbena iskustva koja nadilaze klasično kazalište, a s krajnjim ciljem povećanja kompetencija ansambla za umjetničke interpretacije primjerenije suvremenom društvu;
- novi identitet Talijanske drame kao simbola među-narodne kulturne suradnje i prihvaćanja, otvorene europske Rijeke;
- čuvati i činiti vidljivim povijesni i aktualni značaj Talijanske drame.

STRATEGIJE

- Ekonomsko / administrativna situacija Talijanske drame zahtijeva promjenu. Zbog učestalih kašnjenja financijskih sredstava iz Italije, Talijanska drama imala je više prepreka nego pomoći. Financijska kriza koja je mučila Talijansku dramu u posljednje dvije godine je bez presedana: sredstva koja se isplaćuju nakon završetka financijske godine i uplate manjih iznosa od onih već ugovorneih prisilile su Kazalište na nužne izmjene kako bi se spriječila šteta koju takva situacija nanosi ne samo poslovanju Talijanske drame nego i cjelokupnog HNK Ivana pl. Zajca. Stoga smatramo da je potrebna reforma sustava financiranja Talijanske drame iz izvora Vlade Republike Italije.
- Pramda Talijanska drama već jest jedna od središnjih kulturnih institucija talijanske manjine, potrebno je tu njezinu ulogu i značaj još više isticati. To je „misija“ ansambla. Cilj je povećanje broja izvedbi i sinergijska suradnja s drugim institucijama Talijanske zajednice, a usto i produciranje programa koji nisu strogo kazališni: radionice, izložbe, čitanja i razna kulturna događanja. Talijanska drama bi doista morala postati most koji spaja talijansku kulturu s hrvatskom i slovenskom kulturom.
- Primarna publika manjinskih kazališta tendira integraciji u «većinu». Stoga nam je zadatak pronaći nove metode obnavljanja publike. Jedan od načina je školska pretplata putem koje odgajamo nove generacije kazališnih gledateljica i gledatelja. Dosadašnju podjelu na pretplatu za razrede od I.-IV. i V.-VIII. promijenili bismo u pretplate za učenice i učenike od I.-VI. i VII.-VIII. razreda, upravo stoga što je prvi model zastario i ne prati interese današnje djece. Program srednjoškolske pretplate treba biti fleksibilan kako bi se djeci omogućilo samostalno biranje naslova koji će ih privući u kazalište. Studentima, kao i mladima u dobi od 18 do 35 godina, ponudit ćemo i *OFF* programe u alternativnim prostorima i za manji broj gledateljica i gledatelja, u kritičkom odmaku spram klasičnog kazališta i otvorene akutnim temama. Također, otvaranje «manjinskog» kazališta prema «većini» jedan je od procesa kojim možemo osigurati budućnost Talijanske drame kao institucije (u instituciji) u Rijeci. Zazor od jezične barijere drastično smanjuje interes šire publike za naše programe. Kako bismo privukli dolazak «većine» na predstave Talijanske drame, neće stoga biti dovoljno samo revidirati promidžbene metode ili kreirati repertoar ispunjen svima poznatim naslovima.
- Posljednjih godina u «Zajcu» smo intenzivirali suradnju naša četiri ansambla, a posebno Hrvatske i Talijanske drame na predstavama za djecu i mjuziklima. Tim putem namjeravamo nastaviti i nakon 2020. godine kako bismo privukli raznovrsniju publiku te povećali broj izvedbi u zajedničkom dramskom programu.
- Kako bismo utjecali na novu percepciju talijanske kulture i rada Talijanske drame u Rijeci, planiramo već uvriježenu praksu prevođenja talijanskih predstava na hrvatski jezik nadopuniti i obrnutim postupkom, naime prevođenjem svih produkcija Zajca i na talijanski jezik. Kazalište je mjesto susreta različitih kultura, a njihovu međusobno uvažavanje, razumijevanje i suradnja

zapravo je pretpostavka razvoja i napretka svih kultura i etničkih skupina koje čine zajednicu.

- U strateškom smislu važno je i pomlađivanje ansambla. Do početka 2021. godine neki stariji članovi ansambla odlaze u zasluženu mirovinu. Oslobođena radna mjesta ispunit ćemo mladim glumicama odnosno glumcima te im pružiti priliku za profesionalni razvoj i napredak. Oduka o zapošljavanju mladih ljudi umjetnički je izbor koji će nam omogućiti pozivanje mladih redateljica i redatelja, spremnih surađivati s glumicama i glumcima, izvedbenim umjetnicama i umjetnicima, upoznatim sa suvremenim i inovativnim kazališnim estetikama i glumačko-izvedbenim stilovima.

- Namjeravamo pokrenuti povijesni arhiv Talijanske drame, jedinog talijanskog kazališta izvan granica matične zemlje, koji bi sadržavao i audio-vizualnu dokumentaciju svih snimljenih predstava prethodnih sezona.

PREMIJERNI PROGRAM

2021.

Velika produkcija

Ligio Zanini: MARTIN MUMA - Povijesna drama

Redatelj: Igor Pison

Martin Muma najznačajniji je roman u povijesti talijanske nacionalne manjine. Odajemo počast povijesti promišljajući kroz nju budućnost talijanske manjinske stvarnosti.

Srednja produkcija

HORROR, NESSUNO IN STUDIO PUO' URLARE / Horror, nitko u studiju ne može vrištati - komedija

Redatelj: Mirko Soldano

Autori ovog inteligentnog teksta posežu za klasicima talijanske kinematografije kako bi postigli efekt horora. Radnja se odvija u studiju za televizijsko sinkroniziranje u kojem se događaju strašni događaji. Predstava će omogućiti spajanje moderne glumačke transformacije s klasičnom glumom, elemenata horora s elementima komedije, te zbirke tekstova Daria Argenta i talijanskog horor filma.

Mala produkcija

CECCHLIN E IL TEATRO CANZONE – Glazbena komedija na dijalektu

Redatelj: Boris Kobal

Izmjenama skečeva i glazbenih brojeva ova će predstava zadovoljiti našu vjernu tradicionalnu publiku, a istovremeno zainteresirati i mlade za povijest našeg dijalekta.

Produkcija za djecu

LE MILLE E UNA NOTTE / Tisuću i jedna noć – Obiteljska predstava

Redatelj: Fabrizio Montecchi ili Antonio Panzuto

Niz priča otvara djeci bogat svijet mašte, a glumcima prostor za raznovrsnu glumačku igru kroz brojne likove i kazališne konvencije. U novelama se skrivaju brojne pouke i upozorenja, a djecu upoznajemo s različitim, ne-europskim kulturama.

2022.

Velika produkcija

Giovanni Boccaccio: DECAMERONE – Erotska komedija

Redatelj / redateljica: naknadno

Ovaj naslov pruža priliku Talijanskoj drami da pronade publiku i među Rječankama i Rječanima različitih generacija koji ne pripadaju talijanskoj manjini. Namjeravamo pregovarati o suradnji s redateljima poput Artura Cirilla, Dania Manfredinija ili Antonia Latelle, te dogovoriti koprodukciju s nekim talijanskim kazalištem.

Srednja produkcija

Laura Samani: RADICI / Korijeni– psihološka drama

Redateljica: Laura Samani

Ne moraš poštovati svoju obitelj, ne moraš poštovati svoju zemlju, ne moraš poštovati mjesto u kojemu živiš, ali moraš znati da ih imaš, moraš znati da si dio njih.

Philiph Roth

Mlada autorica Laura Samiani pristupa kazalištu na suvremen, alternativan način, pa će suradnja s njom obogatiti izvedbeno-umjetničko iskustvo i kompetencije našeg ansambla.

Mala produkcija

Giulio Settimo: UNA BRUTTA SENSAZIONE / Ružan osjećaj – Komedija

Redatelj: Giulio Settimo

Nadahnuta osjećajem prolaznosti, ova predstava tragać će za nesvjesnim mehanizmima koji su oduvijek bili u središtu pažnje umjetnosti i znanosti, promišljajući i o samom našem promišljanju.

Produkcija za djecu

CENERENTOLA / Pepeljuga – Obiteljska bajka

Režija: Tamara Kučinović

Pepeljuga se često nalazi na repertoaru brojnih kazališta te govori o napuštanju i zlostavljanju. Naša inscenacija *Pepeljuge* polaziti će od magičnog aspekta priče i želje da snovi postanu stvarnost. Naslov je odabran i zbog raznovrsne podjele uloga koja omogućuje angažman našeg cjelokupnog ansambla.

2023.

Velika produkcija

Pirandello: **ENRICO IV/ Henrik IV**– Drama

Redatelj / redateljica: naknadno

Ovu meta-dramu mnogi smatraju najboljim Pirandellovim tekstom za kazalište te ga često uspoređuju s poznatijim komadom *Šest lica traži autora*. I za ovu ćemo produkciju potražiti partnera izvan granica Hrvatske.

Mala produkcija

Carpintieri i Faraguna: **PORTO SCONTO** – Komedija

Redatelj: Giorgio Amodeo

Carpintieri i Faraguna klasici su naše dijalektalne komedije. Tekst ove vrijednosti u rukama iskusnog redatelja Amodea garantira predstavu kojoj publike neće nedostajati. Tekst govori o dalmatinskom otoku koji, kada izbije rat na kopnu, zbog raširenih dezinformacija, ignorira stvarnost i nastavlja živjeti suživot različitih nacionalnosti.

Mala produkcija

Dario Ferto: **L'UMANA TRAGEDIA / Ljudska tragedija** - Drama

Redatelj: Jernej Kobal

Dramska priča o Adamu i Evi u 21. stoljeću čini duologiju s Krležinom «legendom» *Adam i Eva* u programu naredne godine.

Produkcija za djecu

Petra Cicvarić – CHI NON L'HA IN MENTE, GOOGLE! / Tko nema vugla, googla! - Komedija za mlade

Redatelj: Peđa Gvozdić

Prijevod suvremenog hrvatskog dramskog teksta za mlade (o novim medjima i nasilju) na talijanski jezik prilika je za novo povezivanje hrvatske i talijanske kulture u kazališnoj zajednici. Autorski duo Gvozdić - Cicvarić postiže uspjeh za uspjehom u panorami hrvatskog kazališta za djecu.

2024.

Velika produkcija

Luigi Lunari: NON SO, NON HO VISTO, SE C'ERO DORMIVO / Ne znam, nisam vidio, ako sam bio, spavao sam – Društvena satira

Redatelj: Giulio Settimo

Luigi Lunari jedan je od najproduktivnijih suvremenih talijanskih autora, a njegova ironija pomoći će nam da predstavimo priču o Italiji. Tekst iz ranih 60-ih prepravljen je i osuvremenjen 2014. godine. Analizira talijansku povijest od kraja Drugog svjetskog rata do danas, kada obećanja revolucija izumiru u zaboravu i općoj ravnodušnosti / nemoći.

Srednja produkcija

Stefano Benni: IL BAR SOTTO IL MARE / Kafić pod morem – Fantastična komedija

Redatelj: Toni Cafiero

Inscenirat ćemo niz nevjerojatnih priča koje su ispričali gosti neobičnog kafića smještenog - pod morem. Benni je i virtuoz u razigranoj upotrebi jezika, izmišljanju novih riječi, s kojima barata poput žonglera.

Mala produkcija

Miroslav Krleža: ADAM I EVA - Drama

Režija: Simone Toni

Mnogim Krležinim djelima koja su izvodili talijanski glumački ansambli dodjemo *Adama i Evu*, u duologiji s *Ljudskom tragedijom* iz prethodne godine.

Produkcija za djecu

FIABE DALLA RUSSIA / RUSKE BAJKE – Obiteljska predstava

Redateljica: Ljudmila Fedorova

Ljudmila Fedorova ruska je redateljica koja proteklih 5 godina radi u Hrvatskoj osvajajući svojim predstavama brojne nagrade na kazališnim festivalima za mlade. Njezina poetika jednostavne dojmljivosti i originalna estetika čine ju jedinstvenom u njezinu djelokrugu.

6. KADROVSKI PLAN OSTVARENJA PREDLOŽENOG PROGRAMA

Kadrovski plan sastoji se iz tri dijela i predstavljen je na tri mjesta:

1. Prema podacima iz natječajne dokumentacije, ovdje donosim tablični prikaz radnih mjesta koja se, od 2021. do 2024., oslobađaju obveznim prestankom radnog odnosa (odlazak u mirovinu s navršених 65 godina) te plan zapošljavanja novih djelatnica i djelatnika na upražnjena postojeća ili redistribucijom oslobođenih koeficijenata kreirana nova radna mjesta financirana iz proračuna Grada.

Napominjem da je u kadrovskom planu nemoguće predvidjeti broj radnih mjesta odnosno iznos koeficijenata oslobođenih zbog eventualnih odlazaka u prijevremenu mirovinu, sporazumnih ili izvanrednih otkaza ugovora o radu na neodređeno vrijeme, isteka ugovora o radu na određeno vrijeme, porodiljnih dopusta ili dugotrajnih bolovanja. Izgledno je, stoga, da će u četverogodišnjem razdoblju biti i dodatnih mogućnosti zapošljavanja, ili pak smanjivanja broja zaposlenika, ovisno o potrebama programa i efikasnog poslovanja Kazališta. Također, Kazalište ima mogućnost zaključivanja ugovora o radu na određeno vrijeme za radna mjesta predviđena sistematizacijom koja nisu financirana iz proračunskih sredstava Grada nego iz tzv. vlastitih prihoda.

S obzirom na obavezni opseg programa koji određuje Osnivač, a imajući usto u vidu i sve produkcijske aspekte i specifičnosti ovdje predloženog programa, mišljenja sam da Kazalište zapošljava neophodan broj djelatnica i djelatnika. Suprotno uvriježenim politikama štednje koje rješenje za financijski kritične situacije uglavnom nalaze u kadrovskom reduciranju kulturnih ustanova, smatram da izlaz primarno valja tražiti u njihovoj reorganizaciji, inventivnim produkcijskim i promotivnim strategijama, a usto i u sustavnom radu na umjetničkoj vrijednosti, inovativnosti i društvenoj odgovornosti programa kao preduvjetima povećanja interesa publike za kazališne programe. Jedina moguća smanjenja broja zaposlenih odnose se na radna mjesta otvorena za potrebe realizacije programa Europske prijestolnice kulture.

Organizacijska jedinica	Koeficijent složenosti radnog mjesta	Datum umirovljenja	Popuna upražnjenog radnog mjesta / ili prerapodjela koeficijenata	
2021				
TEHNIKA	0,95	20.05.21.	0,95	1
HRVATSKA DRAMA, glumica / glumac	3,10	18.01.21.	1,55	2
OPERA ŽENŠKI ZBOR	1,30	11.08.21.	1,30	1
OPERA – ORKESTAR, koncertni majstor	2,50	23.05.21.	2,50	1
OPERA – ORKESTAR, potencijalno 2 nova mjesta u orkestru uz naknadnu kompenzaciju koeficijenta (vidi 2022.)	2,50	24.11.21.	1,30+	2
UKUPNO SMANJENJE BROJA ZAPOSLENIH ZBOG ODLASKA U MIROVINU	5	POVEĆANJE BROJA ZAPOSLENIH OMOGUĆENO PRERASPODJELOM KOEFICIJENATA		2
2022				
OPERA MUŠKI ZBOR	1,30	27.01.22.	1,30	1
TEHNIKA	1,05	24.03.22.	1,05	1
OPERA ORKESTAR	1,90	29.05.22.	1,55	1
TEHNIKA	1,20	21.07.22.	1,20	1
UKUPNO SMANJENJE BROJA ZAPOSLENIH ZBOG ODLASKA U MIROVINU	4	POVEĆANJE BROJA ZAPOSLENIH OMOGUĆENO PRERASPODJELOM KOEFICIJENATA		0
2023				
HRVATSKA DRAMA, glumica/glumac	1,90	31.01.23.	1,90	1
OPERA ORKESTAR	1,40	08.04.23.	1,40	1
OPERA ORKESTAR	1,90	12.06.23.	1,90	1
TEHNIKA	1,20	13.09.23.	1,20	1
TEHNIKA	0,95	05.11.23.	0,95	1
OPERA SOLISTI	1,75	19.12.23.	1,55	1
UKUPNO SMANJENJE BROJA ZAPOSLENIH ZBOG ODLASKA U MIROVINU	6	POVEĆANJE BROJA ZAPOSLENIH OMOGUĆENO PRERASPODJELOM KOEFICIJENATA		0
2024				
SLUŽBA PROMIDŽBE, MARKETINGA, ODNOSA S	1,25	07.04.24.	1,25	1
TEHNIKA	1,05	03.06.24.	1,05	1
OPERA ŽENSKI ZBOR	1,30	12.07.24.	1,30	1
TEHNIKA	1,05	01.08.24.	1,05	1
OPERA ORKESTAR	1,90	28.09.24.	1,90	1
TALIJANSKA DRAMA, glumac / glumica	2,20	22.10.24.	1,90	1
UKUPNO SMANJENJE BROJA ZAPOSLENIH ZBOG ODLASKA U MIROVINU	6	POVEĆANJE BROJA ZAPOSLENIH OMOGUĆENO PRERASPODJELOM KOEFICIJENATA		0

2. U prijedlozima programa i djelovanja Hrvatske drame, Talijanske drame, Baleta i Opere obrazložene su potrebe za određenim brojem novih djelatnica i djelatnika u umjetničkim ansamblima. Riječ je o dijelu kadrovskog planiranja koji ne ovisi samo o radnim mjestima i koeficijentima oslobođenim redovnim odlascima u mirovinu. Drugi i specifični modeli zapošljavanja predloženi su u prijedlozima programa i razvoja pojedinih umjetničkih ansambala.

3. Sastavni dio kadrovskoga plana čine i prijedlozi članova ravnateljskog tima (Hrvatska drama, Talijanska drama, Opera i Balet, poslovna ravnateljica) te upravitelja tehnike. Uz napomenu da članak 37. Statuta HNK Ivana pl. Zajca Rijeka predviđa proceduru imenovanja ravnatelja ustrojbenih jedinica te poslovnog ravnatelja koju provodi Kazališno vijeće, na prijedlog intendant, «po pozivu ili na temelju javnog natječaja», najavljujem da ću predložiti sljedeće suradnice i suradnike, čije životopise donosim u zasebnom poglavlju:

- **Martina Radelja**, poslovna ravnateljica
- **Renata Carola Gatica**, ravnateljica Hrvatske drame
- **Maša Kolar**, ravnateljica Baleta
- **Petar Kovačić**, ravnatelj Opere
- **Giulio Settimo**, ravnatelj Talijanske drame
- **Alan Vukelić**, upravitelj Tehnike

7. FINANCIJSKI PLAN OSTVARENJA PREDLOŽENOG PROGRAM

- poglavlje sastavljeno u suradnji s aktualnom poslovnom ravnateljicom i kandidatkinjom za poslovnu ravnateljicu u drugom mandatu, Martinom Radeljom

Kako bi se razumjelo financijski plan ostvarenja predloženog programa i uopće financijskog poslovanja Kazališta u četverogodišnjem razdoblju od 2021. do 2024. godine potrebno je uzeti u obzir kratki rezime uvjeta i rezultata poslovanja tijekom dosadašnjeg dijela mandata aktualne uprave, odnosno do 30.03.2019. godine (sastavni je dio natječajne dokumentacije i posljednje financijsko izvješće, ono prvo kvartalno u 2019. godini).

- Županijsko državno odvjetništvo u Rijeci je, nakon provedene istrage, 2018. podiglo pred Županijskim sudom u Rijeci optužnicu protiv četvero hrvatskih državljana, članova Uprave HNK Ivana pl. Zajca do 2014. godine, zbog počinjenja kaznenih djela zlouporabe položaja i ovlasti iz članka 291. stavak 1. i 2., poticanja na zlouporabu položaja i ovlasti iz članka 291. stavak 1. i 2. u vezi članka 37. KZ-a i povrede obveze vođenja trgovačkih i poslovnih knjiga iz članka 248. KZ-a. Prvookrivljenicu se tereti za počinjenje tri kaznena djela zlouporabe položaja i ovlasti i kazneno djelo povrede obveze vođenja trgovačkih i poslovnih knjiga, a drugookrivljenicu za počinjenje kaznenog djela poticanja na zlouporabu položaja i ovlasti i kazneno djelo povrede obveze vođenja trgovačkih i poslovnih knjiga, dok se trećeokrivljenika tereti za počinjenje kazneno djelo poticanja na zlouporabu položaja i ovlasti, a četvrtookrivljenicu za počinjenje kaznenog djela povrede obveze vođenja trgovačkih i poslovnih knjiga.

- Tijekom 2017. godine obavljen je nadzor Državnog ureda za reviziju za 2016. godinu. U odnosu na nalaz DUR-a proveden tijekom 2014. i 2015. godine za 2013. godinu, kada je HNK Ivana pl. Zajca dobilo nepovoljno mišljenje o poslovanju za taj period (jedino od preko 60 ustanova u kulturi RH), nadzorom u 2017. godine dobiveno je uvjetno mišljenje s rokom za otklanjanje nepravilnosti.

- Puni mandat aktualne započeo je 1. 1. 2017. i to s naslijeđenim manjkom u iznosu od 5.071.765 kn, akumuliranim većim dijelom tijekom mandata Nade Matošević Orešković, a manjim dijelom tijekom mandata Olivera Frlića, zaključenog 30. lipnja 2016.

- 2017. - manjak tekuće godine je 238.000 kn. Do manjka je došlo zbog neostvarenja planiranih i odobrenih prihoda od strane Osnivača u iznosu od cca 650.000 kn te Vlade Republike Italije za financiranje Talijanske drame (146.000 kn). Situacija je detaljno prezentirana i obrazložena u

Programskom i Financijskom izvješću HNK za 2017. godinu, podnesenom i usvojenom na sjednici Gradskog vijeća 29. studenog 2018. godine.

- 2018. - manjak tekuće godine je 691.000 kn. Do manjka je u prvom redu došlo zbog neostvarenja planiranih i odobrenih prihoda od strane Osnivača u iznosu od 161.242 kn (od čega 116.992 kn za EPK program) te Vlade Republike Italije za financiranje Talijanske drame (880.000 kn). Glavnina navedenih neostvarenih prihoda u 2018. od strane Osnivača uplaćena je već u siječnju 2019. godine.

- 31.03.2019. - višak na kraju navedenog razdoblja evidentiran je u iznosu od 385.233 kn prvenstveno zbog trenda povećanja prihoda od prodaje programa prikazanog u tablici kroz godine kako slijedi:

	2016	2017	Indeks rasta 17vs16	2018	Indeks rasta 18vs17
Prihodi od prodaje programa	2.352.110	2.481.118	105	3.764.510	152

Povećanje vlastitih prihoda kao preduvjeta višeg stupnja samoodrživosti kazališnog pogona u programskom segmentu jedan je od osnovnih ciljeva raznolikih, složenih i ulančanih strategija u domeni kreativne produkcije, a koje uključuju: raznolikost programa i povećanje broja izvedbi, inventivnu i intenzivnu promotivnu kampanju, nove programske inicijative te medijska pokroviteljstva kao preduvjete povećanja broja gledatelja, pa samim time i većeg interesa sponzora i donatora; koproduksijske projekte i partnerstva; suradnju s veleposlanstvima i konzulatima te drugim međunarodnim predstavništvima i fondacijama.

Financijski plan za razdoblje od 2021. do 2024. godine, detaljno prikazan u tablici, razlikuje financiranje iz sredstava proračuna Grada Rijeke i drugih, tzv. vlastitih sredstava (prihodi od prodaje programa, najmova, sponzora, iz drugih proračuna itd.) U cjelokupni financijski plan integriran je prijedlog plana sanacije manjka (koji, naravno, dijelom ovisi o pregovorima s Osnivačem i kapacitetima gradskog proračuna do 2024. godine), te plan ukupnih programskih rashoda po umjetničkim granama, kroz sve četiri godine mandata.

Planirana povećanja prihoda od prodaje programa, integrirana u tablici pod "vlastitim sredstvima", omogućit će, s jedne strane, djelomičnu sanaciju manjka neovisnu od gradskog proračuna, a s druge strane i veća ulaganja u produkciju programa koja, povratno, utječu na atraktivnost, pa samim time i veći prihod od prodaju tog istog programa.

R. br	Prihodi/rashodi	31.03 2019.	2021.			2022.			2023.			2024.		
			PROR AČUN	VLAS. SRED.	uk	PR	VL	uk	PR	VL	uk	PR	VL	uk
A	Prihodi poslovanja	14.72 7.148	40.93 0.563	11.15 0.000	52.08 0.563	40.38 1.000	11.65 0.000	52.03 1.000	40.38 1.000	12.15 0.000	52.53 1.000	40.38 1.000	12.65 0.000	53.03 1.000
B	UKUPNI RASHODI I IZDACI	14.34 1.915	39.73 0.563	10.80 0.000	50.53 0.563	39.28 1.000	11.30 0.000	50.58 1.000	39.43 1.000	11.85 0.000	51.28 1.000	39.38 1.000	12.30 0.000	51.68 1.000
1.	Plaće		36.03 0.563	250.0 00	36.28 0.563	36.45 0.000	240.0 00	36.69 0.000	36.45 0.000	250.0 00	36.70 0.000	36.45 0.000	300.0 00	36.75 0.000
2.	Redovna djelatnost		3.110 .000	1.000 .000	4.110 .000	3.700 .000	1.100 .000	4.800 .000	3.700 .000	1.200 .000	4.900 .000	3.700 .000	1.300 .000	5.000 .000
3.	PROGRAM		100.0 00	9.300 .000	9.400 .000	100.0 00	9.600 .000	9.700 .000	100.0 00	9.900 .000	10.00 0.000	100.0 00	10.10 0.000	10.20 0.000
4.	RLJN		90.00 0		90.00 0	45.00 0	100.0 00	145.0 00	45.00 0	200.0 00	245.0 00	45.00 0	300.0 00	345.0 00
5.	Oprema			450.0 00	450.0 00	86.00 0	460.0 00	546.0 00	86.00 0	600.0 00	686.0 00	86.00 0	650.0 00	736.0 00
6.	EPK – EU projekt		650.0 00		650.0 00		0	0		0	0		0	0
7.	Adeste + / EU projekt			150.0 00	150.0 00		150.0 00	150.0 00			0			0
C	SANACIJA		1.200 .000	350.0 00	1.550 .000	1.100 .000	350.0 00	1.450 .000	950.0 00	300.0 00	1.250 .000	1.000 .000	350.0 00	1.350 .000
D	Višak/manjak tekuće godine (A-B)	385.2 33	1.200 .000	350.0 00	1.550 .000	1.100 .000	350.0 00	1.450 .000	950.0 00	300.0 00	1.250 .000	1.000 .000	350.0 00	1.350 .000
	Višak/manjak iz prethodnih godina	6.001 .595			5.616 .362			4.066 .362			2.616 .362			1.366 .362
	Kumulirani manjak kroz godine	5.616 .362			4.066 .362			2.616 .362			1.366 .362			16.36 2

Sanacija iz proračuna 2021-2024.	4.250.000
Sanacija iz vlastitih sredstava 2021-2024.	1.350.000
UKUPNO SANACIJA 2021-2024.	5.600.000

Programski financijski okvir po umjetničkim granama za razdoblje od 2021. do 2024. godine:

	2021	2022	2023	2024
Hrvatska drama	2.365.000	2.430.000	2.500.000	2.550.000
Talijanska drama	2.130.000	2.215.000	2.300.000	2.350.000
Opera	2.740.000	2.820.000	2.900.000	2.950.000
Koncerti	7.000.000	725.000	745.000	760.000
Balet	1.465.000	1.510.000	1.555.000	1.590.000
UKUPNO	9.400.000	9.700.000	10.000.000	10.200.000

8. INVESTICIJE: OBNOVA I ODRŽAVANJE INFRASTRUKTURE I TEHNIČKE OPREME

- poglavlje sastavljeno u suradnji s vršiteljem dužnosti Upravitelja Tehnike, Alanom Vukelićem.

Riječki HNK već je nekoliko godina u kontinuiranom procesu investiranja u obnovu infrastrukture, tehničke opreme i instrumentarija orkestra, što sve presudno utječe na tehničku i umjetničku izvedivost i kvalitetu našeg programa. Zahvaljujući investicijama u proteklih nekoliko godina HNK Ivana pl. Zajca je trenutno jedno od tehnički najopremljenih kazališta u Hrvatskoj, ali nažalost sa zastarijelim tehnologijama. Da se u kazalište sustavno ulagalo tijekom prethodnih 20 godina, danas bismo mogli ulagati u nove tehnologije, iznosi potrebni za investicije na godišnjoj razini bili bi vrlo mali.

Najprije donosimo pregled svega obnovljenog i nabavljenog od 2015. do 2019. godine vlastitim prihodima (koji uključuju i donacije), te sredstvima za investicije i opremu Grada Rijeke i Ministarstva kulture, a potom predlažemo plan za sljedeći investicijski ciklus.

Od 2015. do 2019., u okvirnim iznosima:

- izrada akustične školjke za koncerte na pozornici / 120.000 kn (dizajn – donacija arhitekta Idisa Turata)
- seljenje proizvodne tehnike iz 800m² u prostore od 3.500m² s prostorom koji je preslika velike pozornice; za sada je u prostor uloženo cca. 500.000 kn, a potrebno još 3-4 milijuna kuna (Zamjena krova iznad radiona, uvođenje grijanja u radione, izgradnja pregradnih zidova između radiona i pozornice itd.)
- nabava novog HD projektora 14.000 ANSI Barco RLM-W14 / 250.000 kn
- nabava polovnog kamiona koji odgovara normama za gostovanja u inozemstvo / 250.000 kn
- nabava inteligentne rasvjete za pozornicu 18kom Martin Mac600 / 50.000 kn
- nabava LED kazališne rasvjete / 120.000 kn
- nabava klasične kazališne rasvjete / 70.000 kn
- informatizacija ureda (zamjena računala starih preko 10 godina i razvoj mreže) / 140.000 kn
- tapeciranje stolica u parteru i mezaninu (samo materijal, radove obavili zaposlenici), vraćanje originalne crvene boje / 250.000 kn
- zamjena tepiha starog 35 god. u parteru u crvenu boju / 80.000 kn
- promjena tepiha u ložama i hodniku na mezzaninu / 112.000 kn

- rekonstrukcija rasvjetnih motoriziranih povlaka. Zamjena čeličnih šina sa čeličnim cijevima kako bi se ubrzale pripreme predstava / 20.000 kn
- razvoj DMX mreže / 20.000 kn
- popločavanje pozornice 1cm šperpločom s filcom ispod. Osam godina nakon postavljanja nova pozornica se počela sve više raspadati i nije više bila za sigurno korištenje. / 70.000 kn
- instalacija fiksne rasvjete za osvjetljavanje slika braće Klimt na plafonu / 20.000 kn
- nabava novog vozila za službu nabave i prijevoz gostiju / 120.000 kn
- nabava novog vozila za prijevoz gostiju i službena putovanja / 130.000 kn
- novi plesni podovi za balet (bijeli, sivi, zlatni) / 100.000 kn
- opremanje krojačnica (nove pegle, šivače mašine, stolice i sl.) / 40.000 kn
- obnova prostora u Uljarskoj ulici (Računovodstvo, Arhiva i dr.) / 20.000 kn
- obnova prostora u Verdijevoj ulici (Frizeraj, Šminkeraj, uredi opere, drame, pravna službe, ureda intendanta, produkcije i dr.) / 15.000kn
- aluminijski praktikabli za orkestar i manju montažnu pozornicu / 190.000 kn
- notne lampice za orkestar 60kom / 140.000 kn
- novi zvučnici za dvoranu / 50.000 kn
- dadogradnja rasvjetnih pulteva / 20.000 kn
- nabava kompjuterskog programa koji omogućuje rad s inteligentnom rasvjetom bez korištenja pozornice / 18.000 kn
- muzički instrumenti / 120.000 kn
- uređenje prostora Zajc LAB , Delta 5 / 50.000 kn
- LED titlovi za publiku / 40.000 kn
- komunikacijski uređaji za inspicijente i tehniku / 20.000 kn
- stalci za note / 35.000 kn
- mobilni klima uređaji/ 30.000 kn
- razni zastori, platna i gaze / 100.000 kn

Prijedlog novog investicijskog ciklusa, od 2021. do 2024. godine:

BALETNA DVORANA - HKD na Sušaku -

- novi plesni pod s podlogom - 200.000 kn

ZAJC LAB - Delta 5 -

- oprema, gledalište i pod - 50.000 kn

RADIONE - exTorpedo

- novi krov iznad slikarne, stolarije i prostora za pripremu predstava: projekt Grada
- sustav grijanja za slikarnu i stolariju: projekt Grada
- uređaj za varenja aluminija i sl. metala / 30.000 kn
- plazma-uređaj za rezanje metala / 20.000 kn
- stolarska kombinirka / 120.000 kn
- minimalno dvije šivače mašine za šivanje rastezljivih materijala (potrebno za balet) - kazalište trenutno nema takvih mašina / 30.000 kn
- u slučaju prenamjene dijela prostora u kopiju pozornice (obrazloženo u uvodnom dijelu predstavljanja programa i plana djelovanja i razvoja):
- postavljanje novog drvenog poda / 50.000 kn
- razna scenska oprema (investicija bi se radila u glavnoj zgradi Kazališta, a stara oprema iz kazališta bi se preselila u ovaj radni prostor) / 500.000 kn

KAZALIŠTE, ZGRADA I TEHNIČKA OPREMA

- inteligenta LED rasvjeta - zamjena postojećih reflektora s inteligentnom rasvjetom zbog mogućnosti brze izmjene predstave na pozornici; nabava u fazama / 1. faza 700.000 kn
- novi drveni pod na pozornici / 300.000 kn
- motorizacija cugova; u fazama; jedan cug košta 250.000 kn
- zamjena dotrajale hidraulike za dizanje i spuštanje rupe za orkestar / 1.000.000 kn
- uređenje prostora za publiku (novi tepisi, stapećiranje stolica, tapete) / 2.000.000 kn
- uređenje službenih prostora (solističkih garderoba i sl.) / 500.000 kn

TRANSPORT

- novi polovni teretni kamion 6m / 200.000 kn
- novo kombinirano vozilo za mala gostovanja (7 putnika s teretnim prostorom od 3-4m) / 250.000 kn

U slučaju dobivanja na korištenje novog prostora u EXPORTDRVU od 2021. godine nadalje:

- postavljanje drvenog poda u prostoru za probe orkestra / 50.000 kn
- baletni pod s podlogom za probe baleta / 350.000 kn
- postavljanje tuševa za balet / 100.000 kn
- grijanje, hlađenje te ventilacija prostora: potrebno projektirati

9. ŽIVOTOPISI SURADNICA I SURADNIKA

RENATA CAROLA GATICA, kandidatkinja za ravnateljicu Hrvatske drame

Renata Carola Gatica rođena je u Cordobi, Argentina, 1978. godine. Studirala je na kazališnom odsjeku Filozofskoga fakulteta na Nacionalnom sveučilištu u Cordobi (U.N.C.) S devetnaest godina osvojila je "Kazališni maraton Cordobe", manifestaciju čija je nagrada režija prve predstave. Od tada, uz studij, nastavlja s redateljskom karijerom.

Osnivačica je kazališne kompanije "La Piaf" gdje je deset godina djelovala kao redateljica s preko petnaest režija i mnogobrojnim gostovanjima na festivalima Latinske Amerike. S navedenom kompanijom je 2000. godine otvorila kulturni centar "SalaK" gdje je tri godine radila kao umjetnička ravnateljica te podučavala kazališnoj umjetnosti djecu, tinejdžere i odrasle. Godine 2006. Vlada Cordobe uručila joj je nagradu za najbolju mladu kazališnu redateljicu.

Od 2007. godina živi u Zagrebu, posljednjih jedanaest godina intenzivno radi u cijeloj Hrvatskoj. Surađivala je s umjetničkom organizacijom KUFER, Teatrom &TD, Kazalištem Trešnja, Kazalištem Dubrava, Kazalištem Smješko, Teatrom Naranča, Amaterskom skupinom Ivan Goran Kovačić, Kazalištem Kerempuh, Studiom za suvremeni ples, Zagrebačkim plesnim centrom, Kazalištem Virovitica, Kazalištem ZKM, Teatrom Exit, Centrom za Kulturu Čakovec (Pinkleci), gradskim kazalištem Žar Ptica, GKL Zadar, GKL Split, Istarskim Narodnim Kazalištem i HNKom Ivan pl. Zajca.

Njeni su radovi osvojili nekoliko nagrada na festivalima poput Marulovih dana, Mali Marulić, Festival glumca, Festivala Assitej Čakovec, Naj naj Festival, Festival MESS (*Bosna*), Festival dječje umjetnosti (*Bosna*), Kotorski Festival (*Crna Gora*). Nedavno je dobila nagradu za najbolju režiju na Gavellinim večerima, za *Antigonu* u produkciji Zagrebačkog kazališta mladih.

Četri godine bila je umjetnička voditeljica Teatra Poco Loco, gdje je režirala i vodila projekte za djecu kao što su *Glumi s GLumcima* i višestruko nagrađivani projekt *Priča mi se priča*. Od 2017. godine obnaša dužnost Ravnateljice Hrvatske drame HNK Ivana pl. Zajca u Rijeci.

MAŠA KOLAR, kandidatkinja za ravnateljicu Baleta

Maša Kolar, plesna umjetnica rođena u Zagrebu 1973. godine, završila je Školu suvremenog plesa «Ane Maletić», te pohađala i Vlaamse Dansacademie u Bruggeu (Belgija). Profesionalnu plesačku karijeru započinje 1986. godine u zagrebačkom Kazalištu *Komedija*, a nastavlja 1992. godine u njemačkom Baletu u Dresdenu gdje 1995. godine dobiva status solistice. Godine 1997. nagrađena je prestižnom Nagradom «Mary Wigman» za posebna plesna dostignuća u koreografijama Johna Neumeiera, Stephana Thossa i Matsa Eka. Od 1998. angažirana je u Thoss TanzKompanie u Kielu (Njemačka), a 2001. godine s istom kompanijom seli u Hannover. U ulozi Carmen, u koreografiji Mats Eka, gostovala je s lyonskim Baletom u Aziji. Od 2000. godine surađuje s Queensland baletom u Brisbaneu (Australija). U 2005, 2006. i 2008. predavala je na Sveučilišnoj plesnoj akademiji u Stockholmu (Švedska) i na Sveučilišnoj plesnoj akademiji u Interlochenu (SAD), asistirala je u Aalto baletu u Essenu (Njemačka). Vodi plesne radionice u Japanu, Njemačkoj, Hrvatskoj, Portugalu, Sloveniji, Srbiji i Australiji. Godine 2007. postala je članicom Aterballetta u Italiji gdje je radila s koreografima Maurom Bigonzettijem, Ohadom Naharinom, Marcom Goeckom, Ginom Patterson, Andréom Mesquitom i Walterom Matteiniem. Od 2006. godine zaposlena je u Učilištu ZKM-a kao plesna pedagoginja i koreografkinja, a nastavlja i internacionalnu karijeru kao slobodna plesna umjetnica.

Za Balet Narodnog pozorišta u Beogradu koreografirala je, sa Zoranom Markovićem, balet *Interval*, a za Bitef Dance Company balet *Otelo*, te samostalno *Don Juana*. U Zagrebu producira, koreografira i izvodi *The Memory of Water*, *Merry Christmas for Naughty Kids*, *Trijada* i *Alie*. Za Nacionalni balet mladih u Hamburgu koreografirala je tri kratke koreografije, za balet HNK Ivana pl. Zajc predstave *Pour homme et femme* i *Macbeth*, *Bolero* za balet HNK u Zagrebu, a *Allegro* za balet HNK u Splitu. Dobitnica je: Nagrade hrvatskog glumišta 2008. godine, Nagrade kritičarskog stola za izvanrednu plesačku izvedbu u Austinu (SAD), Nagrade za izvanrednu plesačku izvedbu i Nagrade publike za koreografiju u predstavi *BoNet* u Kopenhagenu 2010. godine, Produkcijske nagrade 27. i 30. Tjedna suvremenog plesa za predstave *BoNeT* i *The Memory of Water*, 2010. i 2013. godine, Strukovne nagrade UPUH-a. Od 2017. godine ravnateljica je Baleta HNK Ivana pl. Zajca.

PETAR KOVAČIĆ, kandidat za ravnatelja Opera

Violončelist Petar Kovačić rođen je 1980. godine u Rijeci. Nakon diplome na Zagrebačkoj muzičkoj akademiji u klasi prof. A. Petrača studij nastavlja na Hochschule für Musik u Saarbrückenu (Njemačka), u klasi prof. Gustava Rivinius. Nakon diplomskog, s najvišim ocjenama završava i poslijediplomski studij 2005. godine. Tijekom studija također pohađa trogodišnji tečaj za usavršavanje pri fondaciji Romano Romanini u Bresci (Italija), pod vodstvom Maria Brunella.

Dobitnik je mnogih nagrada (prve nagrade na državnim natjecanjima, Prva nagrada na natjecanju Alpe Adria, Gorizia 1999. godine, Druga nagrada na međunarodnom natjecanju Walter Giesecking u Saarbrückenu. U akademskoj godini 2000/21. dobitnik je Dekanove nagrade. Od 2003. djeluje u HNK Ivana pl. Zajca kao solo čelist orkestra Riječke opere. Sezonu 2013/14. provodi u Kataru kao član Katarske filharmonije. Od 2017. preuzima mjesto ravnatelja Opere HNK Ivana pl. Zajca u Rijeci te intenzivno radi na podizanju kvalitete cijelog ansambla Opere.

Kao solist nastupao je sa Simfonijskim orkestrom Opere HNK Ivan pl. Zajc iz Rijeke, Dubrovačkim simfonijskim orkestrom te Slovenskom filharmonijom.

GIULIO SETTIMO, kandidat za ravnatelja Talijanske drame

Rođen je 4. studenog 1989. godine u Trstu, diplomirao na Umjetničkoj akademiji u Osijeku 2011., smjer gluma i lutkarstvo. Dobitnik je godišnje Dekanove nagrade Umjetničke akademije u Osijeku 2011. Godine 2012. vraća se u Trst i počinje surađivati s kazalištem "La Contrada" u kojem do 2014. obavlja i funkciju koordinatora "Teatro Ragazzi". Suradivao je s mnogim hrvatskim kazalištima među kojima su HNK Osijek, HNK Varaždin, Male scene, a od 2013. do 2018. godine član je ansambla Gradskog kazališta "Zorin Dom" Karlovac, u kojem glumi i režira kazališne predstave. Magistrirao na Università di Trieste 2016. smjer Znanosti javnih i poslovnih komunikacija i oglašavanja, a diplomski rad „Marketing Teatrale“, istražuje stanje marketinga u najbitnijim kazalištima u regiji Friuli Venezia Giulia. Od 2011. godine imao je priliku sudjelovati na brojnim međunarodnim dramskim i lutkarskim festivalima širom svijeta: Kina, Turska, Poljska, Slovačka, Mađarska, Engleska, Italija, Hrvatska, Srbija, Crna Gora, Kosovo, Ukraina. Trenutno djeluje kao Ravnatelj Talijanske Drame u HNK Ivana pl. Zajca u Rijeci.

Nagrade:

2013. Najbolja animacija na 45. PIF-u, s predstavom *Još si zelen*;

2013. Nagrada dječjeg žirija na 45. PIF-u, s predstavaom *Još si zelen*;

2014. Nagrada dječjeg žirija u Šibeniku, predstavom *Još si zelen*;

2014. Nagrada za najbolju predstavu *Još si zelen* na festivalu "Pod Murvom" u Skradinu;

2014. Nominacija Hrvatskog glumišta za najboljeg glumca do 28. godina, za predstavu *Zlatne rukavice*;

2017. Nagrada za najbolju glumačku i lutkarsku interpretaciju, SLUK, u predstavi *Male priče o nestašnoj Sonji*;

2017. Nagrada za glumačku i lutkarsku interpretaciju na 50. PIF-u u predstavi *Male priče o nestašnoj Sonji*;

2018. Nagradu za najbolju glumačku i lutkarsku interpretaciju na II Kyiv International Festival Of Puppet Theatre s predstavom *Male priče o nestašnoj Sonji*;

10. ŽIVOTOPIIS: DR. SC. MARIN BLAŽEVIĆ

Dr. sc. Marin Blažević (1972, Rijeka), dramaturg, teatrolog, znanstvenik u području izvedbenih studija, kreativni producent, urednik časopisa i knjiga, operni dramaturg redatelj; do 2016. izvanredni profesor na Odsjeku dramaturgije Akademije dramskih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu; do 2017. vanjski suradnik – izvanredni profesor na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu; povremeno gost-profesor (*adjunct associate professor*) na Columbia University School of the Arts – Theatre Program; ravnatelj Opere pa intendant HNK Ivana pl. Zajca; Direktor međunarodnog projekta / konferencije izvedbenih studija i umjetnosti *Fluid States – Performances of unKnowing* svjetske organizacije Performance Studies International.

OBRAZOVANJE

- 2006: doktorat znanosti u području teatrologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu; tema: *Produkcija i recepcija novog kazališta u Hrvatskoj*; mentor: akademik Nikola Batušić
- 2001: znanstveni magistarski rad u području teatrologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu; tema: *Od teksta do izvedbe – književnost i novo kazalište*; mentor: akademik Nikola Batušić
- 1997: diploma iz komparativne književnosti i povijesti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu

DRAMATURG, OPERNI REDATELJ, KREATIVNI PRODUCENT, RAVNATELJ, INTENDANT

1. 1. 2017. do danas: Intendant Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca u Rijeci

2017, 2018, 2019:

- redatelj i dramaturg: Verdi: *Macbeth, Otello, Falstaff, Aida* (Rijeka: HNK Ivana pl. Zajca; Pula: Summer Classics); Gounod: *Romeo et Juliette* (Rijeka, HNK Ivana pl. Zajca; Teatro Alighieri & Ravenna Manifestazioni); Strauss: *Elektra* (Rijeka, HNK Ivana pl. Zajca; Cankarjev dom, Ljubljana)

2012 – 2016:

- ravnatelj i dramaturg projekta *Fluid States – Performances of unKnowing*, 15 lokacija u svijetu: Panama City, Addis Ababa, New Delhi, Long Island – Bahamas, Santorini, Copenhagen – Nuuk,

Cluj, Rarotonga, Aomori – Tohoku, Montreal, Regina, Melbourne, Manila, Biblos – Beirut;
<http://www.fluidstates.org>

2014 – 2016:

- ravnatelj Opere HNK Ivana pl. Zajca Rijeka
- umjetnički ravnatelj Riječkih ljetnih noći

2016:

- dramaturg: G. Verdi: *Rigoletto*, redatelj Lary Zappia (Rijeka: HNK Ivana pl. Zajca)
- redatelj i dramaturg: G. F. Handel *Giulio Cesare in Egitto* (Rijeka: HNK Ivana pl. Zajca)
- dramaturg: *Your Violence and Our Violence*, redatelj Oliver Frljić (koprodukcija: Hebbel am Ufer Theater Berlin, Wiener Festwochen, Slovensko Mladinsko Gledališče, HNK Ivana pl. Zajca Rijeka)

2015:

- dramaturg: G. Bizet: *Carmen*, komorna verzija opere, koreo-redateljica Selma Banich, muzički redatelj Filip Fak (Rijeka: HNK Ivana pl. Zajca)

2014:

- dramaturg i ko-autor: *Hrvatsko glumište*, redatelj: Oliver Frljić (Rijeka: HNK Ivan Zajc)
- dramaturg i ko-autor: *Aleksandra Zec*, redatelj: Oliver Frljić (Rijeka: HKD Teatar)
- kreativni producent i kurator (u suradnji s Davorom Miškovićem): *Zooming Fluid States*, rujan 2014, Drugo more – Performance Studies international

2013, 2014:

- član Radne grupe za izradu koncepta kandidature RijeKE – EUROPSKE PRIJESTOLNICE KULTURE 2020.

2013 – 2019:

- *re-CALLAS*, an opera by Åsa Unander-Scharin – body, Carl Unander-Scharin – music, Marin Blažević – dramaturgy; current partners: Luleå University of Technology, Opera of the Croatian National Theater in Rijeka.

2013:

- dramaturg i ko-autor (s Ameliom Jones): *The Implicit Body in Performance: Rupturing Habit in the Live Act*, u sklopu konferencije Performance Studies International # 19, Stanford

2011:

- dramaturg i ko-autor (s Bojanom Jablanovcem): *Mandić? What the fuck is Mandić?* u sklopu konferencije Performance Studies International # 17, Utrecht

2010:

- dramaturški savjetnik na projektu: *Dramaturgy of Devising Process* na Kingston University (UK), School of Performance and Screen Studies, Drama department; redateljice: Jacqueline Smart and Alex Mermikides

- ravnatelj konferencije: Performance Studies International conference # 15 follow up event (regional cluster), Rijeka

tema: *MISperformance – an inverted approach to doing Performance Studies (international?)*

2009:

- dramaturg: Strindberg *Gospođica Julija*, redatelj: Oliver Frljić (Centar za dramsku umjetnost & Zagrebačko kazalište mladih)

- ravnatelj svjetske konfereencije, kreativni producent: Performance Studies international annual conference # 15, Zagreb

tema: *MISperformance: MISfiring, MISreading, MISfitting*

2008:

- dramaturški savjetnik: Purcell & Mann *Didona i Eneja & Smrt u Veneciji*, redatelj: Oliver Frljić (Teatar &TD, Zagreb)

- dramaturg: Euripid *Bakhe*, redatelj: Oliver Frljić (Splitsko ljeto)

2008 – 2010:

- dramaturški savjetnik i inicijator projekta: *Every House Has a Door Let us think of these things always. Let us speak of them never*, redateljica: Lin Hixson; dramaturg: Matthew Goulish, Chicago

2007:

- umjetnički voditelj Teatar &TD

2002:

- organizator konferencije: International Conference in Performing Arts; Centar za dramsku umjetnost i Časopis za izvedbene umjetnosti *Frakcija*, Zagreb (u suradnji s Goranom Sergejem Pristašem)

tema: *Vague, Volatile, Incomprehensible*

AKADEMSKO RADNO ISKUSTVO

(znanstveno-istraživački, kreativno-producentski, umjetnički i konferencijski projekti u nastavku)

- 2014, 2015: gostujući izvanredni profesor (adjunct associate professor): Columbia University School of the Arts – Theatre Program / Dramaturgy
- 2012 – 2014: predstojnik Odsjeka dramaturgije, Akademija dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu
- 2012 – 2015: izvanredni profesor, Doktorski studij književnosti, izvedbenih umjetnosti, filma i kulture na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu
- 2012 – do danas: izvanredni profesor, Odsjek dramaturgije, Akademija dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu
- 2009 – do danas: vanjski suradnik (docent pa izvanredni profesor) na Odsjeku pjevanja Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu
- 2007 – 2012: docent, Odsjek dramaturgije, Akademija dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu
- 2001 – 2007: znanstveni asistent, Odsjek dramaturgije, Akademija dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu
- 1997 – 2001: znanstveni novak, Odsjek dramaturgije, Akademija dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu

ODBORI I POVJERENSTVA

- 2014 – 2015: Rijeka – Povjerenstvo za koncept Rijeka – Europska prijestolnica kulture
- 2011 – 2014: PSI Interantional Commmittee Chair
- 2008 – 2014: member of the Board of Directors of Performance Studies International

SVEUČILIŠNA NASTAVA

Akademija dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu

1998 – danas: *Postdramska dramaturgija, Izvedbena analiza i kritika, Dramaturgija teksta i izvedbe, Povijest kazališta i drame, Poetike novog kazališta, Postdramsko kazalište, Kazališna semiotika*

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za komparativnu književnost

2002 – 2004: *Povijest i teorija novog kazališta (od Stanislavskog do postdramskog kazališta)* – za studente Teatrologije

Muzička akademija Sveučilišta u Zagrebu

2009 – do danas: *Uvod u dramaturgiju (opera)* – obavezni kolegij za studente pjevanja i izborni kolegij za druge studente

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Doktorski studij književnosti, izvedbenih umjetnosti, filma i kulture

2013 - 2015: *Performativni rasponi dramaturgije: od pred-izražajnosti do radnje, od suigre do ekologije; Izvedbeni studiji – uspon i pad, ili?; Misperformance* (u suradnji s Ledom Čale Feldman i Moranom Čale)

Columbia University School of the Arts (New York), Theater Arts – Dramaturgy Concentration:

2013. (veljača): seminar *On the Breadth of Dramaturgy (O rasponu dramaturgije)*

2014. (jesen): serija seminara, radionica i predavanja *Cross-disciplinary Dramaturgy*

2016. (veljača - lipanj): Internship Program u suradnji Columbia University School of the Arts, Theater Arts, i HNK Ivana pl. Zajca (također u suradnji s Vicotrian College of Arts, Theater)

ZNANSTVENO-ISTRAŽIVAČKI PROJEKTI

- 2011 – 2015: international fellow investigator for the project New Media Dramaturgy at the University of New South Wales (Chief Investigator: Edward Scheer)

- 2011/2012: Fulbright Research Project at Columbia University and New York University: *Dramaturgy – Shifting Concept and Practice* (Faculty Associates: Christian Parker at Columbia; Andre Lepecki at NYU)

- 2007 – 2011: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta RH, istraživački projekt: *Kazališna režija u Hrvatskoj* (voditelj projekta – profesor emeritus Nikola Batušić), na Akademiji dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu
- 2001 – 2007: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta RH, istraživački projekt: *Branko Gavella – povijest, teorija i kultura teatra* (voditelj projekta – profesor emeritus Nikola Batušić), na Akademiji dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu
- 1997 – 2001: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta RH, istraživački projekt: *Kazališna kritika u Hrvatskoj* (voditelj projekta – profesor emeritus Nikola Batušić), na Akademiji dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu

ZNANSTVENA I STRUČNA BIBLIOGRAFIJA

Knjige:

- 2014: urednik (s Lodom Čale Feldman): *MISperformance – essays in shifting perspectives*, Maska (Ljubljana) i Performance Studies International
- 2012: autor: *Izboren poraz – novo kazalište u hrvatskom glumištu od Gavelle do...*, Zagreb: Disput
- 2011: urednik (s Borisom Senkerom i Sibilom Petlevski): *Trajnost čina. U čast Nikoli Batušiću*, Zagreb: Croatian Center ITI
- 2010: urednik: *NE, - Via Negativa 2002–2008*, Ljubljana: Maska
- 2007: autor i urednik: *Razgovori o novom teatru*, Zagreb: Centar za dramsku umjetnost
- 2005: urednik (s Nikolom Batušićem): *Branko Gavella: Teorija glume – od materijala do ličnosti*, Zagreb: Centar za dramsku umjetnost

Knjige u pripremi:

- autor i urednik (s Lodom Čale Feldman): *Branko Gavella: Acting: a Theory*, translated by Lada Čale Feldman; language editor Jacqueline Smart, Centre for Performance Research, 2020.
- autor: *Dramaturgical Turn* (radni naslov), 2021.

Tematski brojevi časopisa – urednik, samostalno ili u suradnji:

- 2010: *MISperformance*, thematic issue of *Performance Research*, Vol. 15, No. 2, Routledge: London & New York; co-edited with Lada Čale Feldman and Ric Allsopp; including accompanying DVD *On Shifts*, co-edited with Una Bauer
- 2005: *A Reading Companion to GOAT ISLAND'S «When will the September roses bloom? Last night was only a comedy» - Part Two: REFLECTIONS on the Performance*, Performing Arts Journal *Frakcija* # 35; with Matthew Goulish
- 2004: *A Reading Companion to GOAT ISLAND'S «When will the September roses bloom? Last night was only a comedy» - Part One: REFLECTIONS on the Process*, Performing Arts Journal *Frakcija* # 32; with Matthew Goulish
- 2003: *Vague Volatile Incomprehensible*, Performing Arts Journal *Frakcija* # 28/29; s Goranom S. Pristašem
- 2001: *Actor as/and Author / Glumac i/kao autor*, Performing Arts Journal *Frakcija* # 20-21; s Ladom Čale Feldman
- 1999: *Disturbing (the)Image: Iconoclastic theatre*, Performing Arts Journal *Frakcija* # 15

Članci (odabrani):

2015:

- "Complex In-Betweenness of Dramaturgy and Performance Studies", in *The Routledge Companion to Dramaturgy*, editor Magda Romanska, Routledge Frances & Taylor, London and New York

2014:

- "The Voice of Death, Rupturing the Habitus", "the opera-performance-artist", in collaboration with Amelia Jones and Vlatka Oršanić, *Performance Research*, thematic issue *On Time*, edited by Branislav Jakovljević and Richard Gough, Vol. 19, No. 3, Routledge: London & New York
- "Misperformance", with Lada Čale Feldman, in *Performance Studies – key words, concepts and theories*, edited by Bryan Reynolds, Palgrave, London and New York

2013:

- Book Review: *On Directing and Dramaturgy: burning the house*. By Eugenio Barba. London and New York: Routledge, in *The Drama Review*

2012:

- "Complex In-betweenness of Dramaturgy", u *Le arti performative e le nuove generazioni di studiosi: prospettive e campi di ricerca*, editor Valentina Valentini, Tome: Bulzoni (in Italian)

2011:

- „Međutnost dramaturgije – od Batušićeva 'redatelja-teoretičara' do Gevelle-dramaturga“, u *Trajnost čina. U čast Nikoli Batušiću*, Zagreb: Croatian Center ITI

2010:

- „Dramaturgy of Shift(s)(ing)“, *Performance Research "MISperformance"*, Vol. 15, No. 2, Routledge: London & New York

2009:

- „Translate, or else: Marking glocal troubles of performance research in Croatia“, with Lada Čale Feldman, in *Contesting Performance: Emerging Sites of Research (Performance Interventions)*, eds. Jon McKenzie, Heike Roms, C. J. Wan-Ling Wee, Palgrave MacMillan

2007:

- "Actor / Spectator between Oppression and Expression", *Performing Arts Journal Frakcija*, eds. Jon McKenzie and Lane Hall, No. 43/44, Zagreb

2006:

- «**Dying Bodies, Living Corpses: Transition, Nationalism and Resistance in Croatian Theatre**», in *Contemporary Theatres in Europe: A critical companion*, eds. Joe Kelleher i Nicholas Ridout, Routledge: London and New York

2005:

- «A few notes on Branko Gavella and his theory of acting», *Performance Research*, 10 (2005), 2
- «pre-writing-(about process/performance)-in-progress», in *A Reading Companion to GOAT ISLAND'S «When will the September roses bloom? Last night was only a comedy» - Part Two: REFLECTIONS on the Performance*, *Performing Arts Journal Frakcija* # 32), Zagreb
- «Pogovor: Gavelološki polilog», u Branko Gavella: *Teorija glume – od materijala do ličnosti*, ur. Batušić Nikola and Blažević Marin, Zagreb: AKCIJA

2003:

- «Theatre Doubts», Performing Arts Journal *Frakcija*, 28-29 (VIII), Zagreb
- «Taming the Vague: Gavella's Theoretical, New Actor-Spectator», Performing Arts Journal *Frakcija*, 28-29 (VIII), Zagreb

2002:

- «Skica za raspravu o (re)produkciji i de(kon)strukciji *demokrate* u hrvatskome glumištu devedesetih ili kako (u)biti vladar(a)?», *Krležini dani u Osijeku 2001, Hrvatska dramska književnost i kazalište – inventura milenija – Drugi dio*, Zagreb and Osijek

2001:

- "Director vs. Actor or Matula vs. Brezovec", Performing Arts Journal *Frakcija*, 20-21 (VI), Zagreb

2000:

- "Comment tuer le souverain?", *Alternatives théâtrales*, 64 (V), 61-66, Bruxelles
- «Književnost (bez knjige) i kazalište (bez književnosti)», *Umjetnost riječi*, 4/XLIV, Zagreb

1999:

- "The Story of Seeing", Performing Arts Journal *Frakcija*, 15 (IV), Zagreb

1998:

- "Croatian Theatre at the End of the 1990s: a New Generation on the Road to Conquest of the Centre Stage", *Krasnogruda*, 8 (XIV), Sejny-Stockholm

GOSTUJUĆA PREDAVANJA I KONFERENCIJE (samo međunarodne, odabir)

2014:

- **Stanford University**, Theater and Performance Studies Department
guest lecture: *The Politics of Dramaturgy*
- **Royal Melbourne Institute of Technology (RMIT)**
guest lecture and project presentation: *Fluid States – Performances of unKnowing*
- **Queensland University of Technology**, Brisbane
guest lecture: *Cross-Disciplinary Dramaturgy*
- **University of Brisbane**
seminar and talk: *New and Postdramatic Dramaturgy*

2013:

- **Yale University**, Yale School of Drama, Dramaturgy and Dramatic Criticism Department

guest lecture: *Performing Dramaturgy: Inter-action and Response-ability*

- **University of the Arts Helsinki** – Theater Academy: THE IMPACT OF PERFORMANCE AS RESEARCH

keynote lecture: *From 'Shifts' to 'Shifting Dramaturgy'*

- **University of Philippines**,

guest lecture: *MIS-performing: invert, err or shift*

- **De La Salle University**, Manila, Philippines, The Department of Literature

guest lecture: *Dramaturgy, Performance, and Spectatorship*

2012:

- **Stanford University**, Stanford Drama conference: *Regarding Re: reconstruction, reperformance, research*

paper presentation: *Re-Performance – Dis-Performance – Mis-Performance*

- **Northwestern University**, Theater Studies and Performance Studies Departments

guest lecture: *Ends of Theater / Performance*

- **Yale University**, Yale School of Drama, Dramaturgy and Dramatic Criticism Department

guest lecture: *Dramaturgy – shifting concept and practice*

- **Columbia University**, Theater program

guest lecture: *Dramaturgy – shifting concept and practice*

2011:

- **Association for Theatre in Higher Education (ATHE)**, Chicago: *Performance Remains, Global Presence: Memory, Legacy and Imagined Futures*

paper presentation at the all conference plenary *Interdisciplinarity in Global Contexts: Dramaturgy's – INTER*

- **University of Buffalo**, Department of Theater and Dance

guest lecture *The Fall and the Rise of the Queen of Croatia*

2010:

- **University of Wisconsin – Madison**, Art Department & Theatre and Drama Department

guest lecture: *Shifting Dramaturgy*

- **University of Melbourne**: *Dramaturgy # 4: New Theatres for the C21*

speaker in the panel: *Dramaturgy and Performance in C21: perspectives from Europe*

participant in the *Dramaturgy and Collaboration Working Group*

- The Director's Forum: *The Six Senses of the Director*, **Centre for Performance Research and Aberystwyth University**

paper presentation: *A question of Roles: Dramaturgy and Directing / Dramaturge and Director*

- **Utrecht University**, Theater Studies Department

guest lecture: *PSi # 15 shifts*

- Performance Studies International Conference # 16, Toronto: *Performing Publics*

panel co-convener with Branislav Jakovljevic: *Serbische und Kroatische / Kroatische und Serbische Nation(und)spielwissenschaft*

paper presentation: *The Fall and the Rise of the Queen of Croatia*

- Performance Studies International #15 follow up, Rijeka: *MISperformance – an inverted approach to doing Performance Studies*

paper presentation: *Shifting Dramaturgy*

- **SAPIENZA Universita di Roma**, Rome: *Le arti performative e le nuove generazioni di studiosi: prospettive e campi di ricerca*

paper presentation: *Shifts and Paradoxes of the (New) Dramaturgy*

- **Roehampton University**, Department of Drama, Theater and Performance

guest lecture *The Fall and the Rise of the Queen of Croatia*

2009:

- Theatre and Performance Research Association Annual Conference, Plymouth

participant in the *Directors / Collectives* Working Group

- International Theatre Conference / Belgrade International Theatre Festival, Belgrade:

Dramatic and Postdramatic Theatre: Ten Years After

paper presentation: *Be Postdramatic or Else...*

2008:

- **Goat Island Summer School Symposium, Chicago**

paper presentation: *"The Unique Community"*

- **Performance Studies International Conference # 14, Copenhagen: Interregnum: In-Between States**

respondent to the keynote lecture (given by Erica Fischer Lichte)

2007:

- **Performance Studies International Conference # 13, New York: Happening, Performance, Event**

paper presentation: *The End(s) of Performance – the last night of Goat Island*

2006:

- **Annual Spring Conference of the Center for International Education, Milwaukee USA:**

Constant Capture: Visibility, Civil Liberties and Global Security

paper presentation: *Theatre Of/On Terror – spectator between oppression and expression*

- **Performance Studies International Conference # 12, London: Performing Rights**

paper presentation: *Violation of Performing Rights*

- **American Society for Theatre Research 50th Anniversary Conference, Chicago: “American”:**
“Society” : “Theatre” : “Research”

paper presentation (with Lada Čale Feldman): *Translate, or else: Marking Glocal Troubles of Performance Research in Croatia*

2004:

- **International Federation for Theatre Research ANNUAL CONFERENCE, Petersburg: The Director in the Theatre World**

paper presentation: *Branko Gavella - Directing (in) Theory*

- **An International Performance Studies Conference, Bangor, Wales: Nation or Notion?**

paper presentation: *Re-Birth and Degeneration of the Croatian Nation*

- **Performance Studies International Conference # 10, Singapore: Perform: State: Interrogate**

paper presentation: *Interrogative Bodies – A retro/perspective of the new Croatian theatre*

- **Laokoon Festival Symposium, Hamburg: Transnational – Intranational: Re-Imagining the Boundaries**

paper presentation: *BODIES – exclusive and excluded, contextual and intertextual, aggressive and transgressive, living and death – in the intranational (counter-) performance*

2002:

- **International Federation for Theatre Research WORLD CONGRESS, Amsterdam: Theatre and Cultural Memory – the event between past and future**

paper presentation: *The Ruler Is Exposed. But Is He Deposed?*

- **International Conference in Performing Arts organized by the Centre for Drama Arts and Performing Arts Journal Frakcija, Zagreb: Vague, Volatile, Incomprehensible**

paper presentation: *Taming the Vague: Gavella's Theoretical Actor-Spectator (in the Environment of National Literature/Stage/State)*

2001:

- **Performance Studies international Conference # 7, Mainz: Translation, Transition, Transformation – the impact and power of discovering languages, changing perspectives, transforming through performance**

paper presentation: *Croatian Theatre of the Nineties: Two Faces of Transition*

KAZALIŠNI KRITIČAR

1997 – 1999: kazališni kritičar i novinar *Novog lista* i tjednika za kulturu *Mediterran (Novi list)* (objavio preko stotinu kazališnih kritika, novinskih komentara i intervjuja)

- kazališne kritike objavljivao i u *Vijencu*, a potom *Zarezu*, dvotjedniku za društvena i kulturna zbivanja

UREDNIK

BIBLIOTEKA:

2002 – 2008: osnivač i urednik biblioteke AKCIJA, serije knjiga iz područja suvremenih izvedbenih umjetnosti i studija u izdavaštvu Centra za dramsku umjetnost u Zagrebu

ČASOPISI:

2008: član International Advisory Board of the Journal for Performing Arts Theory *Amfiteater*, Ljubljana

2006 – 2008: glavni urednik: Časops za izvedbene umjetnosti / Performing Arts Journal *Frakcija*

1998 – 2010: član uredništva: Časopis za izvedbene umjetnosti / Performing Arts Journal *Frakcija*, Zagreb

RADIO PROGRAM:

2002 – 2005: urednik emisije Kazalištarije na trećem programu Hrvatskoga radija

FULBRIGHT AWARD

- 2011: Fulbright Scholar Post-doctoral Grant – za istraživački projekt *Dramaturgy: shifting concept and practice* na Columbia University School of the Arts (Theatre Arts – Dramaturgy) i New York University (Performance Studies Department).

ČLANSTVO I AKTIVNOSTI U STRUKOVNIM ORGANIZACIJAMA I MREŽAMA

- član: *Performance Studies international*:

- član: Performance Studies international Board of Directors (2007 – 2014)

- predstojnik / chair: PSi International Committee (2010 – 2014)

- inicijator i voditelj: *Performance Studies international*: working group *Dramaturgy & Performance Studies*, co-chair with Peter Eckersall